STARE SUB LEGE

—— Alexandru NEMOIANU ——

Societăţile omeneşti progresează şi rămân unite atâta vreme cât sunt legate prin idealuri comune, prin credinţe comune şi câtă verme au norme de comportare unanim acceptate şi recunoscute sau, mai pe scurt, atâta vreme cât sunt într'o stare de lege.

Starea sau condiţia de a fi sub lege este cu mult mai mult decât legislaţia sau suma legilor ce există într'un anume loc, într'un anume moment istoric. Starea de lege dă continuitate mişcării istorice şi chiar o justifică. Restrângerea acestei stări la o anume legislaţie ar fi nefolositoare şi irelevantă deopotrivă.

Faptul că regimurile comuniste aveau coduri de "legi" şi împrejurarea că decretele prezidenţiale erau pornite unul după altul, fără oprire şi mai ales fără rost, nu a însemnat nimic. De fapt, mai degrabă au fost sub lege cei ce nu au dat ascultare sau s'au opus activ "legilor" comuniste decât cei care au respectat aceste "legi" şi, atât unii cât şi alţii, au fost mult mai sub lege decât aceia care forţau "legislaţia" comunistă.

Starea sub lege înseamnă şi comportare şi credinţă şi ea nu este nici comodă şi nu aduce nici folos imediat. Ea este o condiţie impusă de comandamente morale şi de o tradiţie autentică şi ea ne arată mai ales cum să ne comportăm în condiţii adverse pentru a ne păstra şi integritatea individuală dar şi starea de popor cu rost şi menire. Cei ce vor să rămână sub lege pe de o parte trebue să accepte adversităţile care îi confruntă şi pe de altă parte trebue să respecte poruncile date de credinţă şi tradiţie naţională. Ei trebue să respecte aceste porunci chiar şi atunci, sau mai ales atunci, când aceasta înseamnă restricţie şi suferinţă cel puţin pentru o vreme.

Starea sub lege este aspră şi de ea depinde continuitatea existenţială a neamurilor, fiecare după numele său.

În acelaşi timp starea sub lege este condiţie vie, în devenire şi în continuă îmbogăţire căci ea este viaţă şi este opusă sistematic şi axiomatic osificării şi împietririi. Nu litera legii se cere observată ci spiritul, duhul ei mereu viu. Să nu uităm că Sodoma şi Gomora au rămas modele ale răului deoarece ele se bazau pe o strictă şi rea observare a "legilor", a literei lor care atât de adesea poate ucide. Starea sub lege mai înseamnă deci totalitatea valorilor şi tradiţiilor ce definesc un popor şi care îi dau sens şi drept de a fi.

Dintr'o asemenea perspectivă se poate spune că răul din România de azi este datorat în cea mai mare măsură stării de fără-de-lege ce domină şi pare a nu mai avea sfârşit.

Comunismul şi tot cortegiul de orori ce l-a însoţit a dorit cel mai mult să elimine din sufletul oamenilor şi din memoria lor colectivă respectul faţă de valori şi tradiţii, faţă de legea strămoşească. Mai mult încă, bolşevicii au căutat să răstălmăcească, cu răutate şi furie ce vine dela cel ce i-a zămislit. Au căutat să întoarcă pe dos legea şi să batjocorească tot ce era autentic.

Ar fi bine şi ar fi tare frumos dacă am putea spune că nu au reuşit. Dar din păcate nu a fost aşa. Comuniştii au reuşit să dis-

Continuare în pag.3

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 20 Nr. 214 - MARTIE 1994 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

PROBLEMA BASARABIA

Eugen BÂRSAN

Când la 27 Martie 1994 se împlinesc 76 de ani dela Actul de Unire a Basarabiei cu Patria Mamă şi 54 de ani dela ultima dislocare a ei din trupul românesc de către Rusia, este cazul să punem în focarul gândurilor noastre soarta crudă şi problema complexă a ei.

Problema Basarabia e un capitol tragic, în suspensie între tăcere sau indiferenţă, trădare şi conştiinţă naţională. În alte cuvinte, între atitudinile preşedinţilor Iliescu al României şi Snegur al Moldovei care consfinţesc mutilarea României şi, pe de altă parte, cea a Frontului Popular Creştin Democrat din Basarabia şi a supra-Românului Ilie Ilaşcu, care reprezintă conştiinţa naţională.

Privind la Preşedintele Iliescu, nu putem decât să vedem că în indiferenţa pe care o arată faţă de reîntregirea ţării cu Basarabia, dirijorul pare a fi plămădeala dânsului în educaţie moscovită şi internaţionalism comunist, care exclude sevă şi conştiinţă istorică. Pentru dânsul istorie este numai ce ţine de PCR care a validat mutilarea graniţelor ţării, zicând că Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţa sunt teritorii care, de drept, trebue să aparţină Rusiei. Când acesta ţi-a fost zisul de ieri, e greu să vii azi să te decizi.

Cât îl priveşte pe Mircea Snegur, trădându-şi originea, el se complace în a fi preşedinte al Moldovei ruseşti şi nu al Basarabiei româneşti. Ca să decimeze românismul basarabean, Rusii au venit cu diversiunea inventării "naţiunii moldoveneşti", cu totul distinctă de cea românească. Bineînţeles că mijloacele folosite de Ruşi pentru inventarea naţiunii moldoveneşti" au fost teribile. O îngrozitoare propagandă antiromânească cu care s'a urmărit despărţirea de absolut tot ce este românesc. Preşedintele Snegur, însuşindu-şi prejudecăţile antiromâneşti inventate de Moscova, se simte cu Rusia acasă. Iar de pe acel simţ, priveşte la România şi la Români cu fobie. El atacă şi atacă mereu ideea de reunire a Basarabiei cu România, folosind argumentul: "Ruşii şi Ucrainenii ne sunt fraţi de istorie. Nu vom renunţa (pentru Români) la nici unul dintre ei". În chip evident, forţele imperiale ruseşti, lucrând prin Snegur, vor să menţină Basarabia ca o redută a lor, în lupta pentru refacerea Imperiului rusesc. Şi în chipul acesta martirizarea Basarabiei continuă. Ca final la acest aliniat, ţin să adaug că statul comunist român şi-a dat şi el contribuţia la inventarea "naţiunii moldovene" prin cel mai "eminent" lingvist al lui, academicianul Al. Graur, care a descoperit o a unspre-

Continuare în pag.3

ORDINEA MORALĂ

—— Pr.Prof. Constantin GALERIU ——

Toţi purtăm în noi "imperios" nevoia de ordine morală, de acea rânduială clară a faptelor şi acţiunilor noastre, care să dea sens şi armonie vieţii noastre. Simţim nevoia de acea ordine care să ne spună precis ce este bine şi ce este rău, ştiind că binele este însuşi sensul vieţii, prin El mă împlinesc ca persoană umană. Binele îmi dă liniştea lăuntrică, pacea sufletească şi trupească.

Dar Cine şi ce este binele? Un dregător îl întreabă pe Mântuitorul zicând: "Bunule învăţător, ce să fac să moştenesc viaţa de veci? Iisus i-a zis: Pentru ce mă numeşti bun? Nimeni nu este bun, decât Unul Dumnezeu" **(Luca 18, 18-19).**

Prin Cuvântul Său, Mântuitorul răspunde complet la această întrebare fundamentală. Mai întâi prin replica dată dregătorului: "pentru ce mă numeşti bun", Domnul arată că întrucât el, dregătorul se adresează lui Iisus doar ca unui om, trebue să ştie că binele nu poate fi întemeiat, instituit de om. De altfel acesta şi este păcatul originar prin care Adam şi Eva, ascultând de ispita şarpelui, au voit să se instituie ca instanţă supremă, judecători şi criteriu al "binelui şi răului". Aşa le-a spus ispititorul: "Dumnezeu ştie că în ziua în care veţi mânca - din pomul cunoştinţei binelui şi răului - se vor deschide ochii voştri şi veţi fi ca nişte dumnezei" **(Facere 3,5)** - veţi decide voi ce este bine şi ce este rău.

Conştiinţa noastră, în libertate deplină se întreabă: poate omul, oricine ar fi el, să instituie această ordine morală fundamentală şi universală a binelui, care să se impună ca un "imperativ categoric", precum o voia Kant, care să se erijeze într'o lege valabilă pentru toţi? Diversele sisteme de morală, spre exemplu: hedonistă (a plăcerii), utilitară, naturalistă, evoluţionistă, sociologică, a datoriei pure - a lui Kant - evocată mai sus, ş.a. arată, negreşit, că noi oamenii nu putem institui o asemenea lege universală şi permanent valabilă. Că omul nu se poate obliga pe el, prin el însuşi, că oricând poate schimba şi anula ceea ce a creat el; că pot oricând rupe contractul încheiat numai de mine, dependent de mine sau de un alt semen al meu. Şi totodată, nimeni dintre noi nu se poate oferi model viu întrupat al unei asemenea legi, care să se arate tuturor, cale vrednică de urmat, şi prin aceasta să ne unească pe toţi.

Atunci înţelegem cuvântul spus de Mântuitorul mai departe către dregătorul din Evanghelie: "Nimeni nu este bun decât Unul Dumnezeu". Deci, numai El, numai Dumnezeu, ca iubire, ca sfinţenie absolută poate institui o ordine, o lege absolută, care să ceară conştiinţei mele ascultare, din iubire, ştiind că această ascultare, această comuniune în dragoste cu voia şi înţelepciunea Sa constituie însăşi fericirea mea. Astfel, ordinea morală nu se poate institui decât în Dumnezeu şi în legătura mea cu Dumnezeu, deci în religie. Altfel, orice altă "moralitate" este "casă clădită pe nisip" **(Matei 7, 26).** Istoria din totdeauna şi mai ales cea din ultimele decenii dovedeşte ce înseamnă o asemenea "morală".

În schimb legea pozitivă divină cuprinsă, esenţial, în cele 10 porunci **(Ieşire 20, 2-17)** şi Fericirile cu întreaga predică de pe munte **(Matei, capitolele 5,6,7)** ştim, fără putinţă de tăgăduire, cum a construit cele mai luminate conştiinţe ale lumii: profeţi, apostoli, sfinţi, înţelepţi etc. Iar cercetători contemporani, cu rigoare

Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR articole semnate de următorii colaboratori din România

Prof. Valeriu C. NEŞTIAN	pagina 4
Prof. T. B. ŞUŢEANU	pagina 5
Rey V. ŞTEFAN	pagina 6
Haider DENAMI	pagina 6
Gh. Ionescu OLBOJAN	pagina 7
Dan Emilian ROŞCA	pagina 7
Prof. Traian BĂDULESCU	pagina 8
Dumitru ONIGA	pagina 8
Ion RĂDULESCU	pagina 9
Prof. Mihai S. DERDENA	pagina 11
Ion G. MARAS	pagina 14
Prof. Dr. Nicolae CIACHIR	pagina 17
Prof. Dr. Anghel POPA	pagina 17
Prof. Răzvan CODRESCU	pagina 18
Prof. Augustin MACARIE	pagina 18

EDITORIAL

PARLAMENTUL DE AZI, DIN ROMÂNIA

Nu putem vorbi de un "parlament românesc", pentrucă actualul parlament din România este format dintr'o "majoritate" care în substanţă nu are nimic "românesc". Majoritatea membrilor actualului parlament nu au nici o legătură cu treburile şi interesele naţionale. Sunt un fel de mercenari, care se află încă în slujba ideologiei marxiste. Şi au ajuns în poziţiile lor de astăzi numai printr'o ciudăţenie a istoriei.

Membrii de azi ai "majorităţii parlamentare" din România sunt proveniţi din partidele politice care nu au nici o rădăcină în pământul românesc, nu sunt parte din istoria poporului român, nu cunosc trecutul naţional şi nici problemele fundamentale ale societăţii româneşti. Şi, nu au nici un fel de memorie. Nu îşi amintesc de evenimentele din ultimii 50 de ani, de iobăgia în care au trăit Românii sub dictatura comunistă şi nici măcar nu îşi dau seama (sau nu vor?) de unde le vine mandatul de reprezentanţi ai poporului român: deputaţi şi senatori. Nu de mult aveau mandat dela partid, dela proletariat şi acum ei nu înţeleg de ce s'a făcut această schimbare de terminologie şi funcţiuni. Nu au nici o relaţie cu idealurile poporului român. Toate discuţiile şi dezbaterile care au loc în incinta sălilor din parlament sunt de-o calitate care nu are nimic de a face cu nivelul cerut acestei instituţii, care are un renume de prestigiu străvechi şi internaţional, cel puţin în ţările cu o oarecare formă de civilizaţie.

Parlamentul care funcţionează azi în România a fost creat artificial şi este susţinut artificial, ca să imprime un fel de aparenţă a unui sistem democratic. În realitate, nu există democraţie în România şi deci nici o instituţie parlamentară. Totul, din ceea ce se arată azi, este o ficţiune pe care o prezintă poporului român şi străinătăţii, nomenclatura comunistă, rămăşită a dictaturii marxiste de până acum câţiva ani. Din această cauză dezbaterile parlamentare din România sunt ficţiuni şi ele nu pot contribui cu nimic la refacerea ţării. (Acest termen nici nu există în dicţionarul şi vocabularul nomenclaturii). Cine caută să înţeleagă legislaţia ficţională a acestui parlament din 1990 şi până astăzi, îşi dă seama de falimentul total al parlamentului. Nu într'un singur domeniu, ci în absolut toate: economic, financiar, politic, juridic, drepturile constituţionale ale omului, etc. Parlamentul de azi din România, cu această "majoritate" nu contribuie cu nimic la refacerea ţării şi la organizarea societăţii româneşti, după dezordinea şi haosul lăsat de regimul comunist din 1945-1989.

Parlamentul de azi din România este o aberaţie şi face degeaba umbră pământului. Ne întrebăm şi întrebăm: Ce face Opoziţia? Ce este de făcut? Să aşteptăm cumva, dispariţia parlamentului, ca să se poată ajunge la o formă de democraţie în viaţa naţională? Parlamentul de azi din România nu ajută procesul de refacere naţională, ci, dimpotrivă, îl împiedică. Ţara nu va pierde nimic dacă va dispare acest parlament cu "majoritatea" lui, care a venit ca un blestem pe capul României.

Ţara românească are mulţi oameni luminaţi, pregătiţi, cu omenie şi dragoste de ţară, ca să aibă un parlament fără derbedeii şi trădătorii din aşazisa "majoritate" de astăzi.

George BĂLAŞU

PRECIZĂRI

- Manuscrisele primite la Redacţie nu se înapoiază;
- Redacţia nu răspunde de conţinutul reclamelor publicate.

PARTEA CARE NU MOARE

Ovidiu VASILESCU

Neamurile ca şi indivizii lor au un destin propriu, o zodie în care i s'a urzit fiecăruia o cale de urmat. Nu există efort omenesc în stare să clintească o naţiune de pe traiectoria ei telurică, pe care a fost înscrisă de legi nu tocmai bine cunoscute de noi toţi, cu toate că aceste legi sunt de fapt criterii fundamentale, sub rigoarea cărora ne-am născut şi ne-am format ca indivizi şi ca naţiune.

Nu de puţine ori s'a întâmplat, ca mergând pe calea destinului lor, multe neamuri au ajuns la momente cruciale, momentul decizii, când nici o alternativă salvatoare nu se întrevedea, aşa cum este cazul Românie azi - când pur şi simplu, copleşite de evenimente pentru care n'au fost pregătitre, ele au dispărut din circuitul universal.

Ziceam că România se află azi, la o răscruce care poate fi mortală.

Niciodată, în istoria ţării noastre, fiinţa naţională nu a fost mai aproape de dispariţia ei de pe firmamentul universal. Voit şi inconştient, neamului românesc i s'a pregătit moartea. Fiinţa noastră naţională este ameninţată cu dispariţia, ori cu transformarea ei într'o altă etnie, departe de ceea ce fusese, ruptă de adevăratele ei valori morale; un nou hibrid, în care caracterul predominant va fi elementul alogen, cu precădere ţigani şi alte scursuri orientale, hiene care apar cu promptitudine, atunci când viaţa dă semne de oboseală.

Această cumpănă, acest moment astral, intervine când prinşi de inerţia unor dezamăgiri profunde şi prelungite, indivizii ei cei mai valoroşi, nu mai cred în nimeni şi în nimic; însăşi sfânta lor credinţă devine un mare semn de întrebare, fapt foarte grav, dacă stăm să gândim că religia nu se verifică prin întrebări, ci prin devotament, şi că întrebările nu sunt altceva decât nişte fisuri insidioase, gata să spargă blocul de granit al credinciosului cinstit.

În atari condiţii, ei nu mai sunt capabili să găsească o cale de ieşire din impas, nici a naţiunii şi nici a propriilor persoane. În acest punct, viaţa este o resemnare generală.

Lăsând la o parte pentru un moment clasa subumană dela putere, cu toţi acoliţii ei, care nu au nimic comun cu naţiunea românească, cu etica civică, tradiţii ş.a.m.d., nu încape nici o îndoială, că în România există încă destui oameni de bine, care însă, nu au, după cum vom vedea, capaciatea extraordinară, de a găsi soluţii eficiente pentru ieşirea din marasmul actual şi refacerea morală a naţiunii.

Ce numim de fapt un om de bine? Un om onest, corect, bun patriot, calităţi care îl fac să fie un om de nădejde, ori cum spuneam, un om bun.

Omul bun, conştient de valenţele sale, are un singur scop: să fie cel mai bun, dintre cei mai buni. Mare lucru! Nu suficient însă pentru a se ridica deasupra vâltorii şi să poată da naţiunii speranţa pierdută, şi mai ales, dorinţa sinceră de a porni pe un drum nou, de însănătoşire spirituală, calea salvării naţionale.

Omul bun este un model; el nu va fi urmat de mase, el va avea imitatori. Deci, nu este original, nu este mesianic în acţiunea lui.

Mai au naţiunile însă, în tezaurul lor omenesc, - desigur, la răstimpuri foarte lungi - caractere mesianice, a căror activitate poartă însemnul sacrului.

Un astfel de geniu nu se va mulţumi să fie cel mai bun dintre cei mai buni; gândul său este urmarea încandescenţei pe care o trăieşte: este ştiinţa exactă cu bătaie lungă. El ştie că trebue să fie unic. Să-şi pună amprenta pe epoca în care a trăit şi mai ales, el cu limpezimea unui cristal, se pregăteşte să rămână prezent în conştiinţa semenilor săi, chiar şi după ce se va prăbuşi după curbura timpului.

El refuză să fie model; el este un **EXEMPLU.**

Numai o astfel de conştiinţă ar fi în stare azi, să găsească drumul acela extraordinar care, ar scoate ţara din robia faraonică, s'o oprească să cadă în neant şi s'o îndrepte spre lumina cea adevărată.

Are ţara românească un astfel de suflet în acest moment de grea încercare?

Poate că întrebarea mea să pară incomodă, ori chiar ilară. Eu cred că este perfect îndreptăţită; îmi voi consolida teoria cum voi putea mai bine.

Ştim de-acum cu toţii că o naţiune, o mulţime, omenirea în general, au fost întotdeauna conduse de **EXEMPLE.** Cel care reuşeşte să se impună ca **EXEMPLU** spiritual şi ca luptător în acelaşi timp, acela va câştiga încrederea mulţimii dezamăgite, încredere ce se va transforma în speranţă, apoi în exuberanţă şi nu în ultima instanţă în fanatism; fanatismul acela plin de discernământ, rodul unei gândiri limpezi, în care conştiinţa datoriei faţă de ţara mumă este mai presus decât interesele şi viaţa combatantului. Nimeni şi nimic nu-l va mai putea opri pe noul luptător din drumul său, când este convins că în fruntea oştirii din care face parte, se află geniul despre care vorbeam mai sus, omul **EXEMPLAR.**

Că aşa stau lucrurile, vin şi mai adaug că Iisus a trebuit să se transforme - pentru a fi total convingător - într'un astfel de caracter **EXEMPLAR;** să ştie ce-i lacrima bucuriei, ce-i suferinţa, singurătatea, durerea fizică, decum şi ce-i omul în omeneasca lui expediţie. Şi tot n'a fost deajuns; mai trebuia făcută dovada vorbelor sale: adică, era nevoie de ceva care să-l scuture din temelii de dezamăgit. Era nevoie de jertfa supremă.

În astfel de situaţii numai sângele poate fi un garant.

Nimic n'a fost mai convingător pentru neamuri, decât moartea Sa. Aş putea spune, că moartea Lui i-a mobilizat pe creştinii de mai târziu, mai mult chiar decât învierea Sa! În concluzie deci, în astfel de momente cruciale, singura valoare inestimabilă este jertfa supremă, valenţă pe care o are doar **OMUL EXEMPLAR!**

Astfel de exemplare stăruie puţin printre noi; vin, îşi fac datoria, după care se retrag în lumina din care s'au născut.

Aşadar, nu vom căuta un astfel de individ în rândurile octogenarilor din România. Dacă el există, şi eu sunt convins că da, atunci, el se află în rândul tineretului, cuprins în minoritatea aceea de 15-20% de suflete tinere, gata în orice moment de marea răscumpărare naţională.

OMUL EXEMPLAR există în elita aceea care, formează axul spiritual al neamului, partea aceea nemuritoare, osmoza Dumnezeiască prin care se asigură perenitatea ţării noastre, căreia, chiar dacă i s'a hărăzit un destin mai anevoios, i s'a dat şi beneficiul de a şti că suferinţa pe deplin înţeleasă înseamnă **BIRUINŢĂ.**

Biruinţă sub care se va prăbuşi tot cortegiul şetrei din Cotroceni, ca şi bordelul de palicari parlamentari, haite de jefuitori ai tezaurului naţional. Aşa se vor prăbuşi toate monstruoasele coaliţii PDSR-PUNR, PRM-PSM, împreună cu toţi cei care au făcut din ţară un fel de bătătură tătărească, împingând elementul naţional românesc până la nonexistenţă.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

ZIARIŞTII SĂ TACĂ!

Mihaela MOISIN

Bâlciul la nivelul guvernului continuă în România, ba chiar am putea spune că atinge culmi de neegalat de către nici un alt guvern al oricăror vremi.

În timp ce Opoziţia îşi bate capul cum să iasă din starea de haos economic, politic şi social, reprezentanţii guvernului, îşi joacă liniştiţi rolurile de circari.

Votarea Codului Penal şi a Codului de Procedură Penală, lucru absolut necesar pentru a satisface standardele impuse de Consiliului Europei (în a cărui horă am intrat) în ce priveşte drepturile omului, s'a transformat într'un adevărat circ.

Cele două probleme spinoase - "homosexualitatea" şi "ziariştii" - fac obiectul articolelor 200, 205, 206 din Codul Penal.

Nereuşind să ajungă la o înţelegere la primul din cele două puncte esenţiale ce constituie "drepturile omului" - problema homosexualilor, obiectul art. 200, ale cărui dezbateri s'au amânat - s'a trecut la cel de-al doilea punct - ziariştii.

Prezentatorii celor două rapoarte întocmite - al guvernului (Ion Predescu) şi al Comisiei Juridice (Valer Suian, PUNR) au adus modificări la Codul Penal în ce priveşte pe ziarişti, astfel că toţi cei care nu cântă pe struna Puterii, sunt pasibili de pedepse cu ani grei de închisoare, şi chiar cu suspendarea dreptului de a mai profesa ca ziarist. După lungi dezbateri, articolele în cauză au fost votate. Revolta presei române ajungând la urechile lungi ale Consiliului Europei, în cadrul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei dela Strasbourg s'a dat de înţeles delegaţiei române, (condusă de Florin Rădulescu Botică, PDSR), că de rezolvarea celor două probleme depinde rămânerea României în Comunitatea Europeană.

Aşa că s'a trecut rapid la revizuirea articolelor abia votate. Deci, hai să revotăm ceea ce de-abia am terminat de votat. Ca la noi la nimenea!

Problema homosexualilor fiind rezolvată de astă dată simplu, prin acordarea de drepturi depline, ca'n orice ţară "democrată" din Vest, s'a trecut la problema presei. În ce o priveşte pe aceasta, prin eliminarea unor simple cuvinte ca "ziarist", "dreptul de a profesa" din articolele originale, s'au revotat articolele modificate. Valeriu Suian, simţindu-se neliniştit atât pentru el cât şi pentru colegii lui guvernamentali, de atacurile viitoare ale presei, a sugerat adăugarea a două noi articole, cu pedepse similare articolelor originale (dela unu la cinci ani), pentru "defăimarea publică a ţării sau naţiunii române", precum şi referitor la "comunicarea sau răspândirea de ştiri, date şi informaţii false... dacă fapta este de natură a aduce atingere siguranţei statului ori relaţiilor internaţionale ale României..." Ca să se înţeleagă bine: nimeni nu defăimează ţara sau naţiunea română: nici măcar Păunescu sau Vadim. Conducerea ei poate fi însă, într'adevăr defăimată şi pe drept cuvânt; Codul Penal nou, ca şi cel de pe vremea lui Ceauşescu confundă conducerea comunistă cu ţara şi cu naţiunea română.

Astfel că începând din 3 Februarie, prin votarea articolelor modificate din Codul Penal, prin care se vizează de fapt aceeaşi categorie de persoane - cei ce nu ţin gura închisă - Dl. Iliescu, împreună cu gaşca sa din "Pentagonala roşie" pot să fie liniştiţi, că ziariştii nu-i vor mai defăima.

La scurt timp după această "reglementare", ziaristul craiovean Nicolae Andrei a şi fost acuzat de "ofensă adusă autorităţii". Dl. Nicolae Andrei doreşte să-l cheme pe Preşedintele Iliescu, martor al său.

În acelaşi timp însă, senatori binecunoscuţi în ale calomniilor, ca C.V. Tudor, A. Păunescu pot ataca, injura, insulta, defăima pe oricine, public, cu sau fără motiv, pentrucă se bucură de imunitate parlamentară.

Bâlciul continuă.

Vor tace ziariştii?

PROBLEMA BASARABIA

Urmare din pag.1

zecea limbă romanică, limba moldovenească.

Dacă diversiunea rusească cu inventarea "naţiunii moldoveneşti" a operat adânc, ea, totuşi, n'a fost capabilă să atingă întreaga conştiinţă românească basarabeană. Căci lupta dusă de basarabenii din Frontul Popular Creştin Democrat, în frunte cu Iurie Roşca, Mircea Druc şi mulţi alţii, este o luptă a conştiinţei româneşti. Ecoul acestei lupte ar fi trebuit şi ar trebui să răzbată şi sub cupola Parlamentului României, pentru a-l trezi din somnolenţă şi a-i aduce aminte că este cazul ca problema Basarabiei şi a Bucovinei de Nord să fie o problemă de prioritate naţională românească.

Când s'a votat Constituţia românească, reprezentanţii Frontului şi ai altor noua organizaţii româneşti basarabene, au adresat un dramatic apel preşedintelui, guvernului şi parlamentului român, un apel de lichidare a celei mai grave consecinţe a raptului din vara anului 1940: privarea forţată a populaţiei din Basarabia şi Nordul Bucovinei de cetăţenia română şi ca urmare înlăturarea ei din viaţa ţării... "Facem apel către Domniile Voastre ca la adoptarea noii constituţii să ţineţi cont de faptul că România a fost şi trebue să redevină o ţară a tuturor Românilor. Noua constituţie a ţării trebue să pună capăt stării de detenţie, în care se află de cinci decenii o parte a poporului român, prevăzând pentru populaţia din Basarabia şi Nordul Bucovinei în primul rând dreptul la cetăţenia română." Dar, Domniile lor, Iliescu, Roman, Bârlădeanu şi Martian nearătând nici un simţ de recepţie faţă de acest apel, au cauzat un alt blocaj în calea reîntregire a ţării.

În fapt, ca o consecinţă întârziată, ei au cauzat ceva mult mai mult. Ceva îngrozitor. Căci, unde acest apel a fost respins prin nepăsare, a venit dracul şi şi-a băgat coada. Vine, mai recent, ştire că Snegur şi Rusia au elaborat, la Aşbagad, un acord privind cetăţenia dublă... moldavo-rusească. Deci, în loc de basarabean român, moldovean rus. Un acord pervers la care vine şi răspunsul - cel mai formidabil exemplu de conştiinţă românească -, dat de basarabeanul Ilie Ilaşcu care, condamnat la moarte de codul penal al URSS pentru vina de a fi Român, în aşteptarea executării sentinţei, strigă sus şi tare: "Suntem Români! Vrem reunirea Basarabiei cu România! Trăiască România!" Un strigăt răspuns la cel de Trăiască Rusia Statelor Independente, al Preşedintelui Snegur şi cel de Trăiască Nepăsarea, al Preşedintelui Iliescu.

Vorbind de reîntregirea ţării cu Basarabia şi Nordul Bucovinei, momentul cel mai favorabil al ei a fost atunci când România ar fi trebuit să intervină câteva clipe mai înainte ca Ucraina să-şi declare independenţa. Mare păcat că acest moment s'a pierdut. Documentele istorice cu privire la aceste teritorii româneşti, sunt multe. Dar România nu de temeiuri duce lipsă, ci de oameni mari şi de o voinţă politică hotărâtă, care să le propulseze. Atunci când o frontieră despică trupul ţării, dezideratul de refacere a trupului nu poate fi ţinut sub tăcere sau nepăsare. El trebue să fie o prioritate naţională.

România conştiinţei naţionale, vrea reîntregirea. Basarabia conştiinţei naţionale vrea reunirea. Să nu se confunde ţara cu actualul palat dela Cotroceni, precum nici Basarabia cu Preşedintele Snegur-URSS. Fiecare trebue să-şi dea seama ce înseamnă aceste patru litere - URSS.

Soarta Românilor de peste Prut, ne doare. Ne doare tot timpul. Ne doare pentrucă e trădată atât de Românii de dincolo cât şi de Românii de dincoace de Prut. Pe spatele României şi Basarabiei se întâmplă lucruri de neînchipuit şi de necrezut. Pe care nu ştim dacă istoria le poate uita ori dacă apele Prutului şi Nistrului pot să le spele.

Românismul basarabean a venit cu jalba în mână la curtea comunistă a României. Şi somnolenţa acestei curţi, nu se lasă tulburată. O somnolenţă care poate ajuta pe anti-Românii instalaţi la Chişinău, să ducă la îndeplinire răul ultim: desprinderea definitivă a Basarabiei de România.

Basarabia şi Bucovina de Nord, reprezintă rana sângeroasă din fiinţa Neamului. Pentru vindecarea ei, dă-le Doamne celor ce nu o au, mintea cea de pe urmă.

Eugen BÂRSAN

CACEALMALELE PREŞEDINŢIALE

Pentru mărirea prestigiului, Dl. Iliescu şi-a organizat vechile ciocane în partide extremiste, cu ordinul expres ca să-l critice prin presă şi şoapte, care să trezească vecinii. Ideea pare absurdă, dar să nu uităm că avem de-a face cu absurdităţi originale. Cine ar fi bănuit în Decembrie 1989 că teroriştii care trăgeau în revoluţionari ascultau de ordinele revoluţionarului Iliescu? Totul fiind o înscenare, în umbra căreia s'a furat revoluţia, iar regimul "Epocii de Aur", cu aceiaşi lideri, e în continuare sub pseudonimul de "Democraţie Zâmbăreaţă".

Povestea cu "teroriştii" se actualizează, dar în loc de puşti se utilizează condeie, iar în loc de gloanţe oarbe avem vorbe goale, ce se bâlbâie departe de centrul problemelor: mizeria, haosul şi jaful ce pârjolesc ţara.

În 1991 Dl. Iliescu a scos iepurele din căciulă şi s'a priponit în fruntea Revoluţiei pentruc'a salvat ţara de propriii lui teroriştii, iar astăzi e "Erou Democrat", pentrucă are la antipod un curcubeu de partide extremiste şi el e singurul om cu tărtăcuţa la mijlocul drumului care poate îndrepta ţara pe gustul Vestului.

Totuşi este o deosebire între 1989 şi 1994: teroriştii n'au fost identificaţi deoarece autorităţile n'au pus ogarii Securităţii să le miroase urma, de teamă că-i vor prinde şi vor spune mai mult decât ar trebui să spună, dar pe cei care "terorizează" cu vorba şi scrisul pe puţinii politicieni necompromişi îi cunoaştem şi-i identificăm: "Cvartetul FPTV"-ist (Funar, Păunescu, Tudor şi Verdeţ) ce ne îndoapă cu simfonii tricolore şi marşuri funebre întru reabilitatea împuşcaţilor.

Politicianul preşedinte ştie că omul este judecat după prieteni şi după duşmani; cum din rândul oamenilor cinstiţi, intelectuali etc. nu poate identifica nici un prieten, Dl. Iliescu a hotărât ca lumea să-l judece după duşmanii fabricaţi din mucava, o opoziţie falsă, impertinentă, fără scrupule, dar ascultătoare; când se aruncă zarurile în Parlament, ei vin ca puii sub aripile cloştii bătrâne şi-i dau votul. Criticile sunt bine măsurate şi cu scopul de a zăpăci minţile, aşa cum le-a zăpăcit cu teroriştii şi mai târziu cu alegerile, când am avut peste o sută de partide.

Atacurile xenofobului Funar acordă Cotroceniului aureola că nu-i xenofob, că nu vânează statui, nu-i amestecat în escrocheria "Caritas" etc.

Dojenile credincioasului tov. Verdeţ oferă Preşedintelui un certificat că-i răguşit şi nu mai poate cânta "Internaţionala".

Un alt "opozant", Păunescu, plutind pe norii spiritului fără sifon, dă ocazie preşedintelui să spună "Eu nu sunt ca Păunescu" şi asta-i un compliment.

Dar cel mai mare compliment ce poate să-l obţină un pământean sunt atacurile Plopului din "Pădurea pietrificată", Corneliu Vadim Tudor. Înjurăturile declamate sau ţipate onorează pe orice derbedeu, în schimb cea mai mare insultă pe care plopul Tudor o poate aduce unui muritor, e să-i întindă mâna şi să-l întrebe: "Ce mai faci, prietene!"

Ieri "teroriştii" i-au cărat geamantanul şi l-au instalat pe Dl. Iliescu în Palatul dela Cotroceni, iar azi FPTV -iştii fac de gardă în jurul Palatului.

Stroe MOLDOVANU

Los Angeles, California,

S.U.A.

ROMFEST '94

26-28 August 1994

Preşedinte, Prof. Ilie Smultea

Secretar, Arh. Dan Păun

STARE SUB LEGE

Urmare din pag.1

trugă multe din alcătuirile ce sprijineau legea românească. Au lovit mai ales cu o ură dementă în satele româneşti care, sărace şi împuţinate, continuau cu îndărătnicie să crească şi să străjuiască în legănat de doină chinuitul suflet românesc.

Ceea ce ar trebui să ne uluiască nu este imensitatea răului făcut de comunişti ci faptul că finalmente lucrarea lor nu a reuşit. De fapt această nereuşită este încă o dovadă că lumea stă într'o stare de graţie şi că destinul este străjuit de o putere bună şi dreaptă în chip desăvârşit şi care a fost între noi în mijlocul timpului istoric.

Comuniştii nu au reuşit să înfrângă sufletul liber al omului, adică dreptul şi obligaţia lui de a alege pe tot timpul vieţii pământeşti între bine şi rău.

În aceasta stă chezăşia refacerii naţionale, cel puţin sub forma potenţială, şi dela aceasta ar trebui să şi reînceapă refacerea.

România trebue să reintre în matca firească, să reînnoade legătura cu un trecut bogat în fapte, şi să reintre în starea sub lege. În momentul de faţă nu programele sau declaraţiile programatice vor convinge ci statura şi credibilitatea morală a celor care le fac.

Asemenea oameni există în România. Modeşti şi lucrând tenace, ei vor fi recunoscuţi atunci când Românii vor înţelege că starea sub legea românească este limanul salvator şi unic ce îl au.

Alex. NEMOIANU

O FEREASTRĂ SPRE ETERNITATE

Valeriu C. NEŞTIAN

Dacă din drumul Bucureşti-Iaşi-Chişinău te abaţi, dela Crasna, spre Huşi, osteneala nu-ţi este deşartă. Pân'pe la Creţeşti - locuri cam goale şi văluroase de stepă. Dar de aici încolo se schimbă priveliştea. Încep a se arăta dealuri cu vii, cu livezi de pomi şi delniţe de păduri, mici lacuri ponorâte ori hârtopate - semn de izvoare cu apă bună.

Dela Creţeşti în sus se iveşte istoricul deal numit Dobrina.

E un deal "mare-rotund - cum scria un autor basarabean interbelic (Gheorghe V.Madan)-, acoperit de o prea frumoasă pădure"; un colţ al acelui vestit codru al Tigheciului, pe cărările căruia, în decursul istoriei Moldovei, mulţi duşmani îşi găsiseră moartea. Nu-i chip nici trenului să-l urce de-a dreptul (altitudinea maximă e de 363 m). Merge încetişor, pieziş, încolăcindu-se încolo şi încoace de-a lungul coastelor, ca un moşneag ce calcă iavaş-iavaş. Numai bine ca să poţi privi în voie copacii, iarba verde şi florile.

Şi de ce oare, cu cât te sui mai departe, aerul se face mai curat, mai limpede şi mai întăritor? De-ai dori ca acest drum să nu se mai sfârşească?

Aproape de vârf, faţă în faţă cu fosta haltă C.F.R. şi cu vila fudulă a lui Mişu Ralea, dai de o fundătură, sub sprânceana căreia e un loc sănătos, cu vedere frumoasă şi ferit de vânturi. Iar pădurea şi apa răcoritoare îl fac prielnic meditaţiei înţelepte şi îndemnului la acţiune.

Când te-ai văzut pe culmea dealului, rămâi înmărmurit de peisajul acesta în trepte, acoperit de verdeaţă - adevărat colţ de rai - unde pământul se sărută cu cerul, şi unde, în sezonul cald , mierla şi privighetoarea cântă neasemuit de dulce... O mare de aer, soare şi lumină, fagi, frasini, brazi, şi multă, multă verdeaţă, şi chipuri de Români harnici şi semeţi, toate îţi umplu sufletul de mândrie... Şi te determină să nu bagi de seamă că în prezent e un umil "punct turistic"...

În acest loc patriarhal şi roditor, vecin unui străvechi oraş, aşezat la margine de ţară, cu bătrâne aşezăminte bisericeşti şi ctitorii voievodale - leagăn de strălucire creştină la hotarul păgânătăţii tătăreşti -, într'o poieniţă din coborâşul pădureţ înspre dreapta (deconspirat de un drum tăinuit, cunoscut de localnicii vârstnici, fără s'ajungi în faţa fostei staţii feroviare), acum trei sferturi de secol, pe la finele lui Martie 1919, un grup de vreo 20 de liceeni huşeni, din cursul superior, s'au adunat, într'o după-amiază, la presanta chemare a unuia dintre dânşii: **Corneliu Zelea Codreanu**, chiar feciorul profesorului de germană din oraşul dintre podgorii (strada Gării, lângă spital).

Ce problemă deosebită aveau de discutat, într'un asemenea decor natural paradisiac, nişte adolescenţi a căror viaţă abia înmugurea? Una de o gravitate ieşită din comun: "Ce facem dacă vin bolşevicii peste noi?"

Aici, în această pădure moldovenească, scăldată în soarele primăverii şi mângâiată de razele tuturor speranţelor româneşti, se dezvăluie pentru prima dată personalitatea fondatorului Legiunii, cu destinul său împletit din vrednicii străbune:

"... dacă armata bolşevică va trece Nistrul şi apoi Prutul (o intuiţie extraordinară!), ajungând să încalce şi locurile noastre, noi să nu ne supunem, ci să ne retragem cu toţii în pădure înarmaţi (aşa au procedat, spre onoarea lor, urmaşi ai acestor elevi, în anii 1949-1957). Aici să organizăm un centru de acţiune şi de rezistenţă românească (...), să menţinem o stare de spirit de neaplecare, şi să întreţinem o scânteie de nădejde în mijlocul masei româneşti din sate şi oraşe". Şi, în sânul pădurii seculare, au depus cu toţii jurământ! Fără stridenţe retorice, în gânduri simple şi cu o hotărâre fermă. Ca în faţa marilor determinări existenţiale. (Remember: lupte îndârjite s'au desfăşurat, în codrul Dobrinei, în August 1944, între trupele sovietice şi cele româno-germane!)

Momentul în care încolţea o asemenea decizie era extrem de important pentru România Mare. În Rusia izbucnise pârjolul bolşevic, care ameninţa lumea întreagă. Gestul "junilor necorupţi", deşi nesingular (Corneliu luptase, alături de tatăl său , pe front, în război, cu **carabina** în mână; ulterior, va combate agitaţiile comuniste dela **Nicolina**), pare naiv, desprins de realitatea unor posibilităţi efective de rezistenţă. Dar el marchează un **reper semnificativ** în viaţa societăţii noastre: sosise vremea întrării pe scena politică a forţelor antibolşevice. Lucru pe care mulţi oameni politici români (şi străini) au fost siliţi să-l înţeleagă, din păcate, după vreo 25 de ani abia!

De altminteri, hotărârea o dată luată, se trecu la fapte. Forma pe care au considerat-o atunci urgent adecvată, ca manifestare, a fost înfiinţarea unei societăţi cultural-naţionale a elevilor Liceului "Cuza-Vodă" din Huşi, intitulată "Mihail Kogălniceanu", aprobată ca atare de conducerea şcolii. În cadrul ei se organizau şezători şi conferinţe în oraş, pe teme culturale, cu participarea unor colegi loiali (Ion Minodora, Băcuţă Boghiceanu, Ion Blănaru, Constantin C. Zotta, Vasile Nicolau, Eugen N. Manoilescu, Dumitru Porosnicu). Dar sus, în pădure, la Dobrina, făceau exerciţii de voinţă şi luptă. O înarmare morală ce imprima acţiunii o notă de seriozitate, pe care vârsta lor fragedă n'ar fi presupus-o.

Cum scria un veteran al românismului creştin, **pădurea Dobrina este Cana Galileii destinului** cornelian şi, prin extensie, naţional-hristic. Un destin măreţ, însă şi tragic. Acceptat cu seninătatea strămoşilor noştri daci. Decis să-l poarte cu toate consecinţele sale. Deşi îl simte încrucişându-se cu **suflul îngheţat al altei păduri, Tâncăbeşti**; şi al altei date istorice, Noaptea Sf. Andrei 1938. Un spaţiu - astăzi apropiat de antenele ascuţite spre cer ale emiţătorului de radio Bucureşti - întunecat, autumnal, viscolit de păcatul crimei şi fulgerat de ura unor duşmani sălbatici.

Între aceste două păduri se scurge o viaţă şi se încrustează în istorie un destin!

Au trecut, aşadar, 75 de ani dela episodul Dobrina. Enorme greşeli şi o orbire politică încă nevindecată cuprinde lumea de frigurile groazei; orizontul vieţii e ameninţat în continuare; patrimoniul spiritual hărţuit. Ucenicii de vrăjitor ce s'au jucat cu soarta ţării acum 50 de ani în urmă au dispărut fizic, dar au lăsat o moştenire dezastruoasă.

Cum s'a mai spus, ca în 1919, lumea are nevoie şi după trei sferturi de veac - pentru o dreaptă renaştere - de **spiritul Dobrinei**. Altar de reculegere şi îmbărbătare. Duh pururea verde, dătător de viaţă şi putere. Aer rece şi curat al înălţimilor învăluite de haina demnităţii şi a cinstei. Simbol al unităţii necesare şi al dorului încă neconsolat.

ŞI PARTE INTEGRANTĂ DIN DIMENSIUNEA ROMÂNEASCĂ A EXISTENŢEI!

ORDINEA MORALĂ

Urmare din pag.1

ştiinţifică arată că cei ce împlinesc cu credincioşie şi dragoste această lege morală divină îşi asigură, cu certitudine, echilibru psiho-fizic, "igienă a creierului", precum afirmă un filosof ca Paul Chauchard. Este pusă deci în joc, în situaţie, sănătatea noastră însăşi.

Totodată această lege divină ni s'a oferit cu adevărat întrupată, împlinită la modul absolut şi pilduitor, în persoana Domnului nostru Iisus Hristos: Dumnezeu adevărat şi Om adevărat. În Iisus Hristos divinul şi umanul, idealul şi realul; legea şi plinirea ei sunt una. În El, Legea nu rămâne ca la un filosof, ca la Kant, pur formală, teoretică, piesă de contemplat într'o lume ideală a valorilor. El singur - Iisus Hristos - a putut spune: "Cine mă vădeşte pe Mine de păcat" **(Ioan 8, 4, 6)**. Şi: "Eu sunt calea Adevărului şi Viaţa **(Ioan 14, 16)**.

Dar, încă şi mai concret, în viul vieţii şi concentrat dacă e cu putinţă într'o singură propoziţie, cum putem defini ce este bine şi ce este rău. Personal mărturisesc, această întrebare m'a frământat cândva, vizionând un film, "Zorba, Grecul", pe scenariul cărţii lui Kazantzakis (Alexis Zorba). Personajul principal se întreba ironizând: "ce este binele şi ce este răul?" - M'a şocat, am gândit, am reflectat atunci asiduu, căutând criteriul binelui în cele mai elementare acte ale noastre. Mă întrebam şi mergând, şi lucrând şi rugându-mă: de ce mănânc, de ce beau, de ce ne căsătorim, de ce căutăm adevărul, de ce dorim o continuă împlinire a vieţii pe un plan tot mai înalt? Şi cugetând stăruitor, am înţeles deodată: prin toate, prin hrană, băutură, cununie, dorul de viaţă, de adevărul ei etc. prin toate, ca din nişte materiale de construcţie, mă zidesc, mă construiesc, mă împlinesc. Sensul, raţiunea oricărui asemenea act este creaţia. Şi încă mai precis: criteriul însuşi al binelui este cel creator, şi dimpotrivă, nerespectând acest criteriu al zidirii mele, al creativităţii, eu cad în rău, în distrugere. Astfel: o bucată de pâine mă zideşte; lăcomia mă ruinează; pângăreşte trupul şi slăbeşte duhul şi totodată lăcomia mea poate provoca în semenii mei nedreptatea, revolta; - un pahar de apă sau de vin mă zidesc; beţia mă distruge. Căsătoria zideşte; din ea se nasc generaţiile; desfrâul distruge. Adevărul, adevărul divin în Hristos mă înalţă, mă zideşte până la vârsta plinătăţii **(Efeseni 4. 13)**; lipsa lui, a sensului divin al existenţei, limitarea doar la "ştiinţa veacului acestuia" duce la criza spirituală sesizată de oamenii de ştiinţă de astăzi, care afirmă că "la nivelul cel mai fundamental, problema de bază a societăţii industriale moderne este o criză de sens" (La: Jean Charon, L'ésprit et la science, Albin Michel, Paris 1983, p. 337).

Atunci, în concluzie, am înţeles că: bine e tot ceea ce crează, dă viaţă, salvează; rău e tot ceea ce e deşert de sens creator (patimile, poftele iraţionale), tot ceea ce distruge (lăcomie, alcoolism, drog, desfrâu, aberaţii sexuale, minciună, furt, deci acaparare fără muncă creatoare etc.), toate, înrădăcinate în egocentrism.

Consider, cu rost să mai adaug, că într'un dialog cu un profesor de filosofie, prin anii '70, enunţând acest mod de a distinge şi defini binele şi răul, dânsul m'a întrebat: putem şi noi folosi, din punctul de vedere marxist, această viziune? I-am răspuns: sunteţi liberi să o folosiţi, dar numai cu titlu de împrumut. Dumneavoastră nu o puteţi fundamenta într'un sistem materialist ateist. Pentru noi această viziune este organic înrădăcinată în religie, în Revelaţie. Pentru creştin, sensul creator şi binefăcător care dă ordine faptelor sale este înscris în ordinea divină a existenţei. Dumnezeu este Părintele şi Creatorul cerului şi al pământului. Lumea este o operă creată de el din iubire. Omul a fost zidit "după Chipul" şi în vederea unei asemănări nesfârşite cu Dumnezeu, Creatorul său. Deci, a fi şi eu "creator" intră în definiţia mea de făptură a lui Dumnezeu, chemată la asemănarea cu El. Iar dacă prin păcat am încercat să mă institui eu omul, drept criteriu al binelui şi al răului, confecţionând fel de fel de sisteme morale care duc tocmai la "criza de sens" în existenţă, a trimis Părintele ceresc pe Fiul Său, întrupare vie a: binelui, adevărului şi frumuseţii desăvârşite a vieţii. În El creaţia şi noi, oamenii, ne aflăm sensul creator şi binefăcător al vieţii.

Pr.Prof.C.GALERIU

(România Liberă)

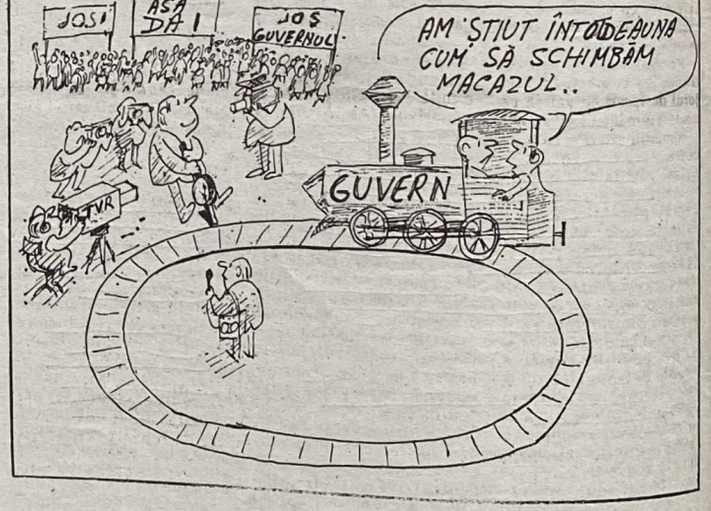

ARIERGARDA COMUNISTĂ

Petre PREDESCU

Confruntarea mondială între lumea liberă şi aceea a totalitarismului marxist rus a trenat oficial până acum doi ani, prăbuşirea colosului din lut, fiind consfinţită odată cu eşecul puciului militar sovietic.

Neoficial dar faptic, această confruntare continuă prin forţele rămase intacte în armată şi teroriştii KGB-ului, stăpâni pe armamentul nuclear la îndemâna surprizei de folosire, iresponsabil.

Aşezarea ordinei în fostul imperiu extins după 1945, nu se poate face fără o prealabilă îndepărtare a ariergărzii formată din măşiţele de forţă, comuniste, amintite; dar nu numai atât!

Ordinea, după curăţenia devenită iminentă, pretinde o cale de îndepărtare a răului de acolo unde s'a produs, corelat cu cerinţele evolutive ale prezentului. Locul începător, în care răul s'a produs, a fost defectul ideologic recunoscut Rusiei la încheierea ostilităţilor din anul 1945, cu nimic meritoriu; realitatea fiind îndatorarea lor ca existenţă, legii de împrumut şi închiriere acordat de SUA, cu socoteli neîncheiate încă.

Ceva mai mult şi grav, nu li s'a impus restituirea teritoriilor cotropite, întinzându-şi dominarea până în centrul Europei.

Lumea - în genere - n'a stat pe loc în a se culturaliza, în a năzui şi pretinde condiţii, într'o formă organizatorică mondială în pas cu vremea.

Prezentul ne dovedeşte că finalizarea confruntării este viciată de impactul unui echilibru doctrinar al politicii mondiale şi de lipsa Elitei umane de genul: Lincoln, Washington, sau a celei dela finele Primului Război Mondial, ca Thomas Wilson, Clemenceau, I. Brătianu etc.

Tactica adoptată de reprezentanţii lumii libere se profilează sub trei aspecte: desuetatul principiu "laissez faire laissez passer"; lacunarul principiu al drepturilor omului; şi al capitalului abuziv, în loc de a fi strunit şi dirijat ca "funcţie socială".

Toate trei, dau apă la moara ariergărzii comuniste care organizează dezorganizarea popoarelor.

Ne aflăm în faza în care devine obligatorie măsura recunoaşterii formaţiunilor cu acţiune de vechi luptători contra leprei marxiste. Este vorba de acea acţiune în care tineretul României

Continuare în pag. 6

UN LIMPEDE PARADOX ISTORIC

T.B.ŞUŢEANU

Urmare din numărul trecut

UNA-I VORBA, ALTA-I FAPTA

1. La întrebarea privind greutăţile principale cu care se confruntă ţara la patru ani dela revoluţie, răspunsul nu este cel simplist că "în ansamblu traversăm un an greu, dominat de probleme economice", răspuns care seamănă cu finalurile discursurilor lui Ceauşescu care recunoştea că "în ansamblu e grozav, dar mai sunt şi lipsuri".

Întrebarea viza **toţi cei patru ani de când conduce dânsul**, patru ani în care industria, rămasă de stat, s'a deteriorat, nu mai sunt comenzi, nu mai este materie primă, nu s'a restructurat producţia, n'a apărut nimic nou în management, nu s'au ivit noi parteneri comerciali, nu a început a lucra munca pe baza cererii şi ofertei. Şomajul a atins aici cote alarmante. Aici s'a păstrat însă acelaşi aparat tehnic administrativ, dându-se afară muncitorii protestatari, în special tineri şi mai ales femei. În acest timp au apărut timid câteva unităţi, în industria uşoară, şi acestea cu sabia lui Damocles deasupra capului numite impozite, gardă financiară şi TVA, împrumuturi dela bancă descurajatoare cu o dobândă ne mai întâlnită în lume, de 80 la sută!

Privatizarea a apărut numai în comerţ, în sectorul desfaceri en detail, en gros-ul rămânând de stat ca şi comerţul exterior. În agricultură este o încălcire neîntâlnită la nici un stat vecin. Teoretic, s'a redat pământul celor care l-au avut înainte de colectivizare, dar numai până la 10 hectare. Nici până azi nu s'au făcut parcelările şi nu s'au dat certificate de proprietar. Suprafeţele sunt lucrate şi cultivate tot centralizat, primăriile hotărând loturile de culturi, lucrul îl fac aceleaşi utilaje ale SMA-urilor ce le-au luat şi pe cele ale ceapeurilor. În realitate, parcul de tractoare este la discreţia tractoriştilor, care-şi aduc utilajele acasă şi fac ce vor cu ele. Majoritatea oamenilor au fost constrânşi să-şi lase pământul lucrat în comun, ceapeurile devenind asociaţii, ce-i drept, cu alte personaje la cârmă, dar legate de fostul aparat de conducere comunist. Unii s'au desprins în asociaţii familiare sau pe vecinătăţi şi-l lucrează individual. Din cauza aceasta, în sate este o mare dezbinare, cei care-şi vor pământul pe loturi concrete sunt împiedicaţi de foşti, cărora le convin asociaţiile, unde tot ei au dirijarea.

Producţia a scăzut mult, încă mai rămân locuri nelucrate, lucrul este de mântuială, iar din producţie centrul de maşini, adică statul, ia 70 la sută, proprietarului revenindu-i doar 30 la sută.

Partidul de guvernământ a introdus în Parlament o lege a impozitului agricol, voind a se lua impozit pe o proprietate care încă nu s'a materializat. Iată de ce s'a ajuns - prima dată în istoria României - ca noi, supranumiţi "grânarul Europei", să ajungem a importa grâu!

"Pe plan politic, răspunde leatul meu, - "as în domeniu" -, **am cunoscut** o perioadă de tensiuni datorită schimbărilor care au **răsturnat** întregul cadru al vieţii **noastre** politice". Adaug imediat că nu **am cunoscut** ci **trăim** perioada de tensiuni tocmai pentrucă nu se lasă răsturnat cadrul vieţii noastre (al lor!) politice. (Ei, ce minunat ar fi fost dacă venea ca secretar general al PCR şi automat şi preşedinte!) Cunoscând, iau această frază ca un strigăt de disperare a forului lui ascuns... Că este un regret al răsturnării cadrului politic se vede cum răbufneşte spe presa liberă nu-mind-o, inadmisibil din funcţia în care este, "presă mârşavă". (Înainte îi zicea "presă aservită capitalismului muribund" şi "burgheziei compradore"; amănunte foarte importante pentru istorie). Afirmaţia că "trăim într'un stat de drept", este o laudă deşartă menită să acapareze puterea lui excesivă. Armata, poliţia, justiţia, senatul şi parlamentul nu mişcă nimic fără decizia sa. Aici se află explicaţia neaflării adevărului despre asasinii din revoluţie şi din mineriade despre care, grăbit cum e, a şi declarat că "nu se va şti niciodată"; luând dorinţa sa drept concluzie a investigaţiilor de specialitate.

2. Când a fost întrebat dacă are majoritatea în parlament s'a grăbit să răspundă: "Nu. Guvernul e în minoritate. (Atunci cum de a trecut prin atâtea moţiuni de cenzură?). Dar întrebarea îl viza pe el şi dânsul răspunde despre guvern. E şi aici un stil personal de a para adevărul. Şi aşa continuă: "Alegerile **nu au permis** detaşarea unui partid dominant". (Ale dracului alegeri, cum nu au permis ele asta!) Se ştie limpede că cele cinci fracţiuni ale partidului comunist (făcute pentru a deruta masa oamenilor neinformaţi) păstrează "solidaritatea de clasă" din care a ieşit maşina de vot din parlament şi senat, asigurându-i celui întrebat majoritatea necesară jonglării după bunul plac. Răspunsul său neadevărat are scopul evident de a arăta câtă democraţie este în ţară.

3. În acest sens la următoarea întrebare răspunde iresponsabil că domnia sa nu **numeşte** primul ministru (drept care i-l dă Constituţia) ci doar îl **propune**, făcându-se că a uitat "solidaritatea proletară" a săracilor bogaţi din cele două camere legislative. Din aceeaşi lipsă de sinceritate, neagă că aparţine unui partid. Da, asta cere Constituţia, dar ea se invocă numai când vrea să pună Opoziţia la punct, reuşind copios în aceşti patru ani, spre satisfacţia comuniştilor din teritoriu şi permanenta stare de jignire a poporului român supus unei presiuni morale aproape de explozie, văzând la conducere pe aceiaşi satrapi ai comunismului. El aparţine formal PDSR-ului şi structural tuturor partidelor venind din partidul comunist. (Mă întreb, şi-i întreb, dela dreptul de a fi venit aproape în aceeaşi zi pe lume, dacă-i un vechi democrat, de ce după revoluţia din Decembrie 1989 nu a trecut la Partidul Liberal, de pildă, pe ai cărui lideri istorici îi laudă adesea? Ştiindu-se că un comunist nu poate fi niciodată socotit un democrat... Reîntorcându-se la un partid de stânga, de sorginte socialistă, nu socoteşte asta o sfidare a poporului care credea c'a scăpat pentru totdeauna de socialism? Şi ne-ar fi scutit de atâta suspiciune şi ne-ar fi permis a fi azi din nou în economia liberă, şi-am fi revenit la morala creştină românească, a bunului simţ şi-a promovării adevăratelor valori naţionale. Dar nu numai că aparţine unui partid de comunişti conservatori, dar a obligat miniştrii, prefecţii şi pe cei cu funcţii cheie din teritoriu să se înscrie în acest partid al frânei neamului spre regăsirea fiinţei.

4. Privitor la o alianţă politică, răspunde că este pentru un guvern de uniune naţională, în care să se amestece victimele cu călăii, răspunzătorii cu cei frustraţi, simţind că a pierdut imens în ţară. Admite orice guvern cu o singură condiţie: ţara să rămână republică şi el preşedintele ei, dacă s'ar putea pe viaţă.

5. De aceea la întrebarea "care este principalul său adversar în parlament" răspunde orb, surd, năuc şi cinic: "Nu am adversari"... Cum aşa, Doamne Dumnezeule, când dela deputatul Nicolae Cerveni, care-i zice "bolşevicul dela Cotroceni" până la ţara plină de tineri contestatari, la şomeri şi ţărani, minţiţi în alegeri, la sindicate şi întreaga intelectualitate neobedientă strigă "Jos Iliescu"? Cum poţi să susţii că nu ai adversari, când eşti omul cel mai contestat public azi de poporul tău, fenomen unic în lumea contemporană. Orbit de mania puterii a ajuns, ca şi predecesorul, să creadă că este dorit dar că "agenturile" străine şi "presa mârşavă" îl boicotează. Crede orbeşte numai în soluţii socialiste şi'n convingerile personale anacronice.

6. Despre sprijinul pe care îl primeşte în parlament dela formaţiile extremiste, răspunde derutant: "noţiunea de extremism este foarte relativă". Iarăşi ceaţă, ambiguitate, componenta principală a politicii sale. Nimic clar, nimic limpede, căci s'ar vedea prea uşor adevărul care l-ar obliga la o retragere. "Şi alţii au extremişti". A doua faţă a stilului său politic: aruncarea găinii moarte în curtea vecinilor. În loc să recunoască cinstit că-l sprijină extremiştii din partidele România Mare, socialist al muncii şi cel al unităţii naţionale, se răfuieşte numai cu primarul Clujului, pe care-l socoteşte singurul extremist (fiindcă el îndrăzneşte să-l mai şi critice) dar partidul ăstuia "adună mulţi moderaţi". Nici o vorbă de Păunescu, Verdeţ, Mohora sau C.V. Tudor. Nici un cuvânt despre Victor Surdu (fostul său secretar cu problemele agrare în comitetul judeţean de partid Iaşi, unde a fost prim secretar), cel care joacă astăzi rolul lui Petre Groza în disiparea ţărănilor şi îndepărtarea lor de partidul tradiţional ţărănesc.

7. La constatarea reporterului că "există tendinţe fasciste care sprijină guvernul" răspunde cu sfidare: "Absolut. Dar o întoarce nedibaci, (ca la Olteniţa, cum zice bătrânul dela ţară): "Dar nu este mai puţin adevărat că anumite grupuri îşi propun în mod deschis să reîntoarcă ideologia legionară şi să reabiliteze tenorii fascismului românesc". După acest răspuns mă loveşte vechea întrebare: de ce se tem comuniştii români cel mai mult de legionari? Oare lângă marii tenori ai comunismului, care behăie azi în libertate în parlament şi aproape seară de seară la televizor, nu s'ar conveni să ştim adevărul despre masa aceea de tineri entuziaşti ai anilor '38-'40 numiţi legionari? Aşa cum ştim de Ana Pauker şi Gheorghiu Dej, de Ceauşescu şi Iliescu, de Păunescu şi C.V. Tudor, de Dinu Săraru şi Eugen Mandric, de Teodor Caranfil şi Emanuel Valeriu, de Dan Marţian şi Vasile Văcaru de ce n'am şti şi despre Moţa şi Marin, Zelea Codreanu şi Horia Sima, de Decemviri şi Nicadori?!?

8. Nu mă interesează relaţiile lui Ion Iliescu şi Petre Roman, care au dus la deturnarea revoluţiei, dar sunt convins - prin ce ne-a arătat viaţa - că cel pe care "caracterul îl serveşte prost" nu este acest om tânăr şi fin, deci naiv în politică, ci invers. Cine poate fi mai lipsit de caracter decât acela care se serveşte de cineva ca să treacă puntea şi după ce trece îi dă acestuia vânt în apă? Eu, venit din ţăranul român, socotesc aceasta o mârşăvie. (Asta-i mârşăvie, domnule Iliescu şi nu curajul celor din presa liberă care-ţi iau vălul de pe faţă să te vadă lumea aşa cum eşti şi nu cum ţi-ar place să fii!)

9. Despre mineriade... acelaşi nerăspuns: nu ştie cine le-a organizat, nu cunoaşte cum s'au desfăşurat. Cine poate să creadă că n'a fost implicat, când la cea din Iunie 1990 i-a chemat pe mineri prin "dezlegarea" prezidenţială dată prin televizor de-a veni oricine "să apere revoluţia" care e în pericol, (de parcă o atacau teroriştii lui Ceauşescu). Şi cine le-a spus "minerilor" la 5 dimineaţa, în imensa sală a expoziţiei: "tovarăşi, mergeţi şi curăţiţi piaţa Universităţii de "golani"?

Apoi, cum de-au fost posibile acele garnituri de tineri, oprind pe loc orice activitate pe acea rută, dacă nu se păstrau intacte structurile statului socialist, care i-au răspuns prompt la comandă. Mineriadele (şi în special cea mai barbară din Iunie 1990) sunt **un act personal** ce ţine de acest om de-o vârstă cu mine, care a ridicat (şi încă incită) o parte a poporului către partea lui cea mai conştientă care nu mai admite impostura. Această afirmaţie a mea se bazează tocmai pe ce-i răspunde cel încriminat reporterului: "În realitate minerii au venit la Bucureşti pentru a apăra noile instituţii alese de popor şi care deveniseră atunci ţinta unor atacuri violente". Din partea cui? Oare cei care au făcut revoluţia atacau sau au fost atacaţi încă din zorii zilei de 13 Iunie, după cum bine ştie domnul Dănescu, cel cu înfăţişare de chiabur, personaj atât de hulit de comunişti, azi ministru de Interne, ca recompensă a brutalităţilor, ce intră în capitolul crime politice.

Farsa dela poliţie a fost atât de inabil dirijată încât tinerii nici n'au intrat, văzând sediul gol. Şi apoi ce instituţii au apărat minerii, când tocmai noile instituţii - partidele politice şi unele redacţii independente - au fost atacate de mineri dirijaţi de foştii activişti de partid. (În ziua de 14 Iunie m'am întâlnit în Piaţa Rosetti cu cel mai vajnic activist de partid din sectorul doi, om la 70 de ani, Tatu Brătilă; se ştergea pe mâini ieşit din sediul central PNŢCD spunându-mi satisfăcut: "I-am terminat, firar mama lor a dracului! Cine a adus burghezo-moşierimea asta iar peste noi? Tovarăşul Iliescu? A... Ce băiat drăguţ! Îl ştiu de pe când venea la Republica, unde eram preşedintele sindicatului, să-i dăm materiale să lucreze cu tineretul...")

10. Întrebării dacă foştii şefi ai Securităţii continuă să aibă o mare autoritate în noile servicii de securitate, se răspunde cu ceva necontrolabil: "România este **singura ţară** fostă comunistă care a desfiinţat şi refăcut în totalitate serviciul de informaţii". În primul rând se naşte întrebarea: de unde ştie dânsul că România este singura ţară care a desfiinţat Securitatea? Noi, din România spunem că invers: România de sub conducerea lui Ion Iliescu este singura ţară care a **menţinut şi foloseşte Securitatea în aceleaşi scopuri:** urmărirea adversarilor politici, păstrarea fricii în masa neinformată a poporului, colportoare de minciuni şi denigrare a personalităţilor Opoziţiei, foarte activă în alegeri, organizând la alegerile din Mai 1990 "acţiunea trandafirul", trimiţându-şi agenţi din sat în sat. Ţăranii declară că la ei au venit în ziua alegerilor nişte domni dela Bucureşti care coborau din maşini negre şi spuneau: "acum votăm trandafirul, oameni buni. Asta e necesar acum pentru liniştea ţării".

Faptul că Securitatea este aceeaşi, explică menţinerea în fruntea statului a unui comunist notoriu, (ce s'a dovedit aşa nu numai că a fost membru al CC al PCR, cât prin toată comportarea în cei patru ani dela revoluţie).

Continuare în numărul viitor

ABONAŢI-VĂ

LA URMĂTOARELE ZIARE DIN ŢARĂ
PENTRU SUSŢINEREA CAUZEI ROMÂNEŞTI:

MIŞCAREA

ABONAMENT INDIVIDUAL: $30.00
Completaţi Checque/Money Order pe numele
VERONICA RONCEA,
21-26 MENAHAN STR. # 2C, RIDGEWOOD, N.Y. 11385, U.S.A.

PUNCTE CARDINALE

ABONAMENT INDIVIDUAL: $30.00
Completaţi Checque/Money Order pe adresa:
"CUVÂNTUL ROMÂNESC",P.O.BOX 78010, WESTCLIFFE
POSTAL OUTLET, HAMILTON, ONTARIO, L9C 7N5, CANADA

VIZITA SENATORULUI ROMÂN NAŢIONAL ŢĂRĂNIST, IOAN ALEXANDRU, ÎN AMERICA

De curând, senatorul Ioan Alexandru, care este membru al Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat şi, în acelaşi timp, poet şi profesor universitar, a făcut o vizită în Statele Unite ale Americii. Iniţial a fost la Washington, D.C., ca invitat la Săptămâna de rugăciuni a Preşedintelui Clinton. Acolo, el şi delegaţia românească a participat la toate manifestările religioase din cadrul Săptămânii de rugăciuni şi a avut o serie de întâlniri cu personalităţi politice şi religioase, privind problemele româneşti şi cele generale ale lumii de astăzi.

Cea mai importantă întâlnire a fost cu Preşedintele Clinton unde s'au discutat şi chestiunile legate de situaţia luptătorului basarabean ILAŞCU, care a fost judecat şi condamnat la moarte. Preşedintele Clinton a fost informat complet şi direct de senatorul Ioan Alexandru, care a făcut o vizită la Tiraspol, unde este închis Ilaşcu, şi urma ca preşedintele să facă o intervenţie în acest sens, pentru rezolvarea legală a cazului, pe baza documentării scrise care i-a fost prezentată de senatorul român. În afară de aceasta, conversaţia cu Preşedintele Clinton, a avut o cuprindere mai largă despre problemele româneşti şi starea lucrurilor din ţară. Senatorul a insistat asupra faptului că poporul român aşteaptă o contribuţie substanţială din partea Americii la refacerea ţării, după ieşirea la suprafaţă din sclavia comunistă.

America are poziţia optimă să poată ajuta un popor creştin şi de omenie să-şi refacă ţara şi să fie apărată de viitoare şi eventuale agresiuni. Şi, i-a comunicat preşedintelui că într'un sondaj recent de opinie, poporul român consideră că cea mai indicată ţară să ajute România este America. (În acelaşi timp, sondajele recente, aşează Opoziţia din ţară pe primul loc, în ipoteza unor alegeri generale, în momentul de faţă).

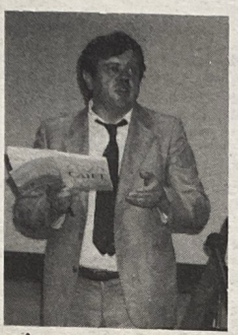

Întâlnirea şi discuţiile cu Clinton au devenit o sursă de mare încurajare, directă şi fără echivoc, pentru senator şi de entuziasm, mai ales cu referire la şansele de viitor ale României. Şi, astfel, senatorul Ioan Alexandru a pornit să viziteze şi alte comunităţi, mai cu seamă cele româneşti şi să le comunice tuturor veşti bune, venite de sus, dela Preşedintele Statelor Unite. Peste tot a scos în evidenţă valoarea legăturilor avute şi mesajul de încredere pe care-l duce poporului român, din partea Americii.

În conversaţiile avute cu Vicepreşedintele Al.Gore şi cu "generalii" dela Pentagon, privind acceptarea în NATO a României, s'a discutat despre o umbrelă de apărare asupra României, care să se extindă până la Marea Neagră. Iar James Baker şi-a exprimat simpatia pentru cauza românească, chiar în prezenţa delegaţiei maghiare, şi a declarat că nu este de acord cu amânarea primirii României în NATO.

La un popas făcut în colonia românească din Miami, Florida, senatorul Alexandru a expus mai pe larg seria de legături politice pe care le-a avut la Washington şi asupra perspectivelor legate de viitorul României, mai ales dacă acesta se va desfăşura sub semnul religiozităţii creştine, aşa cum s'a manifestat la Săptămâna rugăciunilor din America, pentrucă poporul român este un popor creştin, la fel ca şi poporul american.

Aceasta este o punte trainică pe care se poate construi temeinicia legăturilor americane, la consolidarea cărora, vizita şi discuţiile senatorului Ioan Alexandru a contribuit substanţial, cum nici un alt om politic din România nu a făcut până acum.

Corespondent

DEMOCRAŢIA ÎN ROMÂNIA

Rey V. ŞTEFAN

Dreptatea, libertatea, demnitatea umană şi, de ce nu, bunăstarea, sunt componente principale ale unei adevărate democraţii şi de modul în care ele se fac simţite în viaţa noastră cotidiană, putem spune dacă programul unei guvernări este real sau nu.

Analiza rezultatelor obţinute în ultimii patru ani în România de politică relativ democratică, în raport cu idealurile de mai sus, scopuri programatice ale puterii actuale formată în fond de foşti comunişti, ne arată la o primă sinteză că viaţa noastră s'a înrăutăţit substanţial, chiar şi în raport cu ultima perioadă a comunismului odios.

Sărăcia, lenea, crima, hoţia etc., s'au generalizat ca un cancer în întreaga societate românească. Totul este un haos, s'ar putea spune demonic, prezentul imoral şi iraţional arătând clar că pentru viitor, deocamdată, drumul spre democraţie este închis; cu toate acestea puterea prin "killerii" democraţiei autentice, lasă impresia că în cei patru ani care au trecut au fost obţinute numeroase succese şi că pe curând vom avea un viitor fericit.

În urma realităţilor evidente şi nu a celor imaginate de TV sau presă, totuşi care este starea de spirit a oamenilor, ce cred ei, la ce se aşteaptă pentru viitorul apropiat?

Mulţi, se simt deznădăjduiţi, cu speranţa furată, apatici şi obosiţi de politică. Puşi din nou la cozi şi mai mari, umiliţi tremură de frica sărăciei totale. Şomeri, pensionari, muncitori, mulţi ingineri, funcţionari etc., o masă de oameni care mâine, de teamă, pot deveni eroi, slăviţi de o nouă "emanată" putere.

Alţii şi nu puţini au ajuns să regrete fosta guvernare pe faţă şi cred că ar fi indecent să-i considerăm o simplă gloată stupidă, dacă avem în vedere extirparea gândirii şi abrutizarea sufletească făcută cu minuţiozitate de regimul comunist.

Dacă vor reuşi ei să creadă în libertate, să se desprindă de traiul în turmă, de lene, este mai important pentru viitorul întregii naţiuni decât chiar fetişul progresului social.

Dar mai există încă şi comunişti, mai există "oameni noi", cu adevărat stupizi şi ipocriţi, educaţi ca stăpâni şi slugi, pe căpătuială fără efort, care nu vor şti niciodată ce este viaţa adevărată.

Menţinuţi şi stimulaţi de actuala putere, la conducerea diverselor eşaloane, fabrici, primării, ministere, structuri organizatorice comuniste, ei nu permit şi nu vor permite niciodată instaurarea democraţiei. Cei puţini îndepărtaţi de ochii lumii, au devenit securişti privatizaţi, laolaltă cu activiştii de partid, directori prea corupţi chiar şi în comunism, privatizaţi şi ei formează azi, primii capitalişi primitivi din România, baza şi mândria noastră, pentru economia de piaţă liberă.

Este în curs de formare ce este drept şi o nouă clasă, de capitalişti, dar dintre ei o infimă parte sunt adevăraţi; cei mai mulţi sunt proveniţi din corupţia legiferată de primul guvern de după revoluţie sau din rândul foştilor responsabili cu dirijarea mărfurilor de tot felul, din vechiul regim comunist, sau din vechea nomenclatură comunistă.

Foarte, foarte puţină elită capabilă de decizii adecvate, de reprezentări corecte cu privire la evoluţii viitoare - fie în sfera socio-politică, fie în cea tehnico-economică.

Societatea românească nu crede în răspundere individuală.

O societate democratică nu poate fi constituită în sărăcie, sau cu orice fel de oameni se întâmplă să existe la un moment dat într'un anumit loc; ea se poate face numai dacă există un anume nivel de educaţie şi înţelegere pentru fenomenele social-culturale, dacă există valori de tot felul, autentice şi cu adevărat de nivel mondial, dacă există morală şi credinţă în DUMNEZEU.

Trebue ca individul să se transforme prin propriile lui puteri în primul rând, să capete o adevărată conştiinţă socială şi individuală, individ capabil să îndeplinească anumite funcţii strict necesare societăţi; nu orice sclav proaspăt eliberat poate, în sărăcie, să gândească, să perceapă democraţia, să fie liber.

Până la găsirea adevăratului drum al democraţiei în România, vor fi mulţi indivizi nefericiţi de soartă, în mijlocul unui popor şi mai nefericit şi ajungi să-l crezi pe Emil Cioran atunci când spune: *"Aşa ajungi să te scalzi cu egală patimă în naştere, în tinereţe, în moarte. În nimic şi'n veşnicie - nepăsător de feluri, scârbit de rosturi şi desăvârşiri."*

SEMN BUN

Haider DENAMI

Ştie toată românimea că, într'un timp destul de scurt ce s'a scurs dela naştere, ziarul "Evenimentul zilei" a ajuns să aibă cel mai mare tiraj din România. Aceasta deoarece reporterii săi - extrem de numeroşi, de activi şi de bine remuneraţi - se găsesc aproape pretutindeni, reuşind de cele mai multe ori să fie primii în miezul evenimentelor şi, mai cu seamă, în relatarea ştirilor senzaţionale. Însă tot atât de adevărat este că acest mare cotidian deţine recordul şi în ceea ce priveşte neglijenţele lexicale, gramaticale şi stilistice, făcând să zacă necontenit limba noastră sfântă. Supărătoare devine îndeosebi obstinaţia cu care redacţia acestei publicaţii se opune chiar şi acum, în 1994, revenirii la normele ortografice dinaintea "reformei" comuniste din 1953, privind preferarea lui "â" în interiorul cuvintelor şi a formelor verbale "sunt, suntem, sunteţi".

Având de-a face, şi în acest caz, cu ziarişti reciclaţi, iată de ce obiectivitatea şi adevărul au suferit şi la "Evenimentul zilei" în numeroase rânduri. Ba mai grav, funcţionează şi aici, ca la mai toate publicaţiile din ţară, o cenzură severă şi o teamă maladivă faţă de rostirea şi scrierea meritelor incontestabile ale Mişcării Legionare, faţă de încă multe adevăruri istorice preferându-se, poate şi din comoditate, nu numai din reacredinţă, falsurile şi minciunile rollerian-ceauşiste cu care au fost intoxicaţi Românii pe parcursul a cinci decenii.

Iată însă că, în 1994 (prea târziu, dar e bine şi-aşa decât nici când!), a început să se producă dezgheţul!

Despre ce este vorba? În numărul de Miercuri, 19 Ianuarie 1994 al cotidianului "Evenimentul zilei", la pagina 10 ne întâmpină o foarte plăcută surpriză titrată astfel: "Corespondenţă din Madrid. Pentru sacrificiul lor ca voluntari antibolşevici în războiul civil din Spania, Ion Moţa şi Vasile Marin au fost evocaţi de legionarii din întreaga lume. Comemorarea s'a desfăşurat chiar pe locul unde cei doi au murit în luptă". Acest articol amplu, avându-l ca autor pe Alexandru Emil Petrescu, este însoţit de busturile fotografice ale cunoscuţilor martiri legionari şi creştini.

Apreciem summa cum laude acest mod corect, ireproşabil, de informare a opiniei publice româneşti şi ne exprimăm încrederea că cel mai mare cotidian bucureştean nu va înceta să meargă pe calea adevărului privind Mişcarea Legionară, drum pe care a întreprins doar un pas, micuţ, dar promiţător şi încurajator. Dea Domnul Dumnezeu să nu ne înşelăm că ne punem speranţe sincere în onestitatea măcar de acum încolo, a domului Ion Cristoiu şi a harnicilor săi colaboratori pe care-i vrem deosebit de atenţi atât la pulsul vieţii cotidiene, cât şi la trecutul nostru glorios, faţă de care îi rugăm să nu fie alergici în nici o împrejurare. Această rugăminte reprezintă de fapt o minimă exigenţă deontologică, de care orice jurnalist ar trebui să ţină cont.

ARIERGARDA COMUNISTĂ

Urmare din pag. 4

între cele două războaie mondiale, a avut un rol incipient, susţinut apoi permanent, din păcate de după gratii, obstrucţionat de conducerile guvernamentale proprii sau la comanda "Turnului de putere", până în 1989, la revoluţie.

Aceste generaţii au susţinut un conservatorism etnic propriu oricărui popor, cu sacrificii zguduitoare sub guvernările proprii anterioare războiului al doilea, ca şi sub cele comuniste.

Comportamentul nu a avut şi nu are nimic comun cu rasismul, vânturat de alţii şi recunoscut ca atare cu ocazia analizei şi deciziilor date la procesul dela Nürenberg, al condamnării nazismului.

Prin rea credinţă, vrăjmaşii României şi ai lumii libere, susţinători conştienţi sau inconştienţi ai marxismului, au căutat şi caută să creeze confuzii acţiunilor de luptă amintite mai sus.

De ce? Pentrucă sunt singurul şi adevăratul sâmbure al adevărului; minciuna se spune că are picioare scurte, dar şi că până la Dumnezeu te mănâncă sfinţii...

Dreptul la cuvânt de lămurire dacă nu va fi oficial obstrucţionat în continuare, va scoate la lumină un fundament religios creştin ortodox al generaţiilor de tineret românesc, ca bază de rezistenţă insinuărilor interesate de-a lungul a cca. 70 de ani de luptă contra comunismului şi susţinătorilor din umbră.

Pentru Europa şi mondialism, derularea fenomenelor necesită şi pretinde o mai amplă explicaţie, aci spaţiul fiind sub limita necesară.

O considerare suficientă însă pentru cei care cu bună credinţă s'au străduit a-şi apropia cunoaşterea evenimentelor reale, sau le-au simţit pe propria persoană.

Confruntarea mondială succint prezentată, este sortită să profileze acel viitor în care se va ţine seama de adevăr, sau de eludarea lui!!!

Omenirea însă nu poate alege decât calea viabilităţii convenabile timpului de evoluţie civilizată, chiar dacă se vor temporiza tatonări nedorite şi aducătoare de jertfe umane.

Temporizarea însă, grăbeşte măsuri ulterioare mai radicale decât acceptul recomandat de "minte" prin ELITE adevărate.

Petre PREDESCU

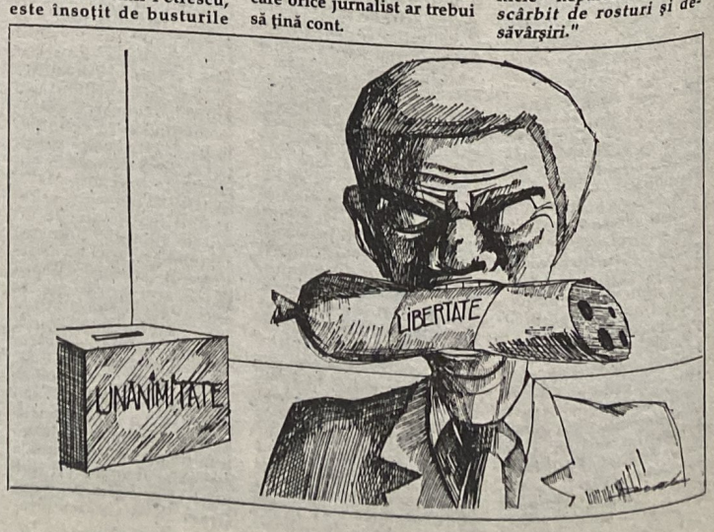

MĂRTURII CARE AU TĂCUT 50 DE ANI

Serviciul Special de Informaţii, fond EDART, dosar II, filele 1-4, Bucureşti

Transcriere şi adaptare

Gh. Ionescu OLBOJAN

-III-

Prezentăm cititorilor noştri ultimul capitol din relatarea evenimentelor de la 23 August 1944, făcută de reputatul savant german, prof. E. Gamillacheg - autorul mai multor studii despre România (**Uber die Herkunft der Rumänen** - de exemplu). În timpul derulării acţiunilor politice şi militare dela 23 August 1944, profesorul E.G. se afla în Bucureşti ca reprezentant oficial al guvernului german şi ca agent secret. Dincolo de unele aprecieri subiective sau de perceperea incompletă a unor date şi fapte, raportul înaintat guvernului german de către profesorul E.G. - la doar câteva zile dela schimbarea de front a României în cel de-al Doilea Război Mondial, conţine informaţii preţioase pentru întregirea unei imagini cât mai complete despre 23 August 1944.

***

Evenimentele s'au desfăşurat însă altfel decât au sperat şi s'au aşteptat aceste grupări.

Mai întâi însă - câteva cuvinte despre Mareşal

Nu există nici o îndoială asupra faptului că, la început, Mareşalul a avut cea mai fidelă intenţie de a rămâne credincios alianţei încheiate. Ar fi însă greşit să credem că şi în sinea sa era de partea noastră (a Germaniei - n.n.). Şi el fusese educat într'un spirit liberal-democratic. Nutrea simpatii pentru Anglia încă de pe vremea când era ataşat militar la Londra. Nu cunoştea deloc limba germană, îi era necunoscută viaţa spirituală germană. Era extraordinar de influenţabil; aşa se explică şi faptul că în cele din urmă - după cum am mai menţionat - a devenit o unealtă în mâna lui Mihai Antonescu, de care nu se putea lipsi, dat fiind că toate resorturile administrative de stat se concentrau în mâna lui.

Când s'a întors ultima dată dela cartierul general al Führerului, s'a arătat - după cum au afirmat unii - foarte încrezător în victoria finală. Conform altor informaţii, el s'ar fi întors în ţară foarte decepţionat, nemaicrezând într'un deznodământ militar favorabil. După opinia persoanelor cu care vorbise, ambele variante sunt posibile.

Este de asemenea foarte probabil, chiar dacă nu se poate dovedi, că el era informat asupra diverselor încercări ce se făceau pentru a se stabili legătura cu puterile duşmane. Atunci când, în sfârşit, cu puţine zile înainte de trădare, s'a întors dintr'o inspecţie făcută pe cel mai periclitat front din Nordul Moldovei, s'a decis şi el pentru capitulare, după exemplul Finlandei. Însă demnitatea lui de soldat l-a împiedicat să cadă direct în spatele fostului aliat. El voia - după cum au procedat şi guvernele din Bulgaria şi Finlanda - să informeze din timp autorităţile germane asupra tratativelor pentru capitulare pe care le intenţiona. Din această cauză a trebuit să fie înlăturat din drum.

Dar nici Mihai Antonescu şi nici Mareşalul n'au ţinut seama de un nou factor de putere, care până atunci fusese considerat ca fiind lipsit de importanţă, dar care a trecut pe primul plan prin apropierea valului rus-bolşevic. **Este vorba de mişcarea comunistă - social-democrată din propria ţară.**

Până în 1940, social-democraţia şi comuniştii n'au jucat în România aproape nici un rol. Atunci când, sub influenţa bolşevizării Rusiei, au apărut şi aici semnele unei mişcări comuniste, ele au fost lichidate prin Reforma agrară din 1919 (este vorba de reforma din 1921 - n.n.), când fiecare ţăran a primit o bucată de pământ. Muncitorii industriali din România au jucat un rol neînsemnat; conducătorii mişcării social-democrate şi comuniste erau aproape necunoscuţi de către cercurile guvernamentale, îndeosebi după ce partidul comunist a fost desfiinţat ca ilegal, iar conducătorul său, Constantinescu-Iaşi, a fost condamnat în 1936 la doi ani închisoare.

Abia în ultimii ani se dezvoltatase un fel de **comunism de salon**, îndeosebi printre intelectualii din Iaşi, unde profesorii Ralea, Iorgu Iordan, etc. se ocupau cu propaganda comunistă antifascistă. Această grupare, ocrotită de altfel de către Antonescu împotriva persecuţiilor, a intrat în viaţa publică în Iunie 1944 cu un manifest în care se cerea încheierea imediată a păcii cu Rusia, demisia Mareşalului şi alungarea Germanilor din România. Atât Maniu cât şi Mihai Antonescu ştiau bine că, în cazul unei capitulări în faţa Rusiei, aceste elemente ale mişcării comunisto-bolşevice nu trebuiau trecute cu vederea; dar ei erau ferm hotărâţi să nu le permită o influenţă hotărâtoare în desfăşurarea evenimentelor.

Finalul tragediei s'a consumat acum în două zile şi din nou s'a văzut clar în ce măsură istoria milioanelor de oameni s'a dovedit a fi până în ultima clipă un joc incredibil de intriganţi. La început totul s'a desfăşurat conform programului. Spre sfârşitul lunii Iulie şi începutul lui August, când şi pe frontul de Sud au apărut semnele pregătirii unei ofensive ruse şi generalul Racoviţă, care tocmai obţinuse ordinul de cavaler al Crucii de Fier şi se afla în legătură cu Mihai Antonescu, i-a trimis în concediu pe comandanţii de regimente şi pe alţi ofiţeri superiori de stat major, de a căror rezistenţă se temea în realizarea trădării plănuite. La 1 August el însuşi a predat comanda Armatei. Succesorul său a fost generalul Avramescu, unul dintre generalii cei mai fideli alianţei germane şi cei mai capabili din Armata Română. Acesta a recunoscut faptul că mult periclitatul front dela Iaşi era greu de menţinut pe latura sa vestică, întrucât trupele române, care trebuiau să compenseze şi diviziile germane ce fuseseră trimise la Varşovia, erau insuficiente ca număr. Ca atare, generalul Avramescu i-a propus Mareşalului o scurtare a frontului, pe o linie care ducea dela Focşani spre Vest până la Carpaţi. El a declarat că ar putea să menţină această linie scurtată. După cum se pretinde, la început Mareşalul a fost de acord cu propunerea respectivă. Dar atunci când şeful Marelui Stat Major, generalul Ştefleа, care era în legătură cu Mihai Antonescu şi cu Maniu, s'a declarat gata să preia comanda Armatei a 4-a pe poziţiile în care se afla aceasta, Mareşalul s'a răzgândit.

Aşa cum era de prevăzut, străpungerea rusă a reuşit fără dificultăţi, iar proclamaţia Regelui Mihai, o dată cu anunţarea armistiţiului încheiat, a desăvârşit prăbuşirea militară. Când s'a citit la radio noua listă ministerială, surprinderea a fost generală: numele lui Mihai Antonescu lipsea. Au apărut în schimb o serie de generali necunoscuţi până atunci. Un mic episod petrecut în seara zilei de 23 August ne demonstrează cât de mare a fost surpriza produsă de rezultatul trădării. Unul dintre colaboratorii cei mai fideli ai preşedintelui Consiliului de Miniştri, Secretarul General al Ministerului Propagandei, Bădăuţă, a dat o cină într'unul din cele mai cunoscute restaurante din Bucureşti. Când s'a transmis la radio proclamaţia Regelui şi încheierea armistiţiului, domnul Bădăuţă a comandat pentru musafirii săi şampanie în cinstea fericitului eveniment. Dar, când, după puţin timp, s'a comunicat noua listă ministerială din care lipsea numele lui Mihai Antonescu, bucuria sărbătorească s'a sfârşit rapid. Domnul Bădăuţă şi-a luat rămas bun dela societate şi câteva zile mai târziu s'a interesat la nişte legionari cunoscuţi asupra posibilităţii de a pleca cu avionul în Germania. Numai aici credea că va fi în siguranţă şi era de părere că la noi va fi primit cu mare cinste, pentrucă în ultima perioadă condusese - din însărcinările lui Mihai Antonescu - Asociaţia Româno-Germană şi dăduse dovadă de multă pricepere. Ce s'a mai întâmplat cu el între timp, nu ştiu. Ce s'a petrecut însă în culise, încât până şi cei care se credeau cel mai bine iniţiaţi, au fost surprinşi de mersul evenimentelor.

Până atunci tânărul Rege Mihai nu se amestecase niciodată în politica ţării sale. De altfel, nici nu ar fi avut posibilitatea s'o facă, pentrucă Mareşalul a încercat tot timpul să-l ţină departe de treburile Guvernului. S'a zvonit în mai multe rânduri că Regele Mihai împreună cu Regina-Mamă, aveau intenţia să părăsească România, pentrucă nu se mai simţeau în siguranţă. Era deci un fel de prizonier în propria sa ţară. Ca prinţ moştenitor, se bucurase de multă simpatie în rândurile poporului şi se povesteşte pretutindeni că tatăl său, Carol al II-lea, îl lua cu el ori de câte ori apărea în public pentrucă datorită prezenţei lui se credea apărat împotriva unui eventual atentat.

Arăta un deosebit interes pentru problemele de ştiinţe naturale şi dovedea şi aptitudini în acest sens. În ultimii ani, atunci când, după fuga tatălui său, a păşit pe scena naţională, a făcut o impresie dacă nu excelentă, cel puţin mulţumitoare. Tensiunea dintre Mareşal şi Mihai Antonescu, pe de o parte şi dintre Mareşal şi Rege, pe de altă parte, s'a făcut tot mai simţită şi era unanim cunoscută. De asemenea, se ştia că şefii Partidului Liberal, îndeosebi al "georgiştilor", George Brătianu, se duşmănea cu Preşedintele Consiliului de Miniştri, Mihai Antonescu.

În sfârşit, bătrânul Maniu se temea ca, la sfârşitul trădării atât de consecvent pregătită de el însuşi şi sprijinită de Mihai Antonescu, să nu-i culeagă alţii laurii. Se spera şi se credea că printr'o singură lovitură, adică prin înscenarea trădării însăşi, să se ajungă la Putere şi la înlăturarea incomodului Mihai Antonescu.

Ca să înţelegem bine acest lucru, trebue să ne ocupăm de o personalitate, care până n'a apărut încă în jocul intrigilor, dar care, datorită trecutului său politic şi pregătirii sale istorice, nu putea fi trecut cu vederea şi care n'ar fi recurs niciodată la o asemenea trădare. Este vorba de George Brătianu, nepotul marelui Brătianu, care a participat activ, în 1859, la Unirea Principatelor Române sub Domnitorul Cuza şi care la 19 Martie 1866 l-a vizitat pe Prinţul Carol de Hohenzollern la Düsseldorf, l-a adus în ţară ca Rege şi a marcat, timp de o generaţie, istoria României.

Este fiul lui Ion I. C. Brătianu. În perioada cât acesta a fost preşedinte al Consiliului de Miniştri, România a atins un înalt nivel politic. În 1935 sau 1936, George Brătianu, în cadrul opoziţiei împotriva Guvernului Tătărescu, a stabilit primele legături cu Germania naţional-socialistă. Ca ofiţer român de legătură cu Wermachtul german, a fost unul dintre primii Români care au primit Crucea de Fier; încă în timpul războiului, a ţinut conferinţe la universităţile germane. Acest om, care trecuse drept una din cele mai incoruptibile personalităţi din România, despre care nimeni nu putea povesti nimic în legătură cu vreo afacere necu-

Continuare în pag. 8

VIZITĂ LA TIMIŞOARA

În zilele de 27-28 Ianuarie a.c. tovarăşul Ion Ilici Vissarionovici Iliescu, preşedintele Regatului României, şi-a luat inima'n cioc şi a sosit într'o vizită "de lucru" pe malurile Begăi. În burgul în care n'a câştigat alegerile în nici o circumscripţie electorală.

"Emanaţia" rău mirositoare a lui Decembrie '89 a venit însoţit de o enormă armată de poliţişti, jandarmi şi trupe speciale paramilitare.

La întâlnirea cu "cetăţenii" din sala mare a Prefecturii, n'a îndrăznit să-i invite decât pe foştii şi actualii slugoi comunişti, care i-au creat o "atmosferă entuziastă", ca pe vremuri, la Congresele P.C.R.

Dar în jurul Prefecturii, "Huo!"-urile şi fluieraturile timişorenilor nu mai conteneau.

Tovarăşul Iliescu, preşedintele Regatului României a depus o coroană de flori la Monumentul Eroilor Timişoreni din Decembrie 1989. La jumătate de oră după depunere, coroana prezidenţială a fost mutată de către un grup de revoluţionari şi urmaşi ai martirilor din Decembrie 1989. Acesta a fost un gest împotriva îndrăznelii Ilicitului dela Cotroceni de a pretinde că respectă memoria acestori eroi. După un timp de aproape patru ani n'a făcut nimic pentru descoperirea şi condamnarea vinovaţilor, mai rău, ca o sfidare, a numit în funcţii importante pe unii din cei cunoscuţi prea bine a fi implicaţi în masacrul din Decembrie '89 dela Timişoara. Deci, mai firesc, este ca "omagiul" prezidenţial să stea şi să putrezească la picioarele împuţite ale ostaşului sovietic, cel care a impus cu baioneta şi tancul comunismul în România şi i-a permis emanatului Iliescu să facă studii la Moscova.

• • •

O CARTE NECESARĂ

Editura bucureşteană "Vremea", în colecţia "Fapte, idei, documente" publică "Menirea naţionalismului" de Horia Sima. Cu acordul D-lui Prof. Aurelio Răuţă, prezenta ediţie o reproduce pe cea dela Salamanca (an 1951, Publicaciones de la Asociation Cultural Hispano-Rumana).

Desigur, istoria n'a descurcat încă iţele perioadei în care Horia Sima s'a aflat în fruntea Mişcării Legionare. Chiar în sânul Mişcării Legionare, Horia Sima, decedat anul trecut, n'a fost simpatizat prea mult. Dar nu semnatarul acestor rânduri este chemat să judece.

Susnumita carte a lui Horia Sima este o carte necesară. Reeditarea ei în România este binevenită.

În România încă se face confuzie între fascism, naţional-socialism şi legionarism. Între naţionalism şi şovinism. Aceasta, desigur, datorită falsificării istoriei de către mercenarii kominternişti timp de aproape cinci deceni, dar şi datorită unor contemporani cultivatori de ceaţă cărora le miros creierii a obiele kremlineze.

Cartea lui Horia Sima, de va fi citită, va aduce lumină în mintea şi sufletul tânărului de azi. Tânăr care va respinge comunismul sub orice mască i s'ar înfăţişa, dar va şti, poate, să recunoască şi să evite şi erorile Lumii Libere.

Cartea propune o simbioză a democraţiei şi naţionalismului şi atenţionează asupra primejdiei idolatrizării unei singure componente.

Dar să lăsăm cartea să vorbească şi pe cititor să descopere.

• • •

PHANEROSIS

A descoperi, a dezvălui, dar şi a străluci. A revela - cu sensul precis de "a se revela pe Sine", deoarece, nevrednici noi fiind, în incomensurabila-I bunătate, Întreitul Unic har peste har încă revarsă peste noi.

Şi dacă noi credem că nevrednici suntem, dacă ne vom înfiora de mizeria acestei lumi, dacă ne vom aduce aminte de originea noastră celestă, dacă nu vom uita Paradisul Natal, dacă vom înceta "antrenamentele" de obişnuire cu sărăcia spirituală, atunci vom înţelege că iertarea este posibilă, că, prin noi, nevrednicii, Sfântul Spirit, acceptând a străluci, cerurile din nou s'au întredeschis.

Vom înţelege că iertarea a şi venit, a venit una cu fiul Omului şi că robia noastră s'a sfârşit atunci când El a spus-o.

Când, în prima sa epistolă către creştinii din Corint, apostolul (mai numit şi "al Neamurilor") compară şi clasifică acele feţe ale harului, darurile duhovniceşti, îi simţi naturaleţea din glas şi nu poţi a nu înţelege că ele, erau din belşug date în acele vremuri, că "surprizele" Sfântului Duh erau dese.

Ce s'a întâmplat între timp? Ce se întâmplă azi?

Rareori mai recunoaştem câte un dar în adunările spirituale, ba unele daruri nu le mai vedem nicăieri manifestându-se. Şi mira-m'aş ca ele să fie cu altele, încă necunoscute, înlocuite de către Cel Divin.

Mai de crezut este că datorită înfloritoarei noastre indiferenţe, legătura cu Paradisul Natal se tot subţiază.

Darurile sunt date, ele nu mai trebuesc cerute. Avem de cerut doar ajutorul pentru a le putea primi. Să avem dorinţa (şi dorul) ca Sfântul Spirit să se manifeste în şi prin noi, în deplină libertate.

Atunci va fi începutul unei noi şi adevărate Revoluţii Spirituale!

• • •

SPER SĂ MĂ ÎNŞEL

... dar, personal, cred că semnarea Parteneriatului pentru Pace, este şi ea o "jmecherie", că actualii guvernanţi nu doresc cu adevărat intrarea României în NATO.

Pe ici, pe colo, propaganda împotriva "imperialiştilor" americani a şi început.

Şi teamă mi-e că, la o adică, Doamne fereşte!, România se va trezi combătând cot la cot cu "fraţii ortodocşi" din imperiala Rusie şi comunista Serbia.

Dan Emilian ROŞCA

Instantanee

CE-AR ZICE NICHITA ?

—Traian BĂDULESCU—

Ca şi înainte de 1989, mă întâlnesc întâmplător pe stradă cu Valeriu Râpeanu. De fiecare dată îmi apare la fel de înalt, bătos, cu trupul dat emfatic puţin pe spate, parcă şi mai dat în clipa când îmi "strânge" mâna. (E un fel de-a zice că mi-o strânge: doar mi-o atinge de parcă-l frige: s'o gândi cumva că ştie unde a aruncat volumaşul meu de schiţe despre care zice că "s'a pierdut" în editura Eminescu căreia i-a fost director până'n Revoluţie?...) (Am ştiut de atunci de ce "s'a pierdut": era vorba acolo şi de comunişti prezentaţi în forma lor nudă, aşa cum au fost în istorie).

Aşa... Şi mă întâlnesc adesea cu acest domn-tovarăş Valeriu Râpeanu în momente banale, în aparenţă, dar cruciale în fond.

Iată-mă prin 1987 cu placheta de versuri "De vorbă cu Nichita" pe care i-o propun spre publicare. (Am fost coleg de clasă cu Nichita Stănescu şi Eugen Simion la liceul I.L. Caragiale din Ploieşti, Râpeanu era mai mare decât noi şi secretarul comitetului UTM pe liceu). Nu numai că m'a respins politicos dar nici n'a vrut să audă vorbindu-se de Nichita...

Cu toate că Eugen Simion a scris şi a vorbit atât de mult şi multe despre Nichita, când i-am dat placheta s'o citească şi să-mi facă un cuvânt introductiv şi eventual un referat favorabil cu care să merg la editura Cartea Românească, a primit manuscrisul cum ai primi ceva nedorit. L-a pus undeva prin casă de care nu mai dă nici acum: nu ştie unde l-a pus!...

Iată doi colegi - iată două caractere...

Şi m'am întâlnit cu Valeriu Râpeanu a doua zi după răsturnarea din 22 Decembrie. Venea dela Casa Scânteii pe Bd. Ana Ipătescu, înconjurat de ciraci. Vorbea, vorbea, tot aşa înalt şi bătos, cu trupul nemaidat pe spate, vorbea şi căuta, călcând peste "Scânteia poporului" pe care o aruncaseră tinerii pe jos, ştergându-şi picioarele ca peste prima mare minciună care n'a ţinut decât o zi. A doua zi apare nevinovatul "Adevărul" şi naivii au uitat de Scânteia, (la care V. Râpeanu i-a fost şef adjunct).

Mă aflam la Ploieşti, sămi vând cu propria mână placheta de versuri "De vorbă cu Nichita" şi iată-l în centru - aşteptând un tramvai, citind "Adevărul" - pe acelaşi Valeriu Râpeanu. "A - a... face surprins, salut domnule". Şi iar mi-atinge mâna de parcă-l frige şi se "plânge" că nu mai merge cartea. Înainte da: era totul asigurat - "cumpărau pe ruptele tovarăşele dela APACA, înţelegeau s'ajute cultura, ori acum"... Acum... la revedere, la revedere şi nu ne mai strângem mâinile, plecăm aşa cu mâna pe sus a definitivă despărţire.

Şi nu definitivă că mai ieri mă întâlnesc iar cu domnia sa pe calea Victoriei, în apropierea Uniunii Scriitorilor (ce se află în casa Vernescu). Ne scoatem mănuşile, ne atingem să ne frigem şi mă întreabă "pe unde mai eşti?" La ţară... Am o casă acolo şi scriu..." A, ce... scrisul în ziua de azi..." "Dumneata?" (Eu sunt "eşti" el este încă "dumneata", cu toate că suntem de-o vârstă, el fiind mai mare cu două clase de liceu, aşa am rămas) "A... până aci la... uniunea compozitorilor". "Compozitorilor?" mă trăsneşte o întrebare. S'o fi sclerozat?

Nu... Ne despărţim. El se duce în lungul Căii Victoriei, eu vin în latul ei şi intru în librăria M. Sadoveanu. Acolo, pe un perete un afiş: lansarea cărţii nu ştiu cui despre nu ştiu care muzician. Prezintă: Valeriu Râpeanu... Aha... Apoi îl aud vorbind la radio, tot aşa, prezentând pe unul şi pe altul, ca autori. Nu-i mai văd numele prin nici o publicaţie. Nici măcar prin "Literatorul" de Cotroceni unde se află trei din marii stâlpi ai perioadei de trecere: Marin Sorescu, Eugen Simion şi Fănuş Neagu. Băieţi buni care au stat frumos în faţa zâmbetului iliescian devenind unul ministru, altul academician şi celălalt director al Teatrului Naţional. (Spirite rătăcite, ca atâţia culturnici care "sprijină" guvernarea neocomunistă pentru bani).

Ce-ar zice de asta Nichita Stănescu dacă ar învia?

Din rezistenţa anticomunistă

PĂRINTELE JUNCU

—Dumitru ONIGA—

Anul 1950, ziua de Florii, Aiud, Celularul Nou, celula 154.

Întinşi pe jos pe o rogojină şi jumătate, stăteam şapte inşi, înfofoliţi cu tot ce aveam de îmbrăcat, pentrucă şi aerul şi zidurile temniţei erau reci. Primul dela uşă era maiorul Nicolae Niţescu căzut cu lotul de partizani dela Muntele Mare, condamnat la muncă silnică pe viaţă. Nu mult după cele întâmplate în această mică povestire a fost luat din celulă şi nimeni, niciodată nu a mai auzit de el. Mai târziu se vorbea că mai mulţi deţinuţi ar fi fost scoşi din închisori şi împuşcaţi, ca represalii pentru condamnarea soţilor Rosenberg, cei care vânduseră secrete atomice Rusilor. Al doilea dela uşă eram eu urmat de Vasile Hudiei, pictor, profesor la Facultatea de Arte Frumoase din Iaşi. În continuare urma doctorul Vasile Cârdei din Bilca rădăuţilor, părintele Juncu din Roman, învăţătorul Ţiţei tot din Roman şi Săracuţu Ion, elev din Bacău.

După marea foame din iarna lui 1949-50, care a bântuit Aiudul de sub conducerea directorului Farcaş, foame ce a făcut multe victime, aveam cu toţii semne vizibile de caşexie. Colac peste pupăză, deţinuţii ce am intrat în Aiud după data de 10 Septembrie 1949, am fost izolaţi pe aripa dreaptă a celularului la etajul I, în celule de pedeapsă, adică fără paturi şi fără plimbare. Nu ni s'a spus nimic doar mai târziu am aflat că am fost pedepsiţi pentrucă lotul nostru ar fi adus în închisoare tot felul de veşti şi zvonuri.

Odată cu venirea primăverii, speranţele noastre prindeau timide aripi. Poate ne vor scoate undeva la muncă, poate se va termina odată cu regimul acesta de exterminare. Trebue să se întâmple ceva, omenirea aceasta poate sta impasibilă să se uite cum suntem omorâţi? Au condamnat crimele naziste dar de crimele comuniste, nu vrea să ştie nimeni?

În fiecare dimineaţă, prin faţa celularului trecea căruţa cu sicrie (droaga). O cunoşteam după sunet şi ne ridicam la geam să ne uităm câţi au murit. Rar când vedeam un sicriu sau două, de obicei în această perioadă zilnic se vedeau câte patru, cinci sicrie şi chiar mai multe care păraseau închisoarea spre groapa comună. Şi astfel priveam neputincioşi la convoiul unui lung şir de cadavre, duşi de o nouă barcă a lui Charon spre lumea de dincolo de fiinţă, iar noi ca nişte animale ţinute în cuşti pentru a fi sacrificate, aşteptam pe malul unui nou Stix, să ne vină rândul.

Fiind o sărbătoare atât de mare, o tăcere solemnă plutea peste durerile şi amintirile noastre. Parcă ne închisesem într'o carapace în care acum era lumină, chipuri dragi şi senine, Iisus intrând biruitor în Ierusalim: "Osana, fiul lui David!"

Cu o voce timidă, cerându-şi iertare că ne alungă vedeniile scumpe, părintele Juncu ne întreabă:

- Nu aţi dori să facem o slujbă pentru Duminica Floriilor şi dacă sunteţi de acord să ne împărtăşim? Surpriza a fost mare şi entuziasmul la fel. Cine se putea gândi la împărtăşanie în neagra temniţă a Aiudului în regim comunist?

Părintele Juncu părea un om obişnuit. Nu făcea caz de ştiinţa lui teologică dar era bine pus la punct cu orice problemă, explica orice chestiune simplu şi precis. Avea un suflet curat şi sănătos aşa cum l-au crescut părinţii lui dela ţară şi îşi trăia convingerile cu toată inima.

A urmat un ritual simplu, mai mult şoptit, dar trăit cu mare intensitate. Spovedania s'a făcut în comun, apoi părintele şi-a descusut haina acolo unde erau ascunse câteva fărâmituri de pâine care căndva au fost îmbibate în vin.

- După ce au venit comuniştii, mai mulţi preoţi care eram mai apropiaţi, neam hotărât, să avem asupra noastră Sfintele Taine pentru cazul în care vom fi închişi şi astăzi prevederile noastre au fost răsplătite.

După ce totul s'a terminat cu bine şi nu am fost surprinşi de ochiul ce pândea la vizetă, ne-am reluat locurile şi "o lumină lină" a coborât peste noi, o pace şi o împăcare ne mângâia sufletele şi gândurile tainice cu lacrimi reţinute se amestecau cu soarele altor Florii.

Deodată, un zgomot aspru şi duşmănos care ne provoca senzaţie de durere când se mânuiau cheile şi zăvorul, ne trezeşte la crunta realitate. Şeful secţiei Viorel (era singurul nume pe care îl ştiam), apare în uşă urmat de alt gardian:

- Ce i-ai dat mă, celui de lângă tine, răcneşte la învăţătorul Ţiţei?

- Ce să-i dau, domnule sergent major? Nu am nimic. Dar fără să mai aştepte alte explicaţii, Viorel ne ia pe rând la palme, pumni în cap şi înjurături. Celălalt gardian privea de pe coridor şi se amuza. După ce ne-a "aranjat" pe toţi, a închis uşa tot aşa de repede. Paşi de cisme şi râsete s'au pierdut pe palier.

Ne-am întins iarăşi pe duşumea revoltaţi în ultimul hal. Sfărâmată, lumina din sufletul nostru şi-a ascuns cioburile în cine ştie ce ungher. După clipele sfinte şi duioase trăite mai înainte, furia de acum ne-a întunecat minţile. Eram ca nişte îngeri căzuţi în întuneric.

Atunci a intervenit părintele Juncu şi în câteva cuvinte simţite ne-a dezgolit slăbiciunea şi neputinţa:

- Oare Iisus când a fost pălmuit, a blestemat? Când a fost răstignit, s'a revoltat? De ce să ne afundăm în besna urii când ne-am împărtăşit cu trupul şi sângele Lui şi când acuma trebue să fim una cu El? Să rămânem îngenunchiaţi la picioarele crucii, păstrând în inimile noastre dragostea Lui. Un mic efort, haideţi, fraţii mei, doar un mic efort şi împreună, Iisus ne va cuprinde în braţele Lui.

Am tăcut umiliţi şi vinovaţi. Cât de repede poate să cadă un om dacă numai puţin îl atingi unde îl doare! Nu ne mai gândeam la Viorel care era o simplă brută ci la noi înşine, atât de uşor alterabili de otrava răutăţii acestei lumi.

Viorel nu a mai apărut pe etaj nici a doua zi, nici a treia. În locul lui un alt gardian şi mai scârbos, vestitul Căldăraru. Cine a trecut prin Aiud nu se poate să nu fi auzit de el. Mergând la closet cu tineta, un planton ne-a şoptit că Viorel a murit, l-a călcat un camion.

E foarte greu să spun ce am simţit atunci. În nici un caz satisfacţie ci doar aşa un amestec de amărăciune şi nimicnicie. Cel mai afectat a fost părintele Juncu:

- Oare nu am zis, nu am gândit ceva rău pentru omul acesta?

Ce mai ştiam noi ce am zis sau ce am gândit în acele momente când eram pălmuiţi, loviţi şi înjuraţi, totuşi nimeni nu i-a dorit moartea. Cine ştie în câte celule nu a intrat în acea zi de Florii, pe câţi nu i-a bătut şi maltratat? Nu prea făceau ei deosebire între deţinuţi şi ne tratau pe toţi cam la fel dar erau totuşi vizate celulele ocupate de legionari, pentrucă ştiau că aceştia mai ales de sărbători, făceau rugăciuni şi cântau în surdină cântece religioase. Pe atunci orice gardian avea drept de viaţă şi de moarte asupra noastră.

Părintele Juncu a stat tăcut şi concentrat câteva ore. Nu a îndrăznit nimeni să-l tulbure. Eram convinşi că se roagă pentru sufletul celui răposat. Peste câteva zile, când aproape uitasem incidentul, cu ocazia unei rugăciuni în comun, părintele ne-a cerut să pomenească şi sufletul celui ce ne-a pălmuit în ziua de Florii. Am simţit o uşurare şi am făcut-o cu toată inima ca un fel de ispăşire pentru căderea noastră când am fost loviţi. Eram în săptămâna mare şi doream să întâmpinăm Paştile Domnului cum se cuvine.

Despre părintele Juncu nu mai ştiu nimic de atunci pentrucă celula 154, nu după multă vreme s'a risipit. Primul care a fost luat a fost maiorul Nicolae Niţescu, o parte au plecat la canal, altă parte au fost scoşi în fabrica de pe lângă penitenciar. Munca nu a fost o îmbunătăţire a soartei noastre pentrucă a fost muncă forţată, cu foame, mizerie, bătăi şi pedepse criminale. N'am uitat însă niciodată ziua de Florii şi sărbătorile petrecute în celula 154. Şi astăzi îi mulţumesc părintelui Juncu pentru felul cum a ştiut să ne redreseze sufletele noastre slabe şi vulnerabile la încercări şi să fim ceea ce trebue să fim indiferent de ceea ce ni se întâmplă. După aceea au treeut mulţi, mulţi ani de închisoare, de nedreptăţi, de lovituri, de munci istovitoare, carcere, izolări şi situaţii limită când viaţa atârnă de un fir de păr, când deseori erai mai bucuros ca totul să se termine, indiferent cum, chiar într'un mormânt fără cruce şi fără nume. Aproape de fiecare dată, în cazuri extreme, am apelat la imaginea părintelui Juncu, la exemplul lui de ucenic al Domnului.

MĂRTURII CARE AU TĂCUT 50 DE ANI

Urmare din pag. 7

rată, a refuzat în repetate rânduri să facă parte din vreun cabinet sub Carol al II-lea, condiţionând acest lucru prin despărţirea Regelui de Evreii ca Lupeasca. Acest bărbat s'a dat drept omul lui Maniu şi al afaceristului social-democrat Petrescu, pentru a-i vorbi Regelui de trădarea plănuită.

Potrivit zvonurilor care circulau - şi ele se pare că aveau un temei precis - despărţirea de soţia sa - o prinţesă născută Sturza - a fost determinată, după cum se afirmă, de relaţiile ei prea strânse cu generalul trădător Racoviţă. Nu există nici o îndoială asupra faptului că această femeie îl domina puternic pe George Brătianu. Eu însumi am fost martor când ea a refuzat, fără nici un comentariu, în numele soţului ei, o invitaţie a Preşedintelui Consilului de Miniştriu de a intra în Guvern.

Fapt este că în seara de 22 August, George Brătianu a cerut să fie primit la Rege, în faţa căruia se bucura de multă încredere, ca fost profesor de istorie şi geografie al său. Rezultatul acestei convorbiri a fost un Consiliu de Coroană, care a avut loc la 23 August şi la care au participat numai reprezentanţii opoziţiei: Maniu şi locţiitorul său Mihalache, din partea Partidului Naţional-Ţărănesc, Dinu şi George Brătianu, din partea Partidului Liberal, social-democratul Petrescu, comunistul Pănăşcanu şi generalii cunoscuţi pentru atitudinea lor filoengleză, Sănătescu, şeful Casei Militare Regale, Racoviţă şi fostul Comandant al Armatei a 4-a, comandantul Garnizoanei Bucureşti, fostul Ministru al Economiei şi guvernator al Transnistriei, Potopeanu, precum şi fostul Primar al oraşului Bucureşti, generalul Dombrovski.

În cadrul acestui Consiliu de Coroană s'a definitivat actul de trădare în forma în care a fost aplicat în aceeaşi zi. Maniu, care a înlăturat pe această cale, rivalitatea lui Mihai Antonescu, a prezentat cele şase puncte ale armistiţiului, negociate la Cairo de Prinţul Ştirbei. Probabil că situaţia a fost în aşa fel prezentată regelui ca şi când aceste puncte ar fi fost deja acceptate de Ruşi. Sănătescu, Şeful Casei Militare Regale, considerat o personalitate neutră din punct de vedere politic, a fost indicat pentru funcţia de Preşedinte al Consililui de Miniştri. Lui i s'au adăugat, ca miniştri, ceilalţi generali trădători; pe lângă cei amintiţi anterior era şi generalul Aldea. În noul cabinet partidele liberal şi naţional-ţărănesc au fost reprezentate numai de către conducătorii lor.

George Brătianu şi Mihalache s'au dat din nou la fund. Autorul manifestului regal este necunoscut. Nu există nici o îndoială asupra faptului că el nu provenea dela Rege, care fusese manevrat ca o figură de şah şi a crezut că în felul acesta va scăpa de Mareşal, vechiul său duşman." (...)

Raportul de mai sus face parte din Arhiva Serviciului Special de Informaţii. Fond EDART, dosar II, filele 1-17, Bucureşti.

Transcriere şi adaptare:

Gh.Ionescu OLBOJAN

ERATĂ

În articolul "Mihai Eminescu" (Rugăciune) din ziarul "Cuvântul Românesc", nr. 212 din Ianuarie 1994, s'a strecurat o greşeală tipografică, la pag.11, coloana 4, rândul 11 şi anume: în loc de "de exemplară din punct de vedere prozaic" se va citi corect "de exemplară din punct de vedere prozodic".

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

"CASA ALBĂ"

Este sediul celor peste 8.000 de şomeri ai Doljului, una din cinci persoane apte de muncă. La 60% dintre aceştia le-au expirat cele 9 luni de şomaj sau alocaţie de sprijin. Muncitorii reprezintă 96% dintre şomeri, 4% fiind absolvenţii de licee sau facultăţi. Craiova, cu aproape 350.000 de locuitori, are 50.000 de şomeri. Zilnic, o mare de oameni, fie că iau cu asalt "casa albă" a şomerilor, fie că se aşează în linişte la rând, încă de cu seara, pentru a doua zi, în speranţa obţinerii carnetului de şomer, a celui pentru alocaţia de sprijin sau a unei simple adeverinţe de şomaj. Un grup de şomeri poate fi văzut zilnic, câteva ore bune, într'o grevă a tăcerii şi resemnării, în Piaţa Mihai Viteazu din inima Băniei... Şi când te gândeşti, în ce voioşie şi delir au votat oltenii în Mai '90 "trandafirul fesenist, mirosind a comunism", şi-apoi în Septembrie '92 pe realesul "Măi Dragă", cel cu sula'n coastă şi cu milionul de locuri de muncă promis credulilor!

• • •

COTELE AGRICOLE

Revin în actualitate anul acesta, fiind impuse de Guvernoiu-Iliescu prin legea impozitului pe "venitul" agricol pentru a-l vindeca definitiv, de dorul pământului, pe bietul ţăran! Pentru un hectar de teren arabil se va plăti impozit 26.500 de lei în zona I de fertilitate, cum e cazul Doljului. Înfiinţarea unui hectar de grâu costă până acum în Dolj peste 100.000 lei, ca după recoltare să coste 150.000 lei. Dacă în acest an, preţul grâului se va fixa la 150 lei/kg., vor fi necesare 1.500 kg. de grâu pentru plata cheltuielilor pe hectar cultivat, la care se adaugă circa 180 kg. reprezentând cota iliisto-comunistă în kg. de grâu. Legea e draconică, concepută diabolic, astfel încât, după plata costurilor şi a cotelor, ţăranul să iasă dator vândut la statul comunist şi să vrea el să revină, "de bună voie şi nesilit de nimeni", la colectivizarea "originală" a "dătătorului" de pământ, ex-Prim. tov. Iliescu.

• • •

BILANŢ PĂGUBOS

După patru ani dela crimele comuniste din Decembrie '89, rămase nepedepsite de autoemanaţii implicaţi în ele, România e'n cădere liberă, dorită şi provocată de comuniştii reveniţi în forţă şi dezlănţuiţi ca hienele, pe principiul vadimist: "vom fi iarăşi ce-am fost şi încă şi mai mult"! Miniepoca Iliescu şi-a pus pecetea confuziei, oportunismului şi lipsei de substanţă nu doar în procesul reformator, ci în însăşi speranţa Românilor de a scăpa de comunism şi comunişti. Ochiul analitic al Occidentului observă, printre multe altele:

- o Românie rămasă sub conducere cripto-comunistă codificată, duplicitară, cu pulsaţii politico-economice contradictorii;
- multă minciună, corupţie şi rea credinţă la vârf;
- stagnarea şi chiar regresul reformei economice, mult trâmbiţată de Guvernoiu-Iliescu. Vrem să ieşim din prăpastie printr'o reformă reală, capitalistă, sau prin proliferarea jocurilor de "întrajutorare" tolerate şi încurajate de actualul guvern.

• • •

RAPACITATE

C'un an în urmă, Guvernoiu-Iliescu l-a numit Prefect de Dolj pe omul zilei, membru al partidului celor trei roze - Prof. univ. Dr. Alexandru Tobă. Anul '93 a însemnat (şi) pentru Dolj degradarea îngrijorătoare a traiului populaţiei, pe fondul scăderii producţiei industriale, secetei cumplite din agricultură, a amânării sau temporizării supărătoare a reformei. Dar în vreme ce traiul a devenit mizer pentru doljeni, prefectul comunist a prosperat într'un an ca uriaşul din poveste, adăugând la apartamentul cu 4 camere proprietate personală încă două apartamente a câte 3 camere fiecare, din fondul locativ de stat, plus o garsonieră achitată integral - toate, firește, în buricul urbei! Colac peste pupăză, tov. prim. dela Dolj, abuzând de funcţie şi folosindu-se de Pile, Cunoştinţe, Relaţii suspuse şi-a transferat 4 ha. teren arabil şi 1 ha. de pădure din Mehedinţi în buza Craiovei! Şi ca să fie tacâmul complet, tov. Tobă şi soţia sa, lector univ. Leana Tobă, sunt reprezentanţi din partea Fondului Proprietăţii de Stat în consiliile de administraţie a nu mai puţin de patru societăţi comerciale!! Primul om al Doljului n'a uitat însă nici pe-apropiaţii familiei, promovându-i în funcţii înalte. Iată un exemplu tipic de rapacitate şi machiavelism al "tranziţiei" dela comunism la... comunism!

• • •

ÎMPĂRATUL ÎN BĂNIE

La hanul "Craioviţa" s'au strâns circa treizeci de curioşi să-l vadă şi audă pe cel ce s'a autointitulat "Împăratul romilor din toată lumea - Iulian I". La anunţata conferinţă de presă, pe tema păcălelii Caritas, au lipsit invitaţii Primăriei Craiova şi confratele său, patronul Stoica. În prezenţa organizatorilor întâlnirii, a reporterilor dela ziarul local şi radio Oltenia, împăratul, singur pe baricadă, a rostit un spici împărătesc, legat de neîmplinirile şi isprăvile supuşilor săi romi, certurile, ciocnirile şi scandalurile dintre ei, pe diverse pricini. A amintit că în România sunt 21 caste de romi pe criteriul meşteşugurilor deprinse dela strămoşii lor, în Oltenia predominând căldărarii, spoitorii, inelarii şi vătraşii. Legea 18/1991 le-a dat dreptul la 5.000 metri pătraţi pentru fiecare familie, dar 200.000 de romi n'au nici o palmă de pământ. În privinţa Caritas-ului, peste 100.000 de romi au depus la Cluj sume uriaşe, făcând împrumuturi la bănci, vânzându-şi lucrurile de preţ sau punându-şi în gaj locuinţele proprii, în speranţa îmbogăţirii peste noapte, fără muncă. Circa 30.000 de romi s'au plâns în scris împăratului, că au depăşit cu mult cele trei luni de aşteptare stabilite în regulamentul jocului. Suveranul a decis ca dată limită de obţinere a câştigurilor promise supuşilor săi, 20 Februarie a.c., după care nu mai răspunde de reacţia etniei sale la tergiversările patronului Stoica. Cu toate acestea, mai marele romilor a acuzat denigratorii Caritas-ului apreciindu-l ca un sistem viabil, cât timp are depunători şi îndemnându-şi preasupuşii la calm şi speranţă... Nu s'a suflat o vorbă despre crimele, tâlhăriile, jafurile, hoţiile, violurile şi întreaga mafie a bişniţei ţigăneşti - cunoscută, acceptată şi încurajată de Putere la vârf!

• • •

MOMENTUL ADEVĂRULUI

Adoptarea Memorandumului cu Fondul Monetar Internaţional obligă România la o reformă reală, prin măsuri ferme, care înlătură temporizarea şi jumătăţile de măsură. Acţiunile concrete vizează reducerea inflaţiei dela 320% în '93 sub 100 % în toamna '94. Se preconizează o politică monetară severă, cu restrângerea cheltuielilor neproductive şi limitarea masei monetare în economie la 75% pentru '94 şi la 40% pentru perioada August '94 - August '95. Executivul va fi obligat să selecteze întreprinderile nerentabile şi regiile autonome care vor fi restructurate, va introduce contractul de management, creind agenţiile de concurenţă care să supravegheze pieţele şi să intervină numai împotriva practicilor monopoliste. Sistemul de licitaţie va fi înlocuit cu o piaţă interbancară, în care cursul de schimb al leului să fie stabilit prin tranzacţiile băncilor comerciale. FMI-ul nu impune condiţii, nu ne pune "sula'n coastă", dar numai după ce toate aceste măsuri vor fi observate în realitate, Consiliul Executiv va deschide împrumutul. Memorandumul solicită angajarea politică a Guvernului, asta-i problema, câtă vreme Executivul urmăreşte doar o declaraţie a majorităţii parlamentare, privind programul de punere în aplicare a clauzelor adevăratului nostru program reformator.

MICROOLTENISME

- actualul băţ de chibrit postdecembrist, rămas la fel de neaprinzibil ca şi până acum, a ajuns să coste 5 lei!

- odată cu căderea serii, iluminatul public al Craiovei este inexistent, oferind climatul propice crimelor, jafurilor, tâlhăriilor şi violurilor, în care ţiganii sunt în mediul lor;

- în plină zi, în cartierul craiovean Rovine, mai multe femei s'au pomenit pe stradă cu căciulile de blană smulse de pe cap cu brutalitate de borfaşii care împânzesc urbea;

- în '93 s'au făcut plantări noi în viticultura Doljului pe 160 ha., în timp ce aproape 400 ha. au fost distruse de răufăcători; în pomicultură - plantaţii noi pe 8 ha., iar defrişări şi distrugeri pe aproape 300 ha!!

- la Primăria Craiovei, ca'n mai toate instituţiile statului nostru ce se vrea de drept, birocraţia tovărăşească "multilateral dezvoltată" înfloreşte cu aceiaşi funcţionari corupţi, rodaţi în "iepoca de aur". Ca să obţii un act dela primărie, trebue să intri în greva foamei!

- cu numai $2.200 (echivalentul a circa 4,7 milioane de lei!) Filiala Craiova a Automobil Clubului Român a pus la dispoziţia membrilor săi (18.000), bilete pentru "World Cup USA '94" (ocazie rarisimă de a scăpa de "raiul roşu");

- interminabilele cozi ale foametei la pâine (scumpită recent la 200 lei) - rămase din vechea dictatură comunistă, sunt mai actuale ca oricând, devenind o nedorită emblemă a Craiovei, pe lângă aspectul însalubru al pieţelor şi străzilor urbei;

- rata medie lunară a inflaţiei în '93 a fost de 12,6%, astfel: la mărfurile alimentare 12,1 %, la cele nealimentare 13.3%, iar la servicii 12%! Şi cum procentele cresc mereu în defavoarea noastră, înseamnă că vom trăi şi mai chinuit în acest an, vom fi şi mai săraci;

- în ciuda eforturilor poliţieneşti, numărul hoţilor şi spărgătorilor de autoturisme din Craiova şi judeţul Dolj a sporit considerabil. Bande organizate de tineri fără căpătâi acţionează cu dibăcie şi rafinament la adăpostul întunericului... "anilor luminâ" care nu se mai sfârşesc;

- producţia industrială a Doljului a scăzut în Decembrie '93 cu 5,2% faţă de Decembrie '92, iar din cei 46.195 de muncitori doljeni, au fost disponibilizaţi în Decembrie '93 - 1.606 persoane!

- ROMTELECOM-ul umflă lună de lună ultra sofisticatele chitanţe de plată, contorizând impulsuri telefonice imaginare pentru plata consistentă a salariaţilor săi. La fel procedează RENEL-ul şi ROMGAZ-ul, unde plăteşti şi ce nu consumi;

- starea de indisciplină în traficul rutier din Dolj a atins (şi ea) cote nebănuite; peste 100.000 de contravenţii, 265 de accidente grave soldate cu 65 de morţi şi 200 de accidentaţi grav, în anul trecut;

- în domeniul telecomunicaţiilor, Doljul înregistrează un evident progres, ALCATEL-ul face adevărate minuni în telefonie. Se impune însă, ca după 15 ani, să fie editată o nouă carte de telefoane la Craiova;

- Sucursala ASIROM Dolj ne "asigură" (şi ea) sărăcirea rapidă şi ireversibilă, prin aruncarea în aer a primelor de asigurare pe '94, la 15.000 de lei pentru fiecare autoturism aparţinând persoanelor fizice;

- prestigiosul Teatru Naţional Craiova urmează să prezinte la Londra 4 spectacole cu "Îngrijitorul" lui Harold Pinter, în regia Danielei Peleanu;

- în învăţământul preuniversitar din România dispute aprinse şi tensiuni nedorite, mărul discordiei fiind salariul de merit: două treimi personalului de execuţie şi o treime celui de conducere. Cearta pe sărăcie e'n toi, la majoritatea şcolilor din Craiova şi judeţul Dolj foştii secretari BOB, locţiitorii lor, turnătorii SECU, directorii ceauşişti s'au propus unii pe alţii, revendicându-şi plata slugărniciei lor faţă de regimul comunist! (un exemplu - şcoala 31 Craiova).

Agenţia AFROLYMPIC vă oferă:

Montreal - Bucureşti dus-întors	$ 799.00 CND
Montreal - Timişoara dus-întors	$ 1099.00 CND
Bucureşti - Montreal dus-întors	$ 899.00 CND
Montreal - Frankfurt dus-întors	$ 549.00 CND
Montreal - Paris dus-întors	$ 399.00 CND
Montreal - Budapesta dus-întors	$ 849.00 CND

QUEBEC PERMIT

- servicii în limba română
- invitaţii pentru rudele din ţară şi legalizări de acte
- bilete de avion livrate direct în România
- asigurare de bolă şi accidente pentru vizitatori
- preţuri avantajoase pentru orice destinaţie

Voyages AFROLYMPIC Inc.
4819 Ave. du Parc
Montreal, Qué.
H2V 4E7

IATA

Tel: (514) 274-0000
Fax: (514) 270-5457

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

"PALATUL FERMECAT" AL STIHURILOR LUI CONSTANTIN AUREL DRAGODAN

Dumitru ICHIM

Constantin Aurel Dragodan este tipul clasic al poetului român după 1944. După venirea comunismului, singura poezie care s'a mai creat a fost cea din închisoare, sau din curtea ei care era Țara Românească. Vânzătorii de neam și de credință "făceau", pe calapod de cismar, ode de proslăvire parșivilor nomazi care ne-au pus țara în lanțuri, de-a lungul și de-a latul ei, peste tot murdărindu-ne munții, la propriu și la figurat, cu sârmă ghimpată. Pentrucă închisorile, paradoxal, au fost munții pe care nu i-au putut cuceri. În închisoare și în curtea ei, Țara Românească, era adevărata rezistență, prin Munții Cuvântului.

În acest context, cine este poetul Constantin Aurel Dragodan? Un pușcăriaș de meserie. Vina? Și-a iubit Țara și Neamul și Credința. Născut în 1919, după liceu se înscrie student la Facultatea de Drept din București. E arestat și condamnat la 25 de ani muncă silnică, din care a făcut 22 fără întrerupere. În timpul închisorii, poeziile lui au fost mana cerească pentru deținuți. Prin cuvinte românești, ca un preot îi hrănea din Potirul-Cuvântului. În 1959, autoritățile au descoperit marea infracțiune "spirituală" (să nu vorbești de spirit în casa materialistului) și-l mai condamnă cu alți 25 de ani de muncă silnică.

După eliberare și-a luat licența în filologie și a fost profesor de franceză și engleză.

În "Itinerare în lanțuri" există două admirabile poeme în proză, pe care leaș fi pus ca prefață.

Primul e "Necazurile brutarului de cuvinte". Pentru orice creator există un tiran al îndoielii. Poemul numit e o piesă antologică. Flămânzii de cuvânt se strâng în jurul poetului și cerșesc de mâncare: *"Livizi și supți, desculți și rupți! Zgribuliții așteaptă, în bătaia vântului, să le frâng în două, ca pe soare, pâinea rotundă a cuvântului."* Prin frumusețea alegorică, poemul ar merita să fie reprodus în întregime.

Al doilea este "Palatul fermecat". Cunoașterea omenească e limitată. Când omul care confundă pe "a fi" cu "a cunoaște" ajunge la acest hotar, deoarece structural omul este creat cu setea altor dimensiuni, veșnice și infinite, atunci începe marea tragedie a disperării. În această stare, personajul lui Dragodan, care vorbește la persoana întâia, se simte: *"Chinuit, sfâșiat de'ntrebări și cu jar pe rănile vii"*. În dreapta e bufnița, care pe lângă simbolul înțelepciunii poate fi și cel al conștiinței, putând să vadă și dincolo de noapte. În stânga e șarpele simbolizând tâlcuirile, opusul zborului și spiritului, șarpele edenic care stă la hotarul rațiunii cu negația divinității. Este vama cea mai spornică a diavolului. Aici începe idolatria omului modern. Rațiunea nu mai poate cuprinde și pe "dincolo" și înghețată devine idol fără de viață. Omul care urca pe spirală este înșelat și cade în temporalul și spațialul euclidian. În mândria lui, privind de sus, nu vede nici o diferență între spirală și cerc.

Descoperirea o face personajul lui Dragodan, când *"ochiul meu, ca al bufniței, prin noapte-a'nceput ca să vadă."* "Revelația", glasul interior, transformă rătăcirea prin pustiu, și zbuciumatul se trezește în fața Palatului, a cărui poartă de vis era străjuită *"de-un vultur, un înger, un leu și un taur."*

De aici încolo, poetul crestează în diamant Împărăția lui Dumnezeu, o "Divina Comedie" sintetizată pe niște frunze de tei rusalin. Și finalul: *"Când m'am întors printre oameni, pe locurile de unde-am plecat înfloreau fericirile în diminețile clare. Și mulți mă'ntrebară de taina Palatului fermecat. Iar eu le-am răspuns că el se găsește în fiecare".*

Poezia lui Constantin Aurel Dragodan a fost pentru suferinzii închisorilor românești un "palat fermecat". Deținuții îndurau foamea, răbdau torturările demonice, dar nu ar fi rezistat fără miraculoasa putere a cuvântului, fără poesis.

În "Memorial" este desfășurarea unui film, al iadului în care fiecare deținut se regăsește, dar finalul devine o trâmbiță de îngeri. Suferința lor e o Vinere Mare. Închisoarea este mormântul așteptării. Împreună cu ei, este și Hristos coborât de pe cruce. Totul e noapte ca'ntr'o biserică înainte de înviere, când numai candela de pe altar arde: *"Și stăm, luminați de un opaiț de gând, / Pe talpa aceasta de iad, așteptând / Pe îngerul Domnului, alb, ca să dea / Pe-o latură piatra mormântului grea."*

Poeme de mare putere descriptivă a cadrului, cum ar fi: "Camera 6 Jilava", "Panopticum", "Percheziție", "Foamea", "Lingoarea" redau o infimă parte a infernalelor munci și torturi, dar ca un testament: *"S'așteptăm în stihuri răstriștile toate, / neamul să le cunoască și să le'nvețe pe de rost. / Cu toții laolaltă vom izbuti poate, / S'arătăm a mia parte din ce-a fost."*

O poezie caracteristică închisorilor este "Biblioteca în alfabetul Morse". Superbă reliefarea cadrului, ceva care pare de domeniul imaginației: *"Cavou fără cruce, sub negrul blestem, / Cu sumbre celule, firide de gheață, / Cetatea tăcerii în care zăcem / Departe de lume, departe de viață!"*

Când slova narativă epuizează orice posibilitate de speranță, apare acel: *"Un V ciocănit ușurel în perete"*. În codul alfabetului Morse, deținuții foloseau pe "V" ca invitare la receptare, iar "K" era un semnal de pericol. În poemul la care ne-am oprit, după starea pe care am descris'o, prin Morse începe comuniunea umană prin această: *"Serafică orgă, destoinic strigoi! / Pereții par clapele claviaturii / Pe care măiestrele degete moi / Morsează cerește poemul culturii. // Și zidul dispare topit în azur. / Porniți peste vreme p'o tainică punte. / Pioși ascultăm cu mulțimile'n drum / Cuvintele predicii Lui de pe Munte."* Pentru viitorul Dicționar al Limbii Române, Dragodan aduce încă două cuvinte: "morsează", care ar merita un studiu în limba română și "cerește", care e mult mai expresiv decât "ceresc".

"Itinerar imaginar" amintește de epopeicele poeme eminesciene în care sunt prezentate în revistă culturile lumii, sau mai recent de ultima carte de poeme a lui Nicu Caranica. Fiecare țară se înalță spre Creator prin creațiile ei și numai prin actul creativ un neam poate fi liber și supraviețui. De aici vedem această insistență titanică pe care Dragodan o pune pe cultura neamurilor. Din țări și imperii a rămas numai geografia spiritului. Geograficul ca pământesc, îl putem descoperi, sau deduce, după actul creativ specific unei țări. E ceea ce acum mă face să înțeleg paradoxul dascălului meu Stăniloaie, că nu spiritul sălășluiește în trup, ci trupul se sălășluiește în spirit. O țară e doar relief. Devine țară printr'un neam. Și un neam devine neam numai atunci când prin el Dumnezeu își însemnează ființa dedesubtul unei țări ca pecete și sigiliu.

Este ușor de înțeles zgârcenia cu care poetul folosește cuvântul, concentrarea și intensitatea verbului voltaic. Dragodan nu se afla la Palatul Mogoșoaia, ci în infernul închisorilor comuniste unde nu avea nici hârtie, nici creion. A compune în memorie, cu tot travaliul de atelier literar ce ți-l permite ciorna, opțiuni, ștersături, intercalări, e ceva unic, ca fenomen literar. Era un examen pe care doar un geniu putea să-l treacă.

Din această cauză, "epopeicul" e condensat în tablouri lirice. Așa e cazul cu "Spovedania unui schingiuit", o troiță lirică în memoria lui Petre Vila, Gheorghiță Cârciumaru și Mircea Cătuneanu, care au murit în schingiuiri ca niște martiri. Vizita lui Iisus în închisoare o găsim la Radu Gyr, Zahu Pană, Nicolae Novac și Dragodan, fiecare venind cu originalitatea lui. La Dragodan găsim acel pisc evanghelic al Muntelui de a iubi și pe vrăjmași: *"Palidă, ura'ngrozită'napoi se trăgea, / Ca un duh necurat ce fugise din mine. / Ca'n vis, în beznă Iisus a'nceput să lumine, / M'a luat de mână și-am ieșit pe poarta temniței, grea."*

De o deosebită frumusețe și realizare artistică sunt baladele din ciclul "Itinerare eroice" amintind de cele ale lui Radu Gyr și Nichifor Crainic.

Stăpânind cu virtuozitate arta scrisului, imagini proaspete și născociri de rime rare, Constantin Aurel Dragodan aduce în literatura noastră o nâframă a Sfintei Veronica pe care s'a întipărit chipul Răstignitului.

Sculptura simfonică

Dacă am fi întrebați despre ce este vorba în Rapsodiile lui Enescu, primul lucru ar fi o invitație de a le asculta împreună și după aceea a le povesti. La fel și despre sculptura simfonică a lui Gheorghe Stănescu. Întâi trebue să-i vezi opera, un "challenge", pur și simplu, o luptă cu inerția și locul comun. Sculptura clasică se poate povesti. Ea apare ca în parabola cu învățătorul ce dictează elevului o anumită lecție pe care acesta o poate repeta altuia.

În sculptura modernă elevul a ajuns să fie profesor. În cazul acesta creatorul de artă nu-l mai jignește cu "dictatul", ci îl ia co-creator la opera ce i-o oferă. "Forma" rămâne, dar ca sublimare, zbor, transcendere, un anabasic urcuș spre abisul amețitor al simbolului polivalent.

Conștient de talentul lui, Stănescu sfidează olimpian riscul succesului mărunt de a găsi modernistele "găselnițe", ca trădare a creatorului și renunțare la sacerdoțiul pentru Aletheia, în schimbul unui premiu luat ca un "short-cut". Tip de aristocrat, sfidează sceptic lauda vremelnică, rostind ca Eminescu: *"Laudele lor desigur m'ar mâhni peste măsură".*

Dacă ar trebui să căutăm numele unui capitol în care să fie încadrată opera lui Gheorghe Stănescu, ni se pare cel de "sculptură simfonică"; ar fi și o caracterizare a creației lui. Pe lângă vraja cu care cucerește ochiul și sufletul, fiecare sculptură este o "săvârșire", care prin inefabilul și polivalența de simboluri sugerate oferă iubitorului de artă "simfonicul" care duce "săvârșirea" la "desăvârșirea" pe care o implică în aluzia simbolică. Această caracteristică a creației stănesciene a fost admirabil prinsă de prestigiosul ziar italian "IL TEMPO", cu prilejul expoziției din Roma, în anul 1971, spunând că: **"Stănescu caută cel mai mult sufletul lucrurilor decât doar o reprezentare a realității existente."** După ce a pus punctul pe i, adică această căutare a "sufletului lucrurilor", ca filosofie în care se încadrează Stănescu, renumitul ziar italian, apreciindu-i valoarea operelor sculpturale, fără nici o reticență îl numește "il maestro": **"El, deci, încearcă să exprime ca sinteză sentimentul interior de neliniște, precum și cel de căutare spirituală. Prin urmare, Gheorghe Stănescu poate să se considere un MAESTRO, pentrucă opera lui va rămâne după el, nu numai la colecționarii (de opere artistice), ci în muzeele unde ele vor fi oglindirea Perioadei plasticii românești".**

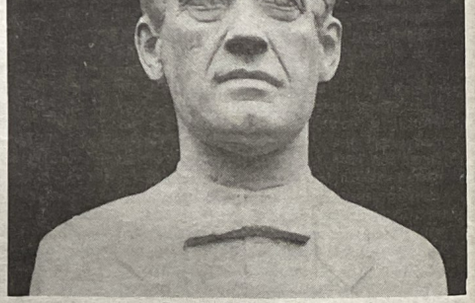

Bustul lui Aron Cotruș
sculptat de Gheorghe Stănescu din America

Pe lângă genul de "sculptură simfonică" pe care o putem exemplifica prin lucrări ca: "Big Horn", "Dancers", "Horse", "Muse of Music", "Sacred Heart of Jesus", "The martyr's prayer" și multe alte talentate creații, Gheorghe Stănescu cultivă și sculptura de cronică istorică. Aceasta ar corespunde în poezie cu versul clasic, care este o disciplină de virtuozitate prin respectarea ritmului și rimei. Dacă o caricatură este exagerarea unor linii fizice ale unei persoane, la polul opus este arta fotografică încercând să surprindă persoana așa cum este și arată exact în mod fizic.

Înainte de a turna o statuie în bronz, artistul o lucrează în ghips. Vom exemplifica genul de "sculptură-cronică istorică" prin proiectul de statuie dedicată lui Aron Cotruș. Într'o scrisoare personală, Maestrul Stănescu îmi povestea de travaliul de a-l surprinde, ca chip, pe Cotruș ca poet: *"De peste 10 ani lucrez pe îndelete, mai ales vara, în plină lumină, printre altele și la un bust Aron Cotruș. L-am schimbat de multe ori, ca și când l-aș fi luat dela început. Am folosit fotografii din toate vârstele lui. Așa cum arată acum, cred că-l reprezintă."*

Stănescu, după ce a consultat zeci de fotografii, a găsit "forma" fizică a lui Aron Cotruș, dar "chipul" este plăsmuit din poeziile lui. E "sufletul" lui Aron Cotruș pe care l-a surprins în sculptură.

Dar să revenim la partea practică. Stănescu, ca sculptor, trăiește din sculpturile comandate de străini, din genul "sculpturii simfonice".

Dar noi, Românii? Există asociații "Aron Cotruș", există iubitori ai operei cotrusciene în Europa și America. Ani de zile am primit scrisori dela renumiți intelectuali din Europa, în special din Germania, cerându-mi detalii despre mormântul lui Aron Cotruș și ce ar putea să facă în memoria lui. Ei bine, ceva foarte simplu: să comande această sculptură împunătoare pentru mormântul lui Aron Cotruș, sau pentru o societate, sau pentru "Câmpul Românesc" din Hamilton, unde s'a început un parc al scriitorilor, cu statuia lui Eminescu și unde deja există o frumoasă troiță în memoria lui.

Adresa: Gheorghe Stănescu, 3924 Soputh Elati, Englewood, Colorado, 80110, SUA, tel. (303) 789-0616.

Dumitru ICHIM

OPINII PARALELE

Petre Ţuţea-Nicolae Steinhardt *

——alături de Erast CĂLINESCU——

Opinii ale unor convertiţi: un ziarist de stânga şi un Evreu, deveniţi apologeţi ai gândirii creştine şi ai simţirii româneşti. Comentariile sunt de prisos: nu pot adăuga nimic la desluşirea sau la valoarea mesajului lor. Alăturarea opiniilor lor vine doar să întărească adevăruri, de care unii se îndoiesc şi pe care alţii le contestă.

NICOLAE STEINHARDT

V
OMUL - SUFERINŢA - FERICIREA

Petre Ţuţea: "La Moscova, când m'am dus cu delegaţia României, ca membru al delegaţiei, ne-a dus, zic eu, la singurul muzeu antireligios din lume al unui popor fost creştin. Sub Stalin. Muzeu antireligios. Descria Inchiziţia, ce a făcut Creştinismul, triburi primitive, cu moravuri, cu aspecte magice, inumane, toate prostiile făcute de om în istorie le punea în cârca religiei. Şi la intrare, nu ştiu dacă pe dreapta sau pe stânga, era o maimuţă şi un Homo-primigenius, specie de Neanderthal. Aşa. Când ieşim de acolo, nu ştiu cine era aia, că ştia nemţeşte, ştia franţuzeşte, cred că o ovreică şi zice: "vă rog să semnaţi", că eu fumam şi am ieşit mai înainte. Şi Gafencu şi Nemoianu, subsecretar de stat în guvernul Antonescu, n'au semnat nici ei, că n'am semnat nici eu. Zic: nu semnez, doamnă. De ce? În primul rând, tot ce am văzut aici îmi contrazice credinţa mea. Eu sunt băiat de popă. Şi e greu să cred în toată expoziţia asta de aici. Şi doi: ne-aţi ofensat! Cum? Păi, uite, personajele astea, maimuţa şi omul Primigenius, eu nu sunt neam cu ăştia. Îmi pare rău!... Maiorescu, în "Beţia de cuvinte" face o afirmaţie foarte originală: Darwin a fost un mult prea mare cunoscător al naturii ca să spună că omul derivă din maimuţă. Are o ascendenţă comună cu maimuţa. Adică cine a creat omul a creat şi maimuţa. Are o ascendenţă comună! Dar nu se trage din maimuţă" (p. 277-278).

Nicolae Steinhardt: "Ceva ce-mi trezeşte în memorie şi aceste cuvinte ale lui Leon Sestov: "Pare-se că există două teorii cu totul potrivnice, despre originea speciei umane. Unii susţin că omul coboară din maimuţă, alţii că a fost creat de Dumnezeu. Se ceartă grozav. Eu unul cred că se înşeală şi unii şi alţii. Teoria mea este următoarea: cei care cred că omul coboară din maimuţă, coboară cu adevărat din maimuţă şi alcătuiesc o rasă aparte, în afara rasei oamenilor creaţi de Dumnezeu şi care cred şi ştiu că au fost creaţi de Dumnezeu. Ceva care sună aidoma cu falnicul ritm al versurilor lui Gyr: "Unde-i Vodă Caragea? Iancu vrea să-l vadă!" Ceva ce-mi confirmă în chip strălucit şi tangibil afirmaţia Simonei Weil: "Datorită bucuriei, frumuseţea lumii ne pătrunde în suflet. Datorită durerii, ne pătrunde în corp." În celula 34 bucuria - izvorâtă din aristocraţie, poezii şi sfidare - şi durerea (căci domneşte un frig cumplit, mâncarea e cu totul pe sponci, apa continuă să fie viermănoasă, încăperea e apăsătoare ca într'un film de groază, bruftuluielile curg gârlă, orice observaţie a caraliilor e însoţită de ghionţi sub fălci şi pumni în cap) se amestecă atât de inextricabil încât totul, inclusiv durerea, se preface în fericire extatică şi înălţătoare. Când vaca mănâncă iarbă, iarba se preface în carne de vacă. Tot aşa, când pisica mănâncă peşte, peştele se preface în carne de pisică. Suferinţa pe care o asimilăm, dintr'odată devine euforie... Da, ne pătrunde parcă pe toţi bucuria senzaţională de după împărtăşania cu pâine şi vin, cu mult curatul Trup şi prea scumpul Sânge. " (1, p. 33).

VI
ÎNTRE TINERET ŞI OPORTUNISM

Petre Ţuţea: "Cioculescu a susţinut că tineretul de azi ruşinează animalele. Atunci eu i-am comunicat lui Eliade şi lui Cioran că tineretul de azi ne este net superior nouă, care eram în vârful generaţiei noastre. Şi asta pentrucă nu este uşor pentru el, în climatul ăsta fioros, aşa cum ne-a fost nouă într'o lume mai normală. A venit bolşevismul rus, cu armele ruseşti peste el, peste tineret... şi se scutură la mal ca raţa de apă. Asta e o operă fantastică. E cu mult mai glorios decât noi. Ca să te scuturi de bolşevism, în plin bolşevism, cu oştile ruseşti aici, păi cum se cheamă asta? Noi am trăit sub regalitate, scriam pe palatul regal "de închiriat" şi nu păteam nimic. Generaţia actuală e grea de glorie. S'a văzut acum, în răscoală... S'au jertfit. Tinereţea este adevărat că se jertfeşte. Ferdinand Celine spune următorul lucru: "Eu nu sunt împotriva războiului, dar să se petreacă în loc închis, că răcesc".

Şi al doilea, zice: Să se pună în faţa flăcăilor viguroşi, degeneraţii, vicioşii, anormalii ereditari, ca să facem o curăţenie biologică a corpului social şi după aia să vină ăia voinicii. Nu, că ăia voinicii mor întâi şi ăilalţi stau acasă: nu se poate. Aşa şi eu. De pildă, tinerii sunt obligaţi să fie viteji: Ce să ceri dela mine, eu care trebue să fiu asistat când merg, că eu cădeam în cap înainte de a ajunge acolo, la răscoală... Eu, de pildă am făcut o declaraţie.

S'ar putea spune că asta-i fudulie, dar am făcut-o, ştie şi părintele Anania. Zic: "Fraţilor, dacă vom muri toţi aici - eram tânăr, în haine vărgate şi în lanţuri - nu noi facem cinste Poporului Român că murim pentru el; el ne-a făcut onoarea să murim pentru el. Şi, domnule colonel, să comunicaţi ministrului Drăghici din partea mea că, în viziunea mea, Poporul Român e una din minunile lui Dumnezeu în marşul Lui pe pământ. Iar dumneavoastră să ştiţi că partidele politice sunt cai la carul de aur al istoriei Românilor; când devin gloabe, Poporul Român le trimite la abator." (p. 20, 21, 22).

Nicolae Steinhardt: "1937, Paris. Manole (Em. Neuman, N.A.) despre trei fenomene ale timpului: invazia verticală a barbarilor (expresie a lui Rathenau), domnia proştilor, trădarea oamenilor cumsecade. Primul: năvălesc nu barbarii din alte continente ci, de jos în sus, derbedeii. Barbarii aceştia preiau locurile de conducere. Al doilea: au sosit - pur şi simplu, în sensul cel mai categoric - proştii şi inculţii la putere şi în ciuda tuturor legilor economice şi tuturor regulilor politice fac prostii, ca nişte ignoranţi ce se află. Al treilea: în loc de a se împotrivi, oamenii cumsecade adoptă expectative binevoitoare, se fac că nu văd şi nu aud, pe scurt trădează. Nu-şi fac datoria. Imparţialii şi încrezătorii înregistrează şi tac. Sunt cei mai vinovaţi" (1, p. 322).

VII
ANTISEMITISM-FILOSEMITISM

Petre Ţuţea: "Nu ştiu dacă e român Iliescu, dar Roman ştiu perfect: e primministru ovrei în România. Înainte de Primul Război Mondial, Evreii la noi n'aveau voie să fie încetăţeniţi în masă, ci numai individual şi nu puteau să fie nici gardieni. Şi acum domnul Mozes Rosen zice: "ce mai vor antisemiţii?" Antisemitism, ce să vrea? Antisemitismul nu e o reacţie spontană a Românilor, a Germanilor, a Polonilor, a Maghiarilor, a Francezilor, a Americanilor, ci e provocată de ovrei, prin exces. Există un principiu al tuturor principiilor care sunt cosmologice: principiul acţiunii şi reacţiunii. Păi, dacă rabinul, care e doctor, nu-i aşa şi face parte din Consiliul Mondial Evreiesc, îl înjură pe Eminescu... Păi, ce ar zice el dacă eu l-aş lua pe Moise pe faraş? Nu? Vorba lui Tudor Arghezi în conferinţa aia dela Ateneu, Eminescu e evanghelistul nostru. El insultă asta şi apoi se miră ce vor antisemiţii. Mi se pare că răspunde o revistă a Uniunii Creştin Democrate care se cheamă "Veghea" - îmi place grozav titlul - şi îi spune că, dacă îl atrage Palestina, să plece. Ei provoacă antisemitismul. De altfel, în dicţionarul filosofic al lui Stalin se spune că tot ce s'a întâmplat în istorie se datoreşte "naturii" Evreilor. Dacă Stalin zice asta care, daca nu mă înşel, o avea pe nevasta-sa evreică... Mai trebue vreo doi ca Rosen şi, gata, Evreii trebue să stea pitiţi chiar dacă sunt cinci cu toţii. De ce nu-şi vede el de treabă?! La Paris, un prieten de al meu l-a însoţit pe Cioran până acasă şi, împreună cu ei, a mers şi un ziarist ovrei francez. Înainte de a se despărţi, acasă la Cioran, de Cioran, zice ziaristul" "Mi-e teamă că noi ovreii o să plătim oalele sparte şi o să fim făcuţi responsabili de toate mizeriile lumii actuale". N'a răspuns nimic Cioran. Păi, e evident ce spune ziaristul. Păi, Consiliul Mondial Evreiesc călăreşte pe deşelate cirezile democrate ale Statelor Unite. Consiliul Evreiesc îi interzice lui Kurt Waldheim, şeful statului austriac, să intre în Statele Unite. Ofensă adusă unui şef de stat! Kurt Waldheim a fost ofiţer în armata lui Hitler şi a lupat pe frontul de Răsărit. Hitler desfiinţase Austria prin Anschluss şi Waldheim a fost ofiţer iin armata germană, nu austriacă: Austria nu mai era pe hartă. Îmi aduc aminte cum Göring, cu stilul lui prusac şi dur, dela un balcon din Viena, a spus" :"Jetzt schluss mit dem Tanzen". S'a terminat cu dansul. Păi, ce era să facă domnul Kurt Waldheim? Şi eu, Român, dacă eram atunci la Viena, cetăţean austriac, mă duceam pe front. Devenise automat cetăţean german. Ţigan, Român, Austriac, dacă te afli în Imperiul German, te duci pe front." (p. 92-93) "Noi nu puteam inventa nimic, nici Europa nu poate. Că ne mişcăm între mitologia greacă, filosofia greacă şi mistica iudaică. Eu am spus că ovreii sunt părinţii religiei noastre. Un nepot de-al meu, înginer, mi-a spus cică "prietenii mei, unchiule, sunt indignaţi că sunteţi filosemit". "Păi, ei sunt religioşi?" Zice "nu ştiu". "Ei, păi dacă nu sunt religioşi, mă şterg la nas cu ei. Nu mă interesează". Eu când discut cu un ateu e ca şi cum aş discuta cu uşa. Între un credincios şi un necredincios nu există nici o legătură. Ăla e mort, sufleteşte mort, iar celălalt e viu. Între un viu şi un mort nu există nici o legătură. Credinciosul creştin e viu."(p. 279-280).

Nicolae Steinhardt: "Dintre cărţile Vechiului Testament, cea mai opusă Noului este înfiorătoarea cronică a lui Ezdra, moment desăvârşit al exclusivismului şi rasismului. Ce se cuvenea să facă iudeii întorşi acasă din lungă şi grea robie? Să cânte şi să se veselească? Câtuşi de puţin. După ce ajutorul vecinilor a fost respins de foarte de sus ("Nu se cuvine să

PETRE ŢUŢEA

zidiţi împreună cu noi casa Dumnezeului nostru, ci numai noi singuri vom zidi"), Ezdra le vorbeşte a-lor săi pe tonul cel mai eugenic, mai rosenbergian ce poate fi. Pentrucă israelitenii au luat ca soţii pe fiicele "străinilor" şi s'a amestecat "sămânţa cea sfântă" cu popoarele cele de alt neam, trebue să se procedeze mai înainte de toate la despărţirea "celor aleşi de necurăţia şi spurcăciunea" altor popoare "ticăloase", spre a se curma "nelegiuirea" amestecului. Nici nu le-a dat voie să intre în oraş: pe toţi nenorociţii aceia îi ţinea afară în ploaie zile întregi ca să se întocmească listele de israeliteni căsătoriţi cu femei străine. Şi se porneşte lunga şi migăloasa treabă a întocmirii listelor de către comisiile special numite. E ziua cea mare a triumfului Birocraţiei. Şi după ce birocraţia rasistă - în atmosfera de inventariere şi lagăr de concentrare - şi-a încheiat lucrările, femeile străine şi copiii lor sunt alungaţi. Abia atunci îngăduie activiştii lui Ezdra poporului să intre în oraş, să-şi caute adăpost. Celor ce înţeleg anevoie cuvintele Sfântului Pavel - am ieşit de sub blestemul legii şi am intrat sub milă - le-ar fi de folos să citească întâia carte a lui Ezdra. De asemenea, celor ce se întreabă de ce se numeşte învăţătura lui Hristos "buna vestire", celor ce caută obârşiile rasismului şi celor pe care îi interesează prototipurile Birocraţiei". (1, p. 126-127)

* Petre Ţuţea: "Între Dumnezeu şi neamul meu", 1992, Edit. F. Anastasia.

1) N. Steinhardt: "Jurnalul Fericirii", 1991, Edit. Dacia.

2) N. Steinhardt: "Dăruind, vei dobândi", 1992, Edit. Episcopiei Ortodoxe Române.

Continuare în numărul viitor

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

IGNORANŢĂ CU TUPEU

——Mihai S. DERDENA——

În toiul zilelor fierbinţi din Decembrie 1989, un tânăr revoluţionar a scris cu litere de-o şchioapă, pe un perete al intrării în staţia de metrou "Piaţa Victoriei" din Bucureşti, sloganul "Comunismul naşte monştri". La câteva zile după 22 Decembrie 1989, trecând iarăşi pe acolo, am constatat cu uimire că altcineva a corectat cuvântul final al mesajului, la care ne referim, adăugând încă un "i" ca, astfel, să rezulte "monştrii" (cu doi "i").

Nu conţinutul acestei cugetări - de altminteri, plin de adevăr - interesează în rândurile acestea, ci forma ei.

În vorbire nu sesizăm diferenţa, deoarece atât forma nearticulată, "monştri" (cu un "i"), cât şi cea articulată "monştrii" (cu doi de "i") se pronunţă la fel, dându-ne impresia că, de fiecare dată, se aude un "i" lung.

La cele mai multe substantive masculine, la numărul plural, deosebirea pe care o avem în vedere este evidentă şi în vorbire, auzindu-se clar un "i" scurt în forma nearticulată (de pildă: oameni, şcolari, prunci, elevi, studenţi, profesori, fraţi, jucători, lupi, urşi, câini, motani etc.) şi "i" lung notat cu doi "i" în forma articulată (oamenii, şcolarii, pruncii, elevii, studenţii, profesorii, fraţii, jucătorii, lupii, urşii, câinii, motanii etc.).

Însă substantive ca "monştri", "codri", "aştri" etc., deşi ne derutează din punct de vedere acustic, totuşi şi ele respectă când le scriem, regula de mai sus.

Tot astfel se comportă şi adjectivele variabile cu două terminaţii "negri" şi "albaştri". Cât despre pronumele şi adjectivele pronominale posesive "noştri" şi "voştri" acestea se scriu în orice situaţie cu un "i", chit că se pronunţă tot timpul cu "i" lung.

Cine stăpâneşte bine gramatica limbii române ştie cu precizie când apar formele nearticulate "monştri", "codri" "aştri" etc. şi când se impun cele articulate, "monştrii", "codrii" "aştrii" etc. Se aplică în toate aceste cazuri şi în altele, asemănătoare, principiul morfologic, iar nu cel fonetic, care stă de fapt la baza ortografiei limbii române.

Ca să uşurăm înţelegerea celor spuse până aici dăm câteva propoziţii ilustrative, lămuritoare:

- În România există codri dintre cei mai vechi. Codrii noştri reprezintă o bogăţie inepuizabilă.

- Comunismul naşte monştri. Monştrii născuţi de comunism dispar mai greu.

- În nopţile senine se văd mulţi aştri. Aştrii se văd bine pe cer senin.

Revenind la punctul de plecare al acestor observaţii, se cuvine să menţionăm că persoana care a corectat propoziţia "Comunismul naşte monştri", adăugând al doilea "i" ca să rezulte "monştri" cu doi "i" a dovedit atât ignoranţă ortografică şi gramaticală, cât şi tupeu deoarece a îndrăznit să îndrepte un cuvânt bine scris.

ÎNTRE PRUT ŞI

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dor

27 Martie 1918 - 27 Ma

FERDINAND I

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională,
Rege al României, La toţi de faţă şi viitori,
sănătate:

Sfatul ţării din Basarabia, în şedinţa lui din 27 Martie 1918, votând prin 86 de voturi pentru, 3 contra, fiind şi 36 abţineri, a votat următoarea rezoluţie:

"Republica Democrată Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră şi vechile graniţe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută de ani şi mai bine din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric şi dreptului de Neam, pe baza principiului, ca popoarele singure să-şi hotărască soarta lor, de azi înainte şi pentru totdeauna, SE UNEŞTE CU MAMA SA ROMÂNIA..."

DATE CRONOLOGICE

în ajutorul Exilului Românesc cu prilejul comemorării a 76 de ani dela reunirea Basarabiei cu ţara-mamă România

1711 - Dimitrie Cantemir încheie cu Petru cel Mare la Luţk un tratat secret de alianţă în speranţa ieşirii de sub dominaţia turcească. Un precedent din a cărui strânsoare ruseacă nu putem scăpa nici până în ziua de azi.

1790 - Ecaterina a-II-a cere crearea statului "independent Dacia sub domnia marelui duce Constantin sau a lui Potiomkin". O condiţie fariseică pentru pacea cu Turcii.

1806 - Generalul Nichelson, comandantul trupelor ruseşti de pe Nistru, primeşte ordin dela impărăţie să treacă acest fluviu şi să ocupe Principatele Române.

1807 - Turcii şi Ruşii semnează la Slobozia un armistiţiu care prevede evacuarea trupelor ruseşti din Valahia şi Moldova într'un termen de 35 de zile. Termen care nu a fost respectat.

1808 - Are loc la Erfurt o întrevedere între ţarul Alexandru I şi Napoleon care îşi dă asentimentul pentru încorporarea de către Rusia a Moldovei, Valahiei şi Finlandei.

1810 - Prinţul Prozorovski prezintă ţarului un program de reorganizare a Principatelor Române în patru gubernii. O enormitate în care poziţia Franţei a fost dintre cele mai ambigue.

1811 - Tratative rusoturce prin care sultanul nu acceptă frontiera pe Siret, cum pretindeau Ruşii, ci de-a lungul Prutului şi braţului dunărean Chilia, gurile marelui fluviu european urmând să rămână Turcilor.

1812 - 28 Mai - Tratatul de pace dintre Ruşi şi Turci prin care jumătate din trupul Moldovei trece sub obladuirea Moscovei. Tratat ce stipula dărămarea cetăţilor Ismail şi Chilia. "Dumnezeu îmi este martor, - îi scria Mihail Kutuzov Împăratului - că nu am putut obţine mai mult".

1917 - 27 Martie - Sfatul Ţării dela Chişinău votează revenirea Basarabiei la ţaramamă.

1939 - 23 August - Ribbentrop şi Molotov semnează la Moscova arhicunoscutul pact mişelesc al cărui protocol secret prevede că Germania "nu are nici un interes politic în Basarabia".

1940 - 26 Iunie - Uniunea Sovietică adresează Guvernului Român o notă ultimativă în care cere retrocedarea Basarabiei şi Nordul Bucovinei. Carol al II-lea convoacă în două reprize Consiliul de Coroană compus din 26 de persoane, dintre care doar 6 au votat pentru respingerea ultimatului.

1940 - 28 Iunie - Începe evacuarea instituţiilor militare, civile şi bisericeşti din Basarabia şi Nordul Bucovinei. Evacuarea - nu cedarea!

Asociaţia Mondială "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

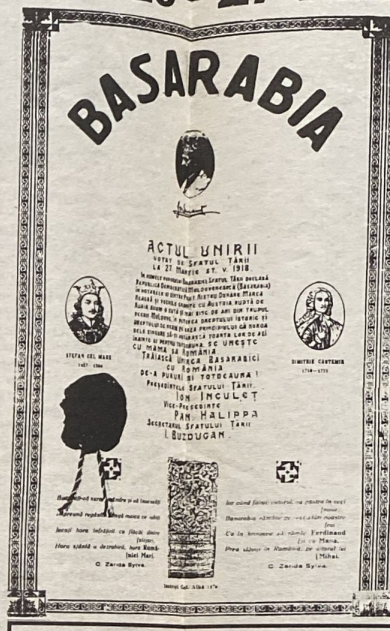

RĂTĂCIRI IMPARDONABILE

Nicolae LUPAN

Încă la 27 Martie '91 în Aula Facultăţii de Drept dela Bucureşti şi în faţa a o mie de persoane, printre care şi Patriarhul României, dădeam alarma şovinismului basarabean ca antipod al românismului. Şovinism, ziceam, care îmbracă tot mai insistent haina peticită a "moldovenismului" dintre Prut şi Nistru ca diversiune politică.

Cutreierasem ţara în lung şi în lat, dar nicăieri nu auzisem spunându-se: "noi oltenii", "noi bănăţenii", "noi muntenii" etc. Şi numai la Chişinău, iar uneori chiar la Bucureşti se poate auzi: "noi basarabenii" şi "ei - românii!" Să fie întâmplătoare această anomalie? Greu de spus. Un lucru e cert: această metodă de intoxicare antiromânească mai persistă ca un ecou al deformării noastre naţionale de-a lungul anilor de îndobitocire ţaristă şi comunistă.

E timpul, de cel puţin patru ani e timpul, ca basarabenii, în frunte cu intelectualii lor, să termine cu impostura, complexul de inferioritate şi frica de a pierde o situaţie de pretinşi demnitari de stat! Basarabia nu este un stat! După cum nici populaţia ei nu este un popor, ci o frântură de neam dezbinat.

În acest trist context naţional, zisa politică de neamestec a Bucureştiului în pretinsele treburi interne ale Basarabiei este o lipsă totală de diplomaţie, o laşitate, un act de trădare. Trebue să facem politică! Politica reîntregirii şi nu politica unor pretinse integrări! Am mai spus-o: integraţi suntem de când lumea!

Nu zic că nu trebue să ducem dincolo de Prut şi câte "o pereche de izmene". Un fel de a zice. Pentrucă, în ceea ce priveşte doar filialele din ţară ale "Pro Basarabiei şi Bucovinei", acestea au cărat în '92 la Chişinău şi în provincie bunuri în valoare de 2 miliarde de lei! Chemarea noastră însă nu este numai de ordin caritativ! Reîntregire vrem!

Mai acum câtva timp, 54 de preoţi basarabeni rătăciţi îi cereau public antiromânului Mircea Snegur ca "Biserica Ortodoxă din Basarabia să rămână sub obladuirea Moscovei!.." Aici, vrem nu vrem, intervine şi spinoasa problemă a calendarului de stil vechi. O problemă pe care am ridicat-o de câteva ori în faţa Patriarhiei române. Am ridicat-o, pentrucă punctul de vedere al "Pro Basarabiei şi Bucovinei" nu coincide cu cel al Sinodului Permanent dela Bucureşti care decretează negru pe alb, că "în cazul reînfiinţării Mitropoliei Basarabiei vor fi respectate sărbătorile religioase conform stilului vechi" de acolo!

Să mai zică cineva că şi din acest punct de vedere Basarabia are ceva comun cu România. Ori suntem ori nu suntem, cucernici părinţi de pe malul Dâmboviţei!...

PRECURSORI AI REÎNTREGIRII

PORFIRIE FALĂ (Martie 1918): Ţara Românească se întinde dela Nistru până la Tisa. Românii sunt un popor brav şi strănepoţi ai Romanilor, foştii stăpânitori ai lumii întregi. Noi basarabenii facem parte din neamul românesc, adică suntem Români.

Românii dintre Nistru, Munţii Carpaţi, Râul Milcov şi Marea Neagră se numesc Moldoveni; Românii dintre Milcov, Dunăre, Olt şi Carpaţi se numesc Munteni; cei dintre Carpaţi, Olt şi Dunăre - Olteni; cei de pe malul drept al Dunării - Dobrogeni; cei de peste Carpaţi - Ardeleni sau Transilvăneni; cei dela vârful Prutului şi Carpaţii de Sus - Bucovineni...

Dar toţi aceştia, din toate pământurile ţării româneşti sunt de un sânge, de o lege şi vorbesc o singură limbă, cea românească...

ALEXANDRU IOAN CUZA (Domnitor al Principatelor Unite) şi VASILE ALECSANDRI (Ministru al Treburilor Streine): Venim printre voi ca să vă aducem bucurie şi vindecarea rănilor de care aţi pătimit până acum, locuitori din Basarabia...

Însă şi pentru voi ca şi pentru toţi, va răsări în curând ziua dreptăţii după multiplele nedreptăţi peste care aţi avut a vă plânge. Noi dorim ca să priviţi sosirea noastră în mijlocul vostru ca un semn de pace şi de mângâiere; dorim să uitaţi cele trecute, să închideţi urechea la glasul patimilor grele, şi să fiţi nestrămutaţi în credinţele voastre către guvern şi iubire către Ţară.

Patria noastră a intrat pe cale de îmbunătăţiri care se vor revărsa asupra fiilor săi fără osebire. Nu trebue însă să pierdem din vedere că bunurile greu se adună şi că numai prin înţelepciune şi răbdare vom putea dobândi îndeplinirea dorinţelor noastre.

Liniştească-se, deci, inimile voastre de orice griji şi îndoieli, căci noi ne ocupăm de soarta voastră...

ION GHICA (Paris, 1835): Politica cotropitoare a Rusiei are drept obiect dorinţele ascunse ale ambiţiei sale de a pune mâna pe Ţara Românească, distrugând încetul cu încetul, pactul fundamental pe care se reazămă independenţa Ţării, nerespectându-i legile sale constitutive.

DEPUTAŢII SFATULUI ŢĂRII CARE AU VOTAT LA 27 MARTIE 1918 UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

Alexandri Nicolae, Alistar Elena, Baltag Alexandru, Bârcă Teodor, Bârcă Teodosie, Bivol Constantin, Bogos Vladimir, Bosie-Codreanu Nicolae, Botnarciuc Ştefan, Budescu Vladimir, Budişteanu Ignatie, Buiuc Ilarion, Buruiană Gheorghe, Buzdugan Ion, Caraiman Anton, Cărăuş Dimitrie, Cazacliu Grigore, Cazacliu Ion, Cazacliu Vladimir, Cernei Nicolae, Cerescu Vasile, Cernof Nicolae, Cernoutan Nicolae, Chiorescu Vladimir, Cijevschi Vasile, Cocarla Pavel, Codreanu Ion, Costin Ion, Creangă Ion, Chiriac Afanasie, Crihan Anton, Dragomir Dimitrie, Dron Dimitire, Dutchevici Felix, Epure Boris, Erhan Panteleimon, Gafenco Vasile, Găină Andrei, Galiţchi Simeon, Ghenzul Vasile, Groapă Alexandru, Grosu Nicolae, Halippa Panteleimon, Herţa Teodor, Ignatiuc Ion, Inculeţ Ion, Ioncu Teofil, Laşcu Vasile, Maculeţchi Mihail, Mare Gheorghe, Marghitan Dimitrie, Mămăligă Nicolae, Mândrescu Vasile, Mârza Dimitrie, Minciună Mihail, Morariu Alexandru, Morariu Anatolie, Munteanu Zamfir, Năstase Gheorghe, Neaga Teodor, Osoian Constantin, Palii Efimie, Păscăluţă Ion, Pântea Gherman, Pelivan Ion, Piciormare Petru, Sacară Nicolae, Sberea Chiril, Scobioală Andrei, Silitari Timofte, Siniclie Elefterie, Soltuz Nicolae, Spinei Chiril, Stavro Gheorghe, Stere Constantin, Sucevan Iacob, Suruceanu Nicolae, Suruceanu Teodor, Tudor Gheorghe, Tudose Ion, Turcuman Grigore, Ţancu Vasile, Ţurcan Leonida, Uncu Teodor, Valuţă Ion, Zubac Vitalie.

Contra unirii Basarabiei cu România au votat: Balamez Ştefan (Bulgar), Osmolovschi Arcadie (Ucrainean), Starenchi Mihail (Ucrainean).

Lucru ştiut şi dovedit: trup din trupul ţării rupt! Ştiut şi dovedit de însăşi existenţa de milenii a tăitorilor ei: toţi muşatini, toţi Români - plăieşi, răzeşi, mazili. Numele luându-şi-l dela ceea ce se chema Ţara Românească. Dela Ban Basarab până la Radu Şerban - prin Tahomir, Dan, Mircea, Laiotă şi tot aşa până în secolul XVI.

Ca apoi să devină stindard al românismului în faţa năvălitorilor din Răsărit. Nedreptăţită şi batjocorită. Nimeni însă, nici Tătarii, nici Turcii, n'au încercat să-i fure fiinţa naţională. Aruncată la margine de lume civilizată şi bătută de intemperiile slave a avut la strajă relicvele şi criptele străbune.

Cât despre seminţiile străine, "poftite şi nepoftite", vorba letopiseţului, acestea au început s'o împânzească în lung şi în lat abia după 1812. An de cotitură tragică, când după exemplul Austro-Ungariei, Moscova scuti şi ea populaţia băştinaşă de "cătănie" pe timp de 50 de ani.

Şi nepoftiţii începură să curgă cu nemiluita: Ruşi, Ruteni, Bulgari, Evrei, Găgăuzi etc.

Dar tot răul cu binele lui. Aceste "lăcuste desnaţionalizatoare", cum scria un cărturar lăpuşnean, au făcut ca rădăcinile entităţii româneşti să pătrundă tot mai adânc în conştiinţa naţională a băştinaşilor dintre Nistru, Tisa, Dunăre şi Mare.

Dunăre şi Mare ce le-a avut dintotdeauna şi nu le mai are!

Mihai CHISTRUGĂ

ASOCIAŢIA MONDIALĂ "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Roagă pe toţi membrii ei din Anglia, Belgia, Canada, Elveţia, Franţa, Germania, Italia, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia şi din celelalte ţări de exil să facă INTERPELĂRI în faţa guvernelor din ţările de adopţie în care să fie apărate drepturile istorice ale poporului român la reîntregirea sa teritorială, ştirbită de URSS în 1940 şi 1944 prin ocuparea, cu forţa armată, a Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţa.

Afară de aceasta, membrii "Pro Basarabiei şi Bucovinei" din ţările unde n'au fost încă constituite filiale cu personalitate juridică, sunt rugaţi să-şi achite cotizaţia pe anii din urmă.

Pentru evitarea unor cheltuieli de prisos, cum ar fi cele poştale sau bancare, cotizaţia anuală de 100 FF, sau echivalentul, se poate trimite în plic netransparent la adresa: NICOLAS LOUPAN, 13 Rue des 4 Vents, Champagne, 92380 GARCHES, France.

Comitetul de coordonare

'RUT ŞI NISTRU

u a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail Eminescu

ie 1918 - 27 Martie 1994

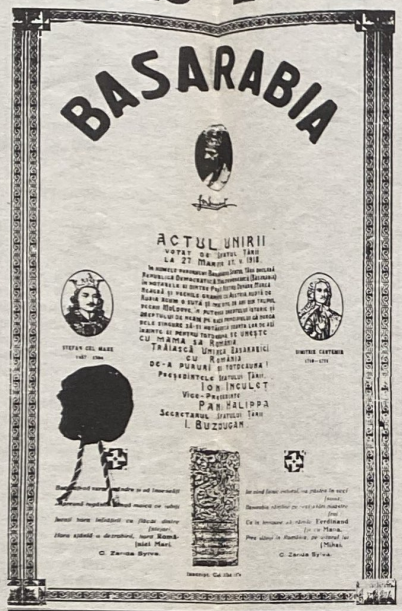

Lucru ştiut şi dovedit: trup din trupul ţării rupt! Ştiut şi dovedit de însăşi existenţa de milenii a ţăitorilor ei: toţi muşatini, toţi Români - plăieşi, răzeşi, mazili. Numele luându-şi-l dela ceea ce se chema Ţara Românească. Dela Ban Basarab până la Radu Şerban - prin Tahomir, Dan, Mircea, Laiotă şi tot aşa până în secolul XVI.

Ca apoi să devină stindard al românismului în faţa năvălitorilor din Răsărit. Nedreptăţită şi batjocorită. Nimeni însă, nici Tătarii, nici Turcii, n'au încercat să-i fure fiinţa naţională. Aruncată la margine de lume civilizată şi bătută de intemperiile slave a avut la strajă relicvele şi criptele strămbune.

Cât despre seminţiile străine, "poftite şi nepoftite", vorba letopiseţului, acestea au început s'o împânzească în lung şi în lat abia după 1812. An de cotitură tragică, când după exemplul Austro-Ungariei, Moscova scuti şi ea populaţia băştinaşă de "cătănie" pe timp de 50 de ani.

Şi nepoftiţii începură să curgă cu nemiluita: Ruşi, Ruteni, Bulgari, Evrei, Găgăuzi etc.

Dar tot răul cu binele lui. Aceste "lăcuste desnaţionalizatoare", cum scria un cărturar lăpuşnean, au făcut ca rădăcinile entităţii ei româneşti să pătrundă tot mai adânc în conştiinţa naţională a băştinaşilor dintre Nistru, Tisa, Dunăre şi Mare.

Dunăre şi Mare ce le-a avut dintotdeauna şi nu le mai are!

Mihai CHISTRUGĂ

ÎNTRE FRAGILITATEA INDEPENDENŢEI ŞI LEGITIMITATEA UNIRII

Eugen HOLBAN

În acest sfârşit de mileniu, Europa s'a caracterizat prin lupta popoarelor pentru libertate, suveranitate şi independenţă. Probabil că a venit timpul ca, asupra bătrânului continent să nu mai planeze blamul şi ruşinea asupririi şi încătuşirii unor popoare.

Printre aceste popoare, însetate de libertate, se înscrie şi cel a Românilor moldoveni, din Republica Moldova. Ei au impresionat prin perseverenţa şi îndârjirea cu care au luptat pentru obţinerea libertăţii şi independenţei, în pofida opoziţiei populaţiei rusofone, implantată în anii asupririi, cât şi a grupărilor minoritare de peste Nistru şi cea găgăuză, aţâţate de Moscova.

Ajunşi în această etapă, Basarabenii sunt împărţiţi între ideea continuării independenţei (sine die) şi cei care doresc unirea cu Patria Mamă.

Încercăm să analizăm aceste două perspective.

Recunoaşterea independenţei Republicii Moldova de către ţările occidentale pare să nu mai fie de actualitate şi chiar, într'o ipoteză optimistă, este îndepărtată. Declaraţiile unor persoane politice sunt destul de clare. Unele guverne şi Banca Mondială au luat poziţie, respingând ideea ajutorării directe a republicilor independente, pretextând fie instabilitatea din aceste republici, fie dificultăţile pe care le-ar avea, tratând cu fiecare republică în parte.

Tratatul economic propus de Elţîn, este, în acelaşi timp o momeală întinsă republicilor "independente", cu scopul menţinerii imperiului. Economicul nu poate fi rupt de politic, nici la Vest, nici la Est. *"Naţionalismul rus s'a deghizat în raţiune economică"*, afirma în "Le Figaro" din 1 Oct. 1991, Alain Besançon, director de studii la "École des hautes études". Rezultă că o asemenea independenţă va însemna reîntoarcerea la trecut, sub o altă formă.

Recunoaşterea independenţei Republicii Moldova se va realiza şi mai greu, în raport de alte republici, deoarece ea se află într'o situaţie, cu totul aparte. Toate celelalte republici reprezintă naţiuni cuprinse în cadrul unor teritorii, înăuntrul cărora îşi reclamă independenţa şi statalitatea. Numai Republica Moldova reprezintă o ramură ruptă din poporul frate român.

Declararea existenţei a două state româneşti, deabia a îngreunat problema recunoaşterii independenţei Republicii Moldova. Într'o epocă, când popoarele despărţite se unesc (Germania, Vietnam şi altele care doresc) procesul în sens invers nu poate fi socotit decât ca o acţiune contra curentului, anacronic şi poate chiar contra istoriei.

De asemenea afirmaţiile făcute de oamenii politici din Republica Moldova şi România, în sensul că independenţa Moldovei, constituie o situaţie de tranziţie spre unire, au acelaşi efect. Cine se încumetă să facă tranzacţii, investiţii, să stabilească relaţii diplomatice (ambasade, agenţii etc.) cu un stat care se declară provizoriu?

În totală opoziţie cu atitudinea şovăitoare şi chiar negativă a democraţiilor occidentale, faţă de recunoaşterea independenţei Moldovei, s'au putut constata în perioada puciului şi după aceea, un adevărat consens al massmediei vestice, asupra justeţei şi inevitabilităţii unirii Republicii Moldova cu România. Ştirea declarării independenţei Republicii Moldova, era cu regularitate, însoţită de un scurt comentariu, care punea în faţă opiniei publice, ideea unirii, ca ceva firesc şi legitim.

Atât de stăruitoare au fost în acele zile aceste afirmaţii, încât părea că jurnaliştii şi comentatorii politici, din Apus, sunt mai convinşi decât unii Români, din dreapta şi stânga Prutului, de legalitatea şi necesitatea unirii.

Deoarece comentariile dela televiziune şi radio nu le mai putem reproduce, vom cita din unele ziare:

În ziarul "Le Figaro" din 27 August 1991, citim ca titlu: "Un premier pas vers la réunification avec la Roumanie" (Un prim pas spre reunificarea cu România).

În ziarul "Le Monde" din 24 August 1991: "Après la question de l'independance c'est celle de la réunification qui pourrait donc se poser" (După problema independenţei cea a reunificării este aceea care s'ar putea pune).

Un alt titlu din "Le Figaro" (22 August 1991) "La Moldavie veut rompre avec l'Union Sovietique, province arraché à la Roumanie..." (Moldova doreşte să rupă cu Uniunea Sovietică, provincie smulsă din România..."

"Le Monde" din 28 August 1991 scrie: "La rapidité de processus de réunification dependra de l'enthousiasme des Moldaves mais aussi de celui des Roumains..." (Rapiditatea procesului de reunificare va depinde de entuziasmul moldovenilor ca şi de acela al Românilor...)

Ne oprim aici, spaţiul nepermiţând să reproducem, tot ce s'a scris în perioada respectivă. Menţionăm că aceste comentarii nu ar fi fost atât de persistente, dacă ideea unirii Republicii Moldova cu România nu s'ar baza pe o legitimitate. Fără să intrăm în amănunte, unele aspecte istorico-politice, sunt aici bine cunoscute. Astfel nimeni nu contestă că Republica Moldova este pământ românesc, unde în majoritate, locuiesc Români moldoveni. Argumentele istorice şi etnice, care au stat la baza Tratatului de Pace dela Paris (28 Oct. 1920) şi care a consfinţit unirea Basarabiei cu România, sunt tot atât de actuale şi astăzi, pentru Puterile Occidentale, care au semnat acest tratat. Răpirea Basarabiei la 28 Iunie 1940 şi ataşarea ei la URSS pe baza acordului Ribbentrop-Molotov, constituie un fapt dezavuat şi contestat. Anglia şi Franţa ştiu că acest act a fost comis, la câteva zile, după capitularea Franţei, când aceste două puteri garante ale României nu mai puteau acţiona, fiind copleşite de maşina de război hitleristă.

Aceste argumente sunt suficiente, pentru a ne da seama de ce ideea unirii este acceptată, fără echivoc, pe când, celei a independenţei, nu i se acordă decât o recunoaştere sentimentală şi o credibilitate limitată.

Dacă totul pledează pentru unire, dacă şi opinia publică occidentală vede unirea Republicii Moldova cu România, ca o succesiune de evenimente inevitabile şi firesti, de ce atâta ezitare?

Se aduc, în principal, două argumente: cel al lipsei de unitate culturală şi cel al greutăţilor economice. Amândouă cad în faţa antecedentelor istorice.

În anii 1917-1918, discrepanţa culturală era incomparabil mai mare. Atunci Rusia ţaristă ne lăsase, după 106 de ocupaţie, o proporţie de analfabeţi, la sate, de 80-90%.

În ce priveşte situaţia economică, unirea Basarabiei cu România dela 27 Martie 1918, s'a înfăptuit poate în unul din momentele cele mai critice ale istoriei Românei. Teritoriul României libere se limita la Moldova dintre Carpaţi şi Prut, restul era ocupat de duşman. Bolile şi foametea decimau populaţia locală şi cea refugiată. Germania ne ameninţa cu ocuparea fâşiei libere, oferindu-ne o pace dezonorantă.

Şi totuşi... trecând peste aceste greutăţi şi suferinţe, unirea s'a înfăptuit. Idealurile naţionale au predominat şi ţara s'a putut redresa, relativ, repede, deoarece *"unde's doi puterea creşte"*.

Oare ce ne lipseşte astăzi, pentru a realiza un ideal naţional, care este firesc oricărui popor?

Să fie această ezitare şi nehotărâre o traumă a comunismului? Să ne fi sădit duşmanul în suflet, vrajba şi teama de noi înşine? Să nu mai fi dat poporul român, oamenii pe care i-a avut generaţia dela 1917-1918 şi din alte vremuri de răscruce?

Unde sunt urmaşii lui Ion Pelivan, Ion Inculeţ, Constantin Pantelimon Halipa, A. Averescu, Marghiloman şi aţâţia alţii?

Unde sunt ei?

ALEXANDRU MARGHILOMAN

...După ce vorbesc reprezentanţii tuturor grupurilor politice se începe votarea. Rezultatul: 86 voturi pentru, 36 abţineri, 3 voturi contra, 13 deputaţi absenţi.

Primul ministru, Alexandru Marghiloman, intră în sală şi în mijlocul unei bucurii generale şi fără margini rosteşte următoarele:

"Domnilor deputaţi, în numele poporului român şi în numele Regelui României, cu mândrie iau act de declaraţia D-voastră pentru unire şi declar că Basarabia este de acum unită pe vecie cu România una şi nedespărţită.

În aceste clipe neuitate, să ne închinăm în faţa geniului rasei noastre, care, după o despărţire de un veac întreg, găseşte singur calea firească, care să-l ducă la mântuire, calea firească arătată de istorie...

Am luat act de declaraţia D-voastră şi în numele guvernului declar că o primesc.

Trăiască România una şi nedespărţită!

ASOCIAŢIA MONDIALĂ "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Roagă pe toţi membrii ei din Anglia, Belgia, Canada, Elveţia, Franţa, Germania, Italia, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia şi din celelalte ţări de exil să facă INTERPELĂRI în faţa guvernelor din ţările de adopţie în care să fie apărate drepturile istorice ale poporului român la reîntregirea sa teritorială, ştirbită de URSS în 1940 şi 1944 prin ocuparea, cu forţa armată, a Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţa.

Afară de aceasta, membrii "Pro Basarabiei şi Bucovinei" din ţările unde n'au fost încă constituite filiale cu personalitate juridică, sunt rugaţi să-şi achite cotizaţia pe anii din urmă.

Pentru evitarea unor cheltuieli de prisos, cum ar fi cele poştale sau bancare, cotizaţia anuală de 100 FF, sau echivalentul, se poate trimite în plic netransparent la adresa: NICOLAS LOUPAN, 13 Rue des 4 Vents, Champagne, 92380 GARCHES, France.

Comitetul de coordonare

CUVÂNT CĂTRE TINERET

Cine ar fi putut crede, după pretinsa revoluţie din Decembrie, că se vor găsi, la Bucureşti (!), diriguitori şi intelectuali care să susţină că, "Dacă vom pune deschis problema Basarabiei şi Bucovinei, Rusii nu ne vor da ţiţei, cărbune, minereuri"? Şi problema n'a fost pusă nici până în ziua de azi!

Ca şi cum Rusii ni le-ar da pe degeaba şi ar fi singurii în lume care dispun de asemenea zăcăminte.

Cine ar fi putut crede, după pretinsa independenţă a pretinsei Republici Moldova, că se vor găsi, la Chişinău (!), diriguitori şi intelectuali care să afirme că "Basarabia nu este încă gata de unire" şi că "Dacă România ar fi Germania Federală, reunirea s'ar face" etc.

Ca şi cum copiii îşi pot alege părinţii şi invers!

Să nu înţeleagă ei, şi cei dela Bucureşti şi cei dela Chişinău, că toate eforturile naţionale româneşti trebue să fie subordonate unui singur deziderat: reîntregirea Ţării în fruntariile ei străbune!

Suntem datori să ne amplificăm la maximum acţiunile de contracarare a unor asemenea enormităţi!

Şi cine, dacă nu tineretul, este acela care trebue să devină animator veritabil al unui patriotism autentic întru trezirea Neamului *"din somnul cel de moarte"*? Aşa cum o face, vitejeşte, Ilie Ilaşcu în procesul dela Tiraspol!

Veniţi cu noi, cei dela "Pro Basarabia şi Bucovina", copii ai României!... Fie şi din simplul motiv că multora ni s'a cam răzit şi înspicat demultişor părul.

Baricadele Reîntregirii Neamului au nevoie de vlăstare tinere: Nădejdea şi Viitorul Ţării Româneşti.

Doamne ajută!...

Nicolae LUPAN

PAGINA "ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU" ESTE REALIZATĂ SUB ÎNGRIJIREA D-LUI NICOLAE LUPAN, PREŞEDINTELE ASOCIAŢIEI MONDIALE "PRO-BASARABIA ŞI BUCOVINA"

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail Eminescu

27 Martie 1918 - 27 Martie 1994

FERDINAND I

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională,
Rege al României,
La toţi de faţă şi viitori,
sănătate:

Sfatul ţării din Basarabia, în şedinţa lui din 27 Martie 1918, votând prin 86 de voturi pentru, 3 contra, fiind şi 36 abţineri, a votat următoarea rezoluţie:

"Republica Democrată Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră şi vechile graniţe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută de ani şi mai bine din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric şi dreptului de Neam, pe baza principiului, ca popoarele singure să-şi hotărască soarta lor, de azi înainte şi pentru totdeauna, SE UNEŞTE CU MAMA SA ROMÂNIA..."

DATE CRONOLOGICE

în ajutorul Exilului Românesc cu prilejul comemorării a 76 de ani dela reunirea Basarabiei cu ţara-mamă România

1711 - Dimitrie Cantemir încheie cu Petru cel Mare la Luţk un tratat secret de alianţă în speranţa ieşirii de sub dominaţia turcească. Un precedent din a cărui strânsoare ruseacă nu putem scăpa nici până în ziua de azi.

1790 - Ecaterina a-II-a cere crearea statului "independent Dacia sub domnia marelui duce Constantin sau a lui Potiomkin". O condiţie fariseică pentru pacea cu Turcii.

1806 - Generalul Nichelson, comandantul trupelor ruseşti de pe Nistru, primeşte ordin dela împărăţie să treacă acest fluviu şi să ocupe Principatele Române.

1807 - Turcii şi Ruşii semnează la Slobozia un armistiţiu care prevede evacuarea trupelor ruseşti din Valahia şi Moldova într'un termen de 35 de zile. Termen care nu a fost respectat.

1808 - Are loc la Erfurt o întrevedere între ţarul Alexandru I şi Napoleon care îşi dă asentimentul pentru încorporarea de către Rusia a Moldovei, Valahiei şi Finlandei.

1810 - Prinţul Prozorovski prezintă ţarului un program de reorganizare a Principatelor Române în patru gubernii. O enormitate în care poziţia Franţei a fost dintre cele mai ambigue.

1811 - Tratative ruso-turce prin care sultanul nu acceptă frontiera pe Siret, cum pretindeau Ruşii, ci de-a lungul Prutului şi braţului dunărean Chilia, gurile marelui fluviu european urmând să rămână Turcilor.

1812 - 28 Mai - Tratatul de pace dintre Ruşi şi Turci prin care jumătate din trupul Moldovei trece sub obladuirea Moscovei. Tratat ce stipula dărămarea cetăţilor Ismail şi Chilia. "Dumnezeu îmi este martor, - îi scria Mihail Kutuzov Împăratului - că nu am putut obţine mai mult".

1917 - 27 Martie - Sfatul Ţării dela Chişinău votează

Lucru ştiut şi dovedit: trup din trupul ţării rupt! Ştiut şi dovedit de însăşi existenţa de milenii a tăitorilor ei: toţi muşatini, toţi Români - plăieşi, răzeşi, mazili. Numele luându-şi-l dela ceea ce se chema Ţara Românească. Dela Ban Basarab până la Radu Şerban - prin Tahomir, Dan, Mircea, Laiotă şi tot aşa până în secolul XVI.

Ca apoi să devină stindard al românismului în faţa năvălitorilor din Răsărit. Nedreptăţită şi batjocorită. Nimeni însă, nici Tătari, nici Turcii, n'au încercat să-i fure fiinţa naţională. Aruncată la margine de lume civilizată şi bătută de intemperiile slave a avut la strajă relicvele şi criptele strămoşe.

Cât despre seminţiile străine, "poftite şi nepoftite", vorba letopiseţului, acestea au început s'o împânzească în lung şi în lat abia după 1812. An de cotitură tragică, când după exemplul Austro-Ungariei, Moscova scuti şi ea populaţia băştinaşă de "cătânie" pe timp de 50 de ani.

Şi nepoftiţii începură să curgă cu nemiluita: Ruşi, Ruteni, Bulgari, Evrei, Găgăuzi etc.

Dar tot răul cu binele lui. Aceste "lăcuste desnaţionalizatoare", cum scria un cărturar lăpuşnean, au făcut ca rădăcinile entităţii ei românească să pătrundă tot mai adânc în conştiinţa naţională a băştinaşilor dintre Nistru, Tisa, Dunăre şi Mare.

Dunăre şi Mare ce le-a avut dintotdeauna şi nu le mai are!

Mihai CHISTRUGĂ

ÎNTRE FRAGILITATEA INDEPENDENŢEI ŞI LEGITIMITATEA UNIRII

—Eugen HOLBAN—

În acest sfârşit de mileniu, Europa s'a caracterizat prin lupta popoarelor pentru libertate, suveranitate şi independenţă. Probabil că a venit timpul ca, asupra bătrânului continent să nu mai planeze blamul şi ruşinea asupririi şi încătuşirii unor popoare.

Printre aceste popoare, insetate de libertate, se inscrie şi cel a Românilor moldoveni, din Republica Moldova. Ei au impresionat prin perseverenţa şi îndârjirea cu care au luptat pentru obţinerea libertăţii şi independenţei, în pofida opoziţiei populaţiei ruso-fone, implantată în anii asupririi, cât şi a grupărilor minoritare de peste Nistru şi cea găgăuză, aţâţate de Moscova.

Ajunşi în această etapă, Basarabenii sunt împărţiţi între ideea continuării independenţei (sine die) şi cei care doresc unirea cu Patria Mamă.

Încercăm să analizăm aceste două perspective.

Recunoaşterea independenţei Republicii Moldova de către ţările occidentale pare să nu mai fie de actualitate şi chiar, într'o ipoteză optimistă, este îndepărtată. Declaraţiile unor persoane politice sunt destul de clare. Unele guverne şi Banca Mondială au luat poziţie, respingând ideea ajutorării directe a republicilor independente, pretextând fie instabilitatea din aceste republici, fie dificultăţile pe care le-ar avea, tratând cu fiecare republică în parte.

Tratatul economic propus de Eltîn, este, în acelaşi timp o momeală întinsă republicilor "independente", cu scopul menţinerii imperiului. Economicul nu poate fi rupt de politic, nici la Vest, nici la Est. *"Naţionalismul rus s'a deghizat în raţiune economică"*, afirma în "Le Figaro" din 1 Oct. 1991, Alain Besançon, director de studii la "Ecole des hautes études". Rezultă că o asemenea independenţă va insemna reintoarcerea la trecut, sub o altă formă.

Recunoaşterea independenţei Republicii Moldova se va realiza şi mai greu, în raport de alte republici, deoarece ea se află într'o situaţie, cu totul aparte. Toate celelalte republici reprezintă naţiuni cuprinse în cadrul unor teritorii, înăuntrul cărora îşi reclamă independenţa şi statalitatea. Numai Republica Moldova reprezintă o ramură ruptă din poporul frate român.

Declararea existenţei a două state româneşti, deabia a îngreunat problema recunoaşterii independenţei Republicii Moldova. Într'o epocă, când popoarele despărţite se unesc (Germania, Vietnam şi alte care doresc) procesul în sens invers nu poate fi socotit decât ca o acţiune contra curentului, anacronic şi poate chiar contra istoriei.

De asemenea afirmaţiile făcute de oamenii politici din Republica Moldova şi România, în sensul că independenţa Moldovei, constituie o situaţie de tranziţie spre unire, au acelaşi efect. Declaraţiile unor persoane politice sunt destul de clare. Unele guverne şi Banca Mondială au luat poziţie, respingând ideea ajutorării directe a republicilor independente, pretextând fie instabilitatea din aceste republici, fie dificultăţile pe care le-ar avea, tratând cu fiecare republică în parte.

Tratatul economic propus de Eltîn, este, în acelaşi timp o momeală întinsă republicilor "independente", cu scopul menţinerii imperiului. Economicul nu poate fi rupt de politic, nici la Vest, nici la Est. *"Naţionalismul rus s'a deghizat în raţiune economică"*, afirma în "Le Figaro" din 1 Oct. 1991, Alain Besançon, director de studii la "Ecole des hautes études". Rezultă că o asemenea independenţă va insemna reintoarcerea la trecut, sub o altă formă.

Recunoaşterea independenţei Republicii Moldova se va realiza şi mai greu, în raport de alte republici, deoarece ea se află într'o situaţie, cu totul aparte. Toate celelalte republici reprezintă naţiuni cuprinse în cadrul unor teritorii, înăuntrul cărora îşi reclamă independenţa şi statalitatea. Numai Republica Moldova reprezintă o ramură ruptă din poporul frate român.

Declararea existenţei a două state româneşti, deabia a îngreunat problema recunoaşterii independenţei Republicii Moldova. Într'o epocă, când popoarele despărţite se unesc (Germania, Vietnam şi alte care doresc) procesul în sens invers nu poate fi socotit decât ca o acţiune contra curentului, anacronic şi poate chiar contra istoriei.

De asemenea afirmaţiile făcute de oamenii politici din Republica Moldova şi România, în sensul că independenţa Moldovei, constituie o situaţie de tranziţie spre unire, au acelaşi efect. Cine se încumetă să facă tranzacţii, investiţii, să stabilească relaţii diplomatice (ambasade, agenţii etc.) cu un stat care se declară provizoriu?

În totală opoziţie cu atitudinea şovăitoare şi chiar negativă a demografiilor occidentale, faţă de recunoaşterea independenţei Moldovei, s'au putut constata în perioada puciului şi după aceea, un adevărat consens al massmediei vestice, asupra justeţei şi inevitabilităţii unirii Republicii Moldova cu România. Ştirea declarării independenţei Republicii Moldova, era cu regularitate, însoţită de un scurt comentariu, care punea în faţă opiniei publice, ideea unirii, ca ceva firesc şi legitim.

Atât de stăruitoare au fost în acele zile aceste afirmaţii, încât părea că jurnaliştii şi comentatorii politici, din Apus, sunt mai convinşi decât unii Români, din dreapta şi stânga Prutului, de legalitatea şi necesitatea unirii.

Deoarece comentariile dela televiziune şi radio nu le mai putem reproduce, vom cita din unele ziare:

În ziarul "Le Figaro" din 27 August 1991, citim ca titlu: "Un premier pas vers la réunification avec la Roumanie" (Un prim pas spre reunificarea cu România).

În ziarul "Le Monde" din 24 August 1991: "Après la question de l'independance c'est celle de la réunification qui pourrait donc se poser" (După problema independenţei ceea a reunificării este aceea care s'ar putea pune).

Un alt titlu din "Le Figaro" (22 August 1991) "La Moldavie veut rompre avec l'Union Sovietique, province arraché à la Roumanie..." (Moldova doreşte să rupă cu Uniunea Sovietică, provincie smulsă din România..."

"Le Monde" din 28 August 1991 scrie: "La rapidité de processus de réunification dependra de l'enthousiasme des Moldaves mais aussi de celui des Roumains..." (Rapiditatea procesului de reunificare va depinde de entuziasmul moldovenilor ca şi de acela al Românilor...)

Ne oprim aici, spaţiul nepermiţând să reproducem, tot ce s'a scris în perioada respectivă. Menţionăm că aceste comentarii nu ar fi fost atât de persistente, dacă ideea unirii Republicii Moldova cu România nu s'ar baza pe o legitimitate. Fără să intrăm în amănunte, unele aspecte istorico-politice, sunt aici bine cunoscute. Astfel nimeni nu contestă că Republica Moldova este pământ românesc, unde în majoritate, locuiesc Români moldoveni. Argumentele istorice şi etnice, care au stat la baza Tratatului de Pace dela Paris (28 Oct. 1920) şi care a consfinţit unirea Basarabiei cu România, sunt tot atât de actuale şi astăzi, pentru Puterile Occidentale, care au semnat acest tratat. Răpirea Basarabiei la 28 Iunie 1940 şi ataşarea ei la URSS pe baza acordului Ribbentrop-Molotov, constituie un fapt dezavuat şi contestat. Anglia şi Franţa ştiu că acest act a fost comis, la câteva zile, după capitularea Franţei, când aceste două puteri garante ale României nu mai puteau acţiona, fiind copleşite de maşina de război hitleristă.

Aceste argumente sunt suficiente, pentru a ne da seama de ce ideea unirii este acceptată, fără echivoc, pe când, celei a independenţei, nu i se acordă decât o recunoaştere sentimentală şi o credibilitate limitată.

Dacă totul pledează pentru unire, dacă şi opinia publică occidentală vede unirea Republicii Moldova cu România, ca o succesiune de evenimente inevitabile şi fireşti, de ce atâta ezitare?

Se aduc, în principal, două argumente: cel al lipsei de unitate culturală şi cel al greutăţilor economice. Amândouă cad în faţa antecedentelor istorice.

În anii 1917-1918, discrepanţa culturală era incomparabil mai mare. Atunci Rusia ţaristă ne lăsase, după 106 de ocupaţie, o proporţie de analfabeţi, la sate, de 80-90%.

În ce priveşte situaţia economică, unirea Basarabiei cu România dela 27 Martie 1918, s'a înfăptuit pe când în unul din momentele cele mai critice ale istoriei României. Teritoriul României libere se limita la Moldova dintre Carpaţi şi Prut, restul era ocupat de duşman. Bolile şi foametea decimau populaţia locală şi cea refugiată. Germania ne ameninţa cu ocuparea făşeilor libere, oferindu-ne o pace dezonorantă.

Şi totuşi... trecând peste aceste greutăţi şi suferinţe, unirea s'a înfăptuit. Idealurile naţionale au predominat şi ţara s'a putut redresa, relativ, repede, deoarece *"unde's doi puteres creşte"*.

Oare ce ne lipseşte astăzi, pentru a realiza un ideal naţional, care este firesc oricărui popor?

Să fie această ezitare şi nehotărâre o traumă a comunismului? Să ne fi sădit duşmanul în suflet, vrajba şi teama de noi înşine? Să nu mai fi dat poporul român, oamenii pe care i-a avut generaţia dela 1917-1918 şi din alte vremuri de răscruce?

Unde sunt urmaşii lui Ion Pelivan, Ion Inculeţ, Constantin Pantelimon Halipa, A. Averescu, Marghiloman şi aţâţia alţii?

Unde sunt ei?

ALEXANDRU MARGHILOMAN

...După ce vorbesc reprezentanţii tuturor grupurilor politice se începe votarea. Rezultatul: 86 voturi pentru, 36 abţineri, 3 voturi contra, 13 deputaţi absenţi.

Primul ministru, Alexandru Marghiloman, intră în sală şi în mijlocul unei bucurii generale şi fără margini rosteşte următoarele:

"Domnilor deputaţi, în numele poporului român şi în numele Regelui României, cu mândrie iau act de declaraţia D-voastră pentru unire şi declar că Basarabia este de acum unită pe vecie cu România una şi nedespărţită.

În aceste clipe neuitate, să ne închinăm în faţa geniului rasei noastre, care, după o despărţire de un veac întreg, găseşte singur calea firească, care să-l ducă la mântuire, calea firească arătată de istorie...

Am luat act de declaraţia D-voastră şi în numele guvernului declar că o primesc.

Trăiască România una şi nedespărţită!

RĂTĂCIRI IMPARDONABILE

—Nicolae LUPAN—

Încă la 27 Martie '91 în Aula Facultăţii de Drept dela Bucureşti şi în faţa a o mie de persoane, printre care şi Patriarhul României, dădeam alarma şovinismului basarabean ca antipod al românismului. Şovinism, ziceam, care îmbracă tot mai insistent haina peticită a "moldovenismului" dintre Prut şi Nistru ca diversiune politică.

Cutreierasem ţara în lung şi în lat, dar nicăieri nu auzisem spunându-se: "noi olteni", "noi bănăţeni", "noi munteni" etc. Şi numai la Chişinău, iar uneori chiar la Bucureşti se poate auzi: "noi basarabeni" şi "ei - românii!" Să fie întâmplătoare această anomalie? Greu de spus. Un lucru e cert: această metodă de intoxicare antiromânească mai persistă ca un ecou al deformării noastre naţionale de-a lungul anilor de îndobitocire ţaristă şi comunistă.

E timpul, de cel puţin patru ani e timpul, ca basarabenii, în frunte cu intelectualii lor, să termine cu impostura, complexul de inferioritate şi frica de a pierde o situaţie de pretinşi demnitari de stat! Basarabia nu este un stat! După cum nici populaţia ei nu este un popor, ci o frântură de neam dezbinat.

În acest trist context naţional, zisa politică de neamestec a Bucureştiului în pretinsele treburi interne ale Basarabiei este o lipsă totală de diplomaţie, o laşitate, un act de trădare. Trebue să facem politică! Politica reintregirii şi nu politica unor pretinse integrări! Am mai spus-o: integrăti suntem de când lumea!

Nu zic că nu trebue să ducem dincolo de Prut şi câte "o pereche de izmene". Un fel de a zice. Pentrucă, în ceea ce priveşte doar filialele din ţară ale "Pro Basarabieni şi Bucovineni", acestea au cărat în '92 la Chişinău şi în provincie bunuri în valoare de 2 miliarde de lei! Chemarea noastră însă nu este numai de ordin caritativ! Reîntregire vrem!

Mai acum câtva timp, 54 de preoţi basarabeni rătăciţi îi cereau public antiromânului Mircea Snegur ca "Biserica Ortodoxă din Basarabia să rămână sub obladuirea Moscovei!.." Aici, vrem nu vrem, intervine şi spinoasa problemă a calendarului de stil vechi. O problemă pe care am ridicat-o de câteva ori în faţa Patriarhiei române. Am ridicat-o, pentrucă punctul de vedere al "Pro Basarabiei şi Bucovinei" nu coincide cu cel al Sinodului Permanent dela Bucureşti care decretează negru pe alb, că "în cazul reînfiinţării Mitropoliei Basarabiei vor fi respectate sărbătorile religioase conform stilului vechi" de acolo!

Să mai zică cineva că şi din acest punct de vedere Basarabia are ceva comun cu România. Ori suntem ori nu suntem, cucernici părinţi de pe malul Dâmboviţei!...

PRECURSORI AI REÎNTREGIRII

PORFIRIE FALĂ (Martie 1918): Ţara Românească se întinde dela Nistru până la Tisa. Românii sunt un popor brav şi străinepoţi ai Romanilor, foştii stăpânitori ai lumii întregi. Noi basarabenii facem parte din neamul românesc, adică suntem Români.

ROMÂNII dintre Nistru, Munţii Carpaţi, Râul Milcov şi Marea Neagră se numesc Moldoveni; Românii dintre Milcov, Dunăre, Olt şi Carpaţi se numesc Munteni; cei dintre Carpaţi, Olt şi Dunăre - Olteni; cei de pe malul drept al Dunării - Dobrogeni; cei de peste Carpaţi - Ardeleni sau Transilvăneni; cei dela vârful Prutului şi Carpaţii de Sus - Bucovineni...

Dar toţi aceştia, din toate pământurile ţării româneşti sunt de un sânge, de o lege şi vorbesc o singură limbă, cea românească...

ALEXANDRU IOAN CUZA (Domnitor al Principatelor Unite) şi VASILE ALECSANDRI (Ministru al Treburilor Streine): Venim printre voi ca să vă aducem bucurie şi vindecarea rănilor de care aţi pătimit până acum, locuitori din Basarabia...

Însă şi pentru voi ca şi pentru toţi, va răsări în curând ziua dreptăţii după multiplele nedreptăţi peste care aţi avut a vă plânge. Ştim şi dorim ca şi privirii sosirea noastră în mijlocul vostru ca un semn de pace şi de mângâiere; dorim să uitaţi cele trecute, să închideţi urechea la glasul patimilor grele, şi să fiţi nestrămutaţi în credinţele voastre către guvern şi iubire către Ţară.

Patria noastră a întrat pe cale de îmbunătăţiri care se vor revărsa asupra fiilor săi fără osebire. Nu trebue însă să pierdem din vedere că bunurile greu se adună şi că numai prin înţelepciune şi răbdare vom putea dobândi îndeplinirea dorinţelor noastre.

Liniştească-se, deci, inimile voastre de orice griji şi îndoieli, căci noi ne ocupăm de soarta voastră...

ION GHICA (Paris, 1835): Politica cotropitoare a Rusiei are drept obiect dorinţele ascunse ale ambiţiei sale de a pune mâna pe Ţara Românească, distrugând încetul cu încetul, pactul fundamental pe care se reazămă independenţa Ţării, nerespectându-i legile sale constitutive.

DEPUTAŢII SFATULUI ŢĂRII CARE AU VOTAT LA 27 MARTIE 1918 UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

Alexandri Nicolae, Alistar Elena, Baltag Alexandru, Bârcă Teodor, Bârcă Teodosie, Bivol Constantin, Bogos Vladimir, Bosie-Codreanu Nicolae, Botnarciuc Ştefan, Budescu Vladimir, Buzdugeanu Ignatie, Buiuc Ilarion, Buruiană Gheorghe, Buzdugan Ion, Caraiman Anton, Cărăuş Dimitrie, Cazacliu Grigore, Cazacliu Ion, Cazacliu Vladimir, Cernei Nicolae, Cerescu Vasile, Cernof Nicolae, Cernoutan Nicolae, Chiorescu Vladimir, Cijevschi Vasile, Cocarla Pavel, Codreanu Ion, Costin Ion, Creangă Ion, Chiriac Afanasie, Crihan Anton, Dragomir Dimitrie, Dron Dimitrie, Dutchevici Felix, Epure Boris, Erhan Panteleimon, Gafenco Vasile, Gaină Andrei, Galiţchi Simeon, Ghenzul Vasile, Groapă Alexandru, Grosu Nicolae, Halippa Panteleimon, Ierţa Teodor, Ignatiuc Ion, Inculeţ Ion, Ioncu Teofil, Laşcu Vasile, Maculeţchi Mihail, Mare Gheorghe, Marghitan Dimitrie, Mămăligă Nicolae, Mândrescu Vasile, Mârza Dimitrie, Minciună Mihail, Morariu Alexandru, Morariu Anatolie, Munteanu Zamfir, Năstase Gheorghe, Neaga Teodor, Osoian Constantin, Palii Efimie, Păscăluţă Ion, Pântea Gherman, Pelivan Ion, Piciormare Petru, Sacară Nicolae, Sberea Chiril, Scobioală Andrei, Silitari Timofte, Sinicliе Elefterie, Soltuz Nicolae, Spinei Chiril, Stavro Gheorghe, Stere Constantin, Sucevan Iacob, Suruceanu Nicolae, Suruceanu Teodor, Tudor Gheorghe, Tudose Ion, Turcuman Grigore, Ţancu Vasile, Ţurcan Leonida, Uncu Teodor, Valuţă Ion, Zubac Vitalie.

Contra unirii Basarabiei cu România au votat: Balamez Ştefan (Bulgar), Osmolovschi Arcadie (Ucrainean), Starenchi Mihail (Ucrainean).

ASOCIAŢIA MONDIALĂ "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Roagă pe toţi membrii ei din Anglia, Belgia, Canada, Elveţia, Franţa, Germania, Italia, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia şi din celelalte ţări de exil să facă INTERPELĂRI în faţa guvernelor din ţările de adoptie în care să fie apărate drepturile istorice ale poporului român la reintregirea sa teritorială, ştirbită de URSS în 1940 şi 1944 prin ocuparea, cu forţa armată, a Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţa.

Afară de aceasta, membrii "Pro Basarabiei şi Bucovinei" din ţările unde n'au fost încă constituite filiale cu personalitate juridică, sunt rugaţi să-şi achite cotizaţia pe anii din urmă.

Pentru evitarea unor cheltuieli de prisos, cum ar fi cele poştale sau bancare, cotizaţia anuală de 100 FF, sau echivalentul, se poate trimite în plic netransparent la adresa: NICOLAS LOUPAN, 13 Rue des 4 Vents, Champagne, 92380 GARCHES, France.

Comitetul de coordonare

CUVÂNT CĂTRE TINERET

Cine ar fi putut crede, după pretinsa revoluţie din Decembrie, că se vor găsi, la Bucureşti (!), diriguitori şi intelectuali care să susţină că, "Dacă vom pune deschis problema Basarabiei şi Bucovinei, Ruşii nu ne vor da ţiţei, cărbune, minereuri"? Şi problema n'a fost pusă nici până în ziua de azi!

Ca şi cum Ruşii ni le-ar da pe degeaba şi ar fi singuriţi în lume care dispun de asemenea zăcăminte.

Cine ar fi putut crede, după pretinsa independenţă a pretinsei Republici Moldova, că se vor găsi, la Chişinău (!), diriguitori şi intelectuali care să afirme că "Basarabia nu este încă gata de unire" şi că "Dacă România ar fi Germania Federală, reunirea s'ar face" etc.

Ca şi cum copiii îşi pot alege părinţii şi invers!

Să nu înţeleagă ei, şi cei dela Bucureşti şi cei dela Chişinău, că toate eforturile naţionale româneşti trebue să fie subordonate unui singur deziderat: reintregirea Ţării în fruntariile ei strămbune!

Suntem datori să ne amplificăm la maximum acţiunile de contracarare a unor asemenea enormităţi!

Şi cine, dacă nu tineretul, este acela care trebue să devină animator veritabil al unui patriotism autentic intru trezirea Neamului *"din somnul cel de moarte"*? Aşa cum o face, vitejeşte, Ilie Ilaşcu în procesul dela Tiraspol!

Veniţi cu noi, cei dela "Pro Basarabia şi Bucovina", copii ai României!... Fie şi din simplul motiv că multora ni s'a cam rărit şi înspicat demulţişor părul.

Baricadele Reîntregirii Neamului au nevoie de vlăstare tinere: Nădejdea şi Viitorul Târii Românesti.

Doamne ajută!...

Nicolae LUPAN

PAGINA "ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU" ESTE REALIZATĂ SUB ÎNGRIJIREA D-LUI NICOLAE LUPAN, PREŞEDINTELE ASOCIAŢIEI MONDIALE "PRO-BASARABIA ŞI BUCOVINA"

ŞI MIRENII DESPRE UNIŢI ŞI UNIATISM

Ion G. MARAS

În revista "Credinţa noastră" - Publicaţie religioasă de orientare ortodoxă nr. 12 din Decembrie 1990, scoasă de un colectiv de preoţi şi teologi, **am recitit** de curând un articol intitulat "DESPRE UNIATISM", reprodus dintr'o lucrare mai mare "Uniatismul în Transilvania. Încercări de dezmembrare a poporului român" (Bucureşti 1973 pp. 206-207) - autor Pr. D. Stăniloaie. Am recitit împins de o întâmplare trăită, uluitoare, dezvăluind categoric o realitate care m'a uimit şi mâhnit profund. Este de-a dreptul neverosimil! Duminică 16 Iunie 1993 eram în biserica Lucaci, ortodoxă, la care merg de ani şi ani. După citirea sfintei Evanghelii, când m'am ridicat în picioare, s'a apropiat de mine o doamnă în vârstă, în jur de cinzeci de ani, taior de vară, pe care n'o mai văzusem niciodată. Noi, enoriaşii bisericii ortodoxe Lucaci, ne cunoaştem... M'a întrebat în şoaptă: "Asta este străină?" "Cine doamnă?", am răspuns şi m'am uitat în jur să văd ce persoană ar fi străină... Doamna a reluat: "Am avut treburi pe aici, nu cunosc,... n'am vrut să pierd slujba... şi am intrat aici. E străină?" Cu privirea îi arătam că nu mi-e clară întrebarea. Apoi am întrebat-o: "Care este persoana străină?" Mi-a răspuns: "Nu domnule, biserica, biserica e străină?" "Nu, doamnă, cum străină? E românească, ortodoxă, doamnă". Doamna, făcând un pas spre mine: "Domnule, biserica este catolică, biserica? Nedumerit, am răspuns mai apăsat: "Nu, doamnă, este ortodoxă. Dar de ce mă întrebaţi?" Doamna, cu o expresie de neîncredere, mi-a arătat cu mâna, cu ochii, băncile de lemn şi scaunele curate, rânduite paralel, unele după altele, aflate în faţa noastră, covoarele şi preşurile curate, cu grije aranjate. "Domnule, asta este catolică, unită; nu ştii dumneata". Apoi, mai iritată,: "E catolică, domnule, unită". Eu: "Biserica este îngrijită, pictată de curând şi Părintele Georgescu a instalat şi aceste bănci pentru oameni mai vârstnici!" Uşile împărăteşti erau dechise şi se putea privi în altar. "Acela este preotul nostru... Dar de ce sunteţi speriată doamnă?" Doamna a făcut câţiva paşi înapoi temătoare şi întorcând zvâcnit capul spre uşă, apoi, privindu-mă bănuitor: "Ni s'a spus să nu călcăm pragul la catolici, la uniţi" făcând semn că vrea să întrerupă convorbirea. Eu, gândind că doamna n'a înţeles ceea ce i se spusese, am mers spre dânsa: "De ce doamnă? În bisericile catolice este tot Iisus, Iisus Hristos, domană! Cine v'a spus asemenea absurditate?" Ajunsese la uşă: "Popa al nostru ortodox, ortodox dom'le", răspunde doamna cu trufie şi, întorcând spatele, a deschis uşa. "Popa-al nostru ortodox, ortodox domnule!" Eu, uluit: "Rămâneţi doamnă aici, e ortodoxă!" Furioasă s'a răsucit spre mine: "Ptiu, Satano! Eşti Satana, ptiu!" (saliva materială nu s'a lipit de haina mea). Printr'o mişcare iute, m'am aşezat în uşă: "Doamnă, vă rog să-i spuneţi preotului ortodox al dumneavoastră că este nărod rău, doamnă! Să discute cu mine aici! Sunt în fiecare Duminică aici". Şi-a făcut loc să treacă, şi a pornit hotărâtă pe scări, afară.

M'am înapoiat mecanic la locul meu, în spatele ultimei bănci. Eram golit de gând, ruşinat, stingher. Convorbirea fusese eliptică, dar dezvăluia o mentalitate. Rezultă că uniţii, catolicii sunt străini, (bisertica străină"), că Satana îndeamnă pe oameni să meargă la biserica unită, că Hristos este numai la ortodocşi! Cum de sădise acel preot atâta masivă ură şi vrăjmăşie activă în mintea acelei femei? Chiar un "popa" (cum numise doamna pe preotul ei ortodox) poate să dea credincioşilor săi asemenea sfaturi "duhovniceşti"? Oare, asta înseamnă să aperi credinţa, ortodoxia? Şi contra cui, faţă de care duşmani atâta înverşunare?

Ce ciudăţenii vrăjitoreşti îi va fi spus preotul ortodox despre catolici, uniţi? că doamna a fugit speriată din biserica ortodoxă, crezând-o unită? Sau, nu cumva, în numele "apărării" ortodoxiei, acel preot crede, (îi convine) că poate părăsi **condiţia creştină** şi poate invectiva nesăbuit pe creştinii uniţi? Ce grozăvie se petrece în sufletul acelui preot? Dacă e sincer cu el însuşi, trăieşte sigur o mare tragedie pe care nu are curajul s'o mărturisească! Sau arghirofilia şi concurenţa îl fac pizmaş şi îl înrăiesc? Sau a fost turnător, iar azi, prin îndemnuri strâmbe, zâzanii de acest fel, ponegrind şi anatemizând pe creştinii uniţi, vrea să fie pe placul celor care dau altă turnură naţionalismului? În orice ipostază ar fi, înseamnă că acest preot ortodox nu-L cunoaşte pe Hristos. Hristos a rămas doar un nume dintr'un "sistem" intelectual, învăţat la teologie, necesar meseriei de "duhovniceşti" pseudosfaturi sau poate grafomanie rentabilă, dacă va fi scriind pe undeva.

A pierdut din vedere, oare, că Biserica lui Hristos este UNA încă din început pentru toate neamurile de pe TERRA, chiar dacă aceste neamuri trăiesc în state diverse sau în acelaşi stat şi că statele sunt **vremelnice?** Oare, acel preot ortodox a subordonat poruncile lui Hristos unor interese vremelnice de zonă, de stat, de neam, sau personale, fiind neputincios pentru zidire? Poate că, pornit împotriva creştinilor pe care îi numeşte "uniţi" ("este străină biserica?", întrebase acea doamnă), ca împotriva unor lifte păgâne vătămătoare, îşi imaginează că este şi patriot şi, desigur, aşteaptă şi gratitudine dela patria lui!!! Ce multe sensuri, goale, ce bogăţan conţinut a căpătat în ultimele decenii, conceptul acesta de "patrie" şi "patriot"! Te înfricoşezi! De unde ideea că uniatismul şi uniţii **ar fi străini şi factori de dezbinare a Românilor?** Noi ştim că dimpotrivă, de când creştinii din Transilvania s'au reunit cu creştinii care ţin de Roma, suflul românesc transilvan de înfrăţire şi de unire cu "ŢARA" s'a întărit aşa de mult şi pe fundamente istorice indestructibile, încât, ceea ce fusese mai înainte, pare ca inexistent! **Cauza recrudescenţei** adversităţii este ceva mai veche şi nu onestă, în cei 43 de ani.

Prin Decretul-Lege nr. 126/24, Aprilie 1990 a fost abolit decretul nr 348/1 Dec. 1948, care interzicea cultul greco-catolic (unit). D.L. 126/1990 fiind clar, fără echivoc, creştinii greco-catolici sunt liberi să-şi practice credinţa în aceleaşi condiţii ca înainte de interdicţie, iar creştinii ortodocşi sunt **obligaţi legal să înapoieze tot ceea ce luaseră dela uniţi, cu orice titlu.** Retrocedare integrală, fără nici o discuţie. Domni ierarhi ortodocşi, deşi au şi poruncă din Sfânta Evanghelie: "Daţi Cezarului cele ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele Ale lui Dumnezeu", **totuşi pregetă şi nu execută** ce a hotărât Cezarul şi, implicit, nu dau nici lui Dumnezeu cele ale Sale, deoarece dezavuează faţiş uniatismul şi pe creştinii uniţi, ca şi când aceştia se închină unui alt Hristos! Oare s'a împărţit Hristos? (**COR. I/1/13**). Sub ideea de apărare a ortodoxiei, se insinuează subtil, apoi, se fâlfâie flamura de protejare a **nedezbinării** neamului, care, altfel, vezi Doamne, ar fi în pericol din pricina uniatismului şi uniţilor. Este ştiut că naţionalismul este pârghia care sensibilizează azi fulgerător şi direct, determinând în oameni reacţii necugetate. Înţelegeţi la ce rafinamente politice se apelează? Astfel, prin apărare ortodoxieneam, se acoperă şi se ascunde cu dublă şi insidioasă legitimitate, orgoliul omenesc, îmbrăcat acum în haine arhiereşti sau cărturăreşti, ignorând literalmente pe Hristos. Orgoliul lumesc? Căci nu se poate admite că lucrezi creştineşte de vreme ce interzici enoriaşilor să calce pragul bisericilor cultului unit, catolic. Se tulbură şi climatul civil din ţară, se lezează grav prestigiul cultului creştin ortodox (aura se pare că a dispăut), determină naşterea unei psihologii (psihoze?!) prea laice în preoţii ortodocşi, şi se ştirbeşte libertatea de conştiinţă a omului. (Unii, mulţi, chiar zic: "De-ale popilor"). Degeaba se afirmă că disputa priveşte o problemă "de cea mai mare importanţă", - sufletul omului, legătura lui cu Dumnezeu, mântuirea. E vorba de o moşie! În cei 43 de ani de interzicere a cultului unit, ierarhia cultului ortodox uitând problema de cea mai mare importanţă, a reuşit să facă din aceasta o instituţie civilă de stat, cu slujbaşi ciudat îmbrăcaţi la serviciu şi un conformism fără nerv, fără vocaţie creştină.

Cu asemenea conduită insalubră creştineşte, oricine putea să înţeleagă că Dumnezeu, sau lăsase de izbelişte sau chiar, că... a fost pe vremuri aşa o idee, acum retrogradă, un "opiu". Surpriza Revoluţiei a găsit pe ierarhii cultului ortodox în plină civilie. Civilie cu toate metehnele ei, care, acum este prezentă, ca atare, în disputa de **drept civil**, declanşată nelegal şi fără rost, împotriva cultului grecocatolic, socotind că, dacă nu restituie bunurile materiale - bisericile, mânăstirile, etc, - uniţii vor da fuga în bisericile ortodoxe sau **ortodoxiate în cei 43 de ani.** Un fel de prozelitism răsturanat "sui generis", practicat de altfel de ierarhii ortodocşi timp de 43 de ani. Perioada în care afirmau insidios că, între cultul ortodox şi cultul greco-catolic "diferenţele sunt relativ mici" (1973).

Au profitat de situaţia precară în care se aflau creştinii uniţi ai căror ierarhji, TOŢI, în frunte cu Mitropolitul dela Blaj IOAN SUCIU erau în închisori (din 1948), unde au murit TOŢI, în cruntă mizerie trupească, **refuzând orice învoială cu comuniştii.** "Dacă se vor pune lacăte la uşile bisericilor noastre, cu mâinile mele le voi sfărâma" spunea Mitropolitul Ioan Suciu în Catedrala Sf. Josif din Bucureşti. Mitropolitul nu s'a temut de cei ce ucid trupul. Nimeni nu a putut să-i pângărească sufletul şi curăţenia credinţei. A murit în închisoarea din Sighet. Şi mulţi preoţi uniţi, în alte închisori, precum şi preoţi ortodocşi **care n'au vrut să tranzacţioneze cu Mamona în nici un fel;** "Şi nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în Gheena" (**Mat. 10/28**).

În celulele M.A.I., la Jilava etc., pe şantiere, în lagăre de muncă forţată, preoţii ortodocşi şi cei uniţi aveau raporturi efectiv frăţeşti, iar în convorbirile avute, nici un preot ortodox nu arăta că este împotriva uniatismului. Absolut nici unul. Convorbirile avute, erau la modul sincer total, fiecare ştiind că ziua aceea putea fi ultima zi de viaţă. (Văzuseră ucideri de deţinuţi faţişe sau viclene, ucigaşii rămânând în continuare în slujba lor de zbiri). Şi spuneau preoţii ortodocşi că, uniatismul nu este deloc un pericol pentru Români şi românism, ba dimpotrivă, prin conduita lor, a preoţilor uniţi, prin sobra lor ţinută şi dăruire faţă de credincioşi, - uniatismul dă un înţeles creştin mai real şi mai eficient conceptului de păstorire creştină, implicit românească. În prezent deplângem acele discursuri care, prin meşteşugită sinuozitate, se afirma: "Şi dacă tot vorbim de martiriu, mie mi se pare - să mă ierte Dumnezeu - mai împovărător, mai greu martiriul Bisericii ortodoxe care a trebuit să "stea la masă" cu o putere criminală. **Pentrucă nu se putea altfel.** (?) (sublinierea I.M.) "Îţi vine să plângi de milă, să intri în pământ de durere, de o sută de ori mai mult pentru ierarhul Bisericii noastre, care a "stat la masă" cu o putere care l-a batjocorit, asuprit, umilit, anulat ca om. Mie mi se pare mai groaznic, mai diabolic acest chin decât martiriul ierarhului greco-catolic care a fost frânt pe trepte, la puşcăria dela Sighet, care a fost batjocorit în fel şi chip." Ne întrebăm: **sensibilitate strâmbă sau rea credinţă???**

Trecând peste ceea ce se poate spune despre aceste afirmaţii, asigurăm pe domnul preot ortodox prea emotiv, că, "statul la masă" a fost pe placul şi în voia liberă a **tuturor** "mesenilor", aşa că să se abţină de a intra în pământ de durere. Şi mai afirmă: "Sigur noi, fiind majoritari având prestigiul imens al adevărului nostru, din partea noastră se cere mai multă înţelegere". Adică? Sunt mai multe adevăruri creştine? Iar adevărul, care o fi el, este funcţie de majoritate? Mai întâi afirmase: "Deşi nu mulţimea contează". Sau este practica de periferică avocatură? Creştinismul nu a biruit prin majoritate. La început a fost El, Hristos, şi apoi cei doisprezece. Sau ortodoxia domnului preot ortodox este descompusă de politica, în care conceptul "majoritate" este hotărâtor? Şi apoi, conceptele de majoritate, dezbinare, **n'au nici o încidenţă**, pentrucă uniţii dela noi sunt tot Români, iar creştinismul nu cunoaşte decât că toţi oamenii sunt fraţi, fii ai lui Dumnezeu. Mai afirmă că "Biserica ortodoxă a purtat cu smerenie martiriul 45 de ani", dar nu precizează (şi era necesar) faţă de cine "smerenie" şi nici nu arată, cine pe cine a păcălit prin acest martiriu purtat de ierarhi. Ierarhii pe Mamona, sau Mamona pe ierarhii ortodocşi? A fost o treabă pământească, locală, - Dumnezeu era departe, nu vedea...În creştinism niciodată nu pot fi ambiguităţi. Nu există tranzacţie şi nici păcăleală, ci numai pierdere totală sau creştinătate. Nu poţi sluji lui Dumnezeu şi Satanei. "Nimeni nu poate să slujească la doi domni, că sau pe unul va urî şi pe altul va iubi, sau de unul se va lipi şi pe altul va dispreţui. Nu puteţi sluji şi lui Dumnezeu şi lui Mamona" (**Mat. 6/24**). Aceasta a propos de "smerenie"!

Dă-mi înapoi ceea ce mi-ai luat şi deţii fără drept, spun uniţii. **Proces civil inventat de ierarhia ortodoxă,** în care nici un alt subiect spiritual creştin nu poate să aibă loc, în nici un fel. **Drept civil legal. Limpede!** Totuşi, se implică, meşteşugit, neamul, sufletul, mântuirea, românismul, sfinţii, etc., etc., astfel că, retrocedarea **materială** este eludată sau răzleţită într'un noian de consideraţii şi pulverizată în filosofie pe care nu o recunoaştem a fi creştină. Să fim clari: Creştinismul nu este filosofie decât în mintea celor care vor să cuprindă pe Dumnezeu în cerebralitatea lor minerală personală.

Venit acasă, am făcut o vizită părintelui Gala Galaction (1953), pe care nu-l cunoscusem până atunci, dar într'o împrejurare întâmplătoare îi spusese unei rude că vrea să stăm de vorbă. Am vorbit despre aspecte de-acolo. "Şi pe cine ai întâlnit acolo?" Am răspuns: "La Interne, în celulele din subsolul curţii, pe Mitropolitul dela Blaj Ioan Suciu... Era în reverendă, m'am mirat că i-o lăsaseră!" Părintele Galaction a sărit în picioare, de pe canapeaua ponosită unde mă invitase să şed lângă dânsul şi închinundu-se făcea paşi de colo, colo în camera mică, bocănind cu un soi de papuci, pe duşumeaua aşternută cu un preş zdrenţuit. "L-ai cunoscut pe Mitropolitul Suciu? Trăieşte?! Doamne, Dumnezeule, Hristoase apără-l, apără-l Doamne! Dumnezeule, Hristoase apără-l... apără-l Doamne! Datorită lui, rugăciunilor lui mai existăm... ţara asta mai este... aşa cum mai este" spunea părintele Galaction şi făcea cruci mari, dela frunte la piept, apoi exact la umărul drept şi apoi la umărul stâng. În reverenda largă, neagră, cu barbă bogată albă, nasul puternic coborând din sprâncenele-i stufoase albe, cu pletele albe răsfirate mai jos de ceafă, era monumental în toată mişcarea, avea o măreţie de profet biblic. Doamne apără-l!

Continuare în pag.15

Istorie de ştiut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ (XIV)

Mihail Fotin ENESCU

Urmare din numărul trecut

Chiar mari patrioţi şi oameni de Stat, ca Petre Carp, Filipescu, Take Ionescu, s'au lăsat antrenaţi de pasiune. Numai Brătienii şi-au păstrat sângele rece în politica externă. Iar Regele Ferdinand trebue să rămână ca o pildă în istorie, de călcare a propriilor simţăminte pentru a urma linia intereselor româneşti.

Această înclinare pasională a Românului este în opoziţie cu esenţa politicii externe. Politica externă cere unitate. Criteriul pasional divide unitatea în partide după gusturi, împotriva realităţii în orientarea externă. Nici măcar marile puteri nu-şi pot permite partide în politica externă. Petre Carp spunea că nu se poate face cu partide, politică mondială. Cu atât mai puţin pot face cu partide politică externă micile popoare. Mai multe partide în orientarea externă duc o naţiune la desfiinţare. Nimic nu poate fi mai primejdios decât antagonismul între partide pe motive de politică externă.

Mai ales o ţară în poziţia României impune criterii unitare de orientare în raporturile cu celelalte popoare. Este de ajuns să se privească harta pentru a înţelege comandamentul unităţii în politica externă. Desigur, acest comandament nu exclude dezbaterea între criterii divergente. Unitatea nu se impune cu baioneta. Dar după cercetarea obiectivă a criteriilor în spirit superior de responsabilitate, în acţiune trebue urmată o linie unitară. România nu-şi poate garanta securitatea cu o diviziune în partide ireconciliabile, ca de pildă un partid germanofil şi un altul rusofil. Omul de Stat se orientează după realitatea geografică în funcţie de cursul istoriei, iar nu după oportunităţi aparente, prejudecăţi şi "filii".

Dar politica lui Titulescu a dezvoltat tocmai criteriul pasional în relaţiile exterioare. Temperamentul excesiv al lui Titulescu a condus la exagerări din impuls sentimental. Sentimentalismul acesta, trecând peste elementele permanente şi durabile ale conştiinţei colective româneşti, dezvăluie un complex de inferioritate, o mai mare încredere în sprijinul unor puteri străine asigurat de acte juridice şi o neîncredere în mijloacele şi în valorile poporului român. George Brătianu rezumă foarte bine această stare în cartea sa în limba franceză "Origines et formation de l'Unité Roumaine", din 1943: *"L'erreur de la politique roumaine des dix dernières années a été en effet de négliger ces elements permanents et durables pour s'attacher à de formes qui ne pouvaient être qu'ephemères."*

La formule que l'on prête au premier delegué à la conférence de 1919: "le traité, tout le traité, rien que le traité", caracterise bien davantaje l'attitude de la diplomatie roumaine à l'époque précédé le conflit actuel. Elle était pour une très grande part l'oeuvre de Nicolas Titulescu qui, trop confiant dans la lettre des instruments diplomatiques et le système de securité colective de l'assomblée de Gènève, oú son talent se déployait en des joutes oratoires retentissantes, s'en tenait à une declaration de principe anti-revisioniste, dont l'efficacité dépendait entièrement de l'équilibre instable des puissances européennes. Tant que l'accord des signataires de St. Germain et de Trianon put être maintenu, les frontières de l'unité roumaine ne furent pas menacées. Mais lorsque l'Italie adopte la theèse rèvisionniste et que la carence toujours plus accentué dela politique française et de ses alliés d'outre mer introduisit à nouveau dans la politique européenne la puissance redoutable de l'imperialisme moscovite, la position dela Roumanie devint précaire. La trèse, de caractère exclusivement juridique de son anti-revisionnisme ne constituait plus une défense suffisante contre la propagande habile et soutenue, qui demandait à grand renfort de brochures et de motions "justice pour la Hongrie". Les garanties des puissances occidentales n'avaient plus, dans les circonstances nouvelles, qu'une valeur platonique, et celles que l'Allemagne pouvait offrir, au moment où elles s'accordaient avec ses intérêts, ne furent pas reçues. La Roumanie se trouva donc entièrement desarmé devant la crise du systheme politique européen. Ses alliances s'étaient effondrées, la Société des Nations n'était plus qu'un vain mot; l'ultimatum brutal de l'Union Sovietique, le 26 Juin 1940, la surprit en plein isolement diplomatique et militaire. Il fallut céder, pour ne pas risquer l'ecrasement total et ce fut la perte dela Bessarabie, dela Bukovine du Nord et même d'un territorie de l'ancienne Moldavie. Aussitôt, comme une meute à l'hallali, les viosins de l'Ouest et du Sud firent valoir leur pretentions"; şi mai departe: *"Ce démembrement de l'"unité roumaine ne saurait être cependant une solution définitive. Dans la guerre contre l'U.R.S.S. la Roumanie a retrouvé à la fois les provinces orientales qui lui avaient été arachés en 1940 et le sens de sa mission historiques de défense aux confins de l'Europe. Elle ne doit pas désesperer de lavenir. Ces journées tragiques ont eu du moins l'utilité de lui révéler à nouveau de fondement essentiel de ses droites et le principe permanent de son unité. Tant que cette conscience se maintiendra, les démembrements du territoir e ne pourront pas entamer l'unité politique."* Şi în concluzie: *"L'unité roumaine comprise dans les limites naturelles, que lui ont tracées au cours des siécles. Les conditions géographiques et le sens de sa mission aux limites de l'Europe, est une réalité que les vicissitudes politiques ont pu sans doute obscurcir à certains moments, mais qui demeure entière, comme l'un des fondements nécessaires de la paix, de tout ordre européen juste et durable."*

Concluziile lui George Brătianu din 1943 sunt şi azi valabile în condiţii încă mai grele. Dar astfel de concluzii nu-l recunosc pe Titulescu drept model în politica externă a naţiunii române: aceste concluzii resping "drumul pe care a vrut să ne călăuzească Nicolae Titulescu." Dacă ar fi să tragem o învăţătură, ar fi tocmai cea contrarie: cum nu se face o politică externă, o politică diletantă din care poate rezulta o dezintegrare a unităţii spirituale, o dezarmare morală şi militară, o dezmembrare teritorială. **Nu Titulescu poate fi deci cap de linie în politica externă românească. Linia politicii esterne româneşti se inspiră din Bălcescu, din Eminescu, din spiritele viguroase care au avut viziunea fenomenului românesc, din Principii, Regii şi oamenii de Stat care au luptat pentru unitate, din condiţiile spaţiului şi ale istoriei, din spiritul de jertfă al generaţiilor luptătoare, din aspiraţiile la un destin major şi din capacitatea de creaţie a neamului românesc. O doctrină de acţiune românească urmează să se definească din experienţa pozitivă în lupta pentru libertate şi unitate, din sforţările de a crea un potenţial superior şi din misiunea ce trebue să împlinească România în Europa viitoare.**

Românul nu trebue să mai facă figură de "amorezat" în politica internaţională: trebue cu măsură să cumpănească autonomia propriilor posibilităţi cu influenţa naturală a marilor naţiuni occidentale; adică, nici să nu se subestimeze ca un fellah, nici să nu exagereze în supraestimare. De altfel, experienţa Românilor în ultima decadă, în ţară sau în emigranţă, probabil a risipit complexul de "amorez", acel "libido" de care vorbeam, în raporturile exterioare. Românii au luat astfel act de autenticitatea propriilor valori, din forţa de gândire originală şi din încordarea energiilor în acţiune, va creşte un mare şi nou fenomen românesc. **Noul fenomen românesc, rezultat din valorificarea virtuţilor creatoare, va da un conţinut, o actualitate, o linie autentică politicii externe româneşti.**

Era federalistă în care a intrat Europa nu numai că nu scade importanţa politicii externe dar dimpotrivă, o măreşte la maximum şi atribuie diplomaţiei o nouă misiune. Federalismul excluzând izolările, splendide sau relative de până acum, creând o interdependenţă şi o intimitate obligată între popoare, restrânge domeniul afacerilor domestice, comprimă sfera de mişcare interioară şi multe probleme până acum de ordin intern intră în resortul politicii externe. Comunicaţiile - în aer, pe uscat şi pe ape - igiena, politica, economia, marile lucrări publice, securitatea socială, strategia, cultura intră din ce în ce mai mult în sfera negocierilor internaţionale.

În cadrul cooperării continentale, vieţuirea popoarelor pierde o bună parte de gospodărie interioară pentru a se converti în acte de politică externă.

Dezvoltarea unui popor va fi o operă de întrecere cu celelalte popoare, pentru a crea o poziţie cât mai determinantă în comunitatea europeană. Politica externă devine astfel unealta cea mai activă de valorificare a tuturor sforţărilor unui popor în acest proces de cooperare. Misiunea politicii externe, extinsă pe o suprafaţă mult mai vastă ca odinioară, va fi deci să ajusteze interesele naţionale cu cele comunitare, să concilieze suveranitatea cu supra-unitatea, să impună cât mai multe valori şi criterii ale naţiunii respective în compozitul european şi să câştige printr'o tenacitate permanentă pas cu pas, un loc de căpetenie în comunitate.

Un nou gen de politică externă, complex, ştiinţific, modern, cu virtuozităţi de majorare a potenţialului naţional, cu amplitudini de ecumenicitate, se va cristaliza din tica sforţare a Europei de a scăpa din cleştele comunisto-asiatic, de a se regăsi pe linia ei milenară şi a se situa la egalitate cu marile unităţi continentale.

Poporul român întruneşte o seamă de condiţii pentru a se distinge între celelalte popoare şi a ridica România la un rang superior în comunitatea europeană. Aşezarea geografică, bogăţii, sârguinţă, spirit politic şi juridic, ingeniozitate, virtuţi militare, vocaţie culturală, putere de viziune şi anticipare în ordinea valorilor universale, sunt elemente esenţiale de calificare a unei naţiuni pe o treaptă înaltă în istorie şi în contemporaneitate. Aceste însuşiri superioare ce trebue numai să se elibereze de povara unor defecte şi a unor remanente, ca de pildă o prea mare fluiditate în caractere, pornire spre descurajare, necontinuitate în sforţări, exces de compromis, zeflemism, uşurinţă în gospodărire, înclinaţie spre discordii, grabă de resemnare. Cultivând calităţile originare, ereditare, şi combătând defectele împrumutate, tipul de Român constructiv va sfârşi prin a se impune în caracterizarea rasei. Acest tip de Român va servi la selecţionarea elitelor şi la recrutarea clasei conducătoare. Personalul politic astfel reconstituit, după criterii moderne şi originare, se va califica la înălţimea timpurilor şi a misiunii româneşti de factor pozitiv în spaţiul Europei Centrale şi Orientale. O politică închegată din autenticitate va crea o continuitate românească în actualitatea mondială. Astfel, generaţiile se articulează într'o continuitate de misiune românească: generaţia dela 1848 a făcut România Independentă şi aceea dela 1914 a izbutit întreginera României.

Misiunea generaţiei noastre este realizarea unei Românii libere, încadrată la loc de cinste în ierarhia europeană.

SFÂRŞIT

ŞI MIRENII DESPRE UNIŢI ŞI UNIATISM

Urmare din pag.14

Trăim încă, prin rugăciunile lui! Înţelegi Ioane, fiule!"

S'a întors din nou spre unica podoabă de pe pereţi (o icoană obişnuită în care era Iisus) făcând semnul crucii, cu brusca smerenie apărută în toată fiinţa lui uriaşă. "Eşti izbăvit Ioane, eşti izbăvit... ai stat ehe vreme, lângă omul acesta!" Reaşezat pe canapea, i-am povestit cum se ruga Părintele Suciu; era un mod cum nu mai văzusem şi nici nu citisem undeva: "Sta nemişcat cu chipul încremenit, supt, iar viaţa dispărută undeva, în adânc. Iar după un timp, când faţa lui redobândea viaţă şi parcă se colora, el deschidea ochii. Mă aşezam lângă el, în faţa lui, pentru ca să mă bucur de prima lui privire după ce revenea. Atunci, sub privirea lui nouă, dulce şi blândă, iradiind nesfârşita bunătate ce venea de undeva de dincolo de ochii lui, eram învăluit de fericire... Nu mai eram în puşcărie, nu mai aveam familie! Înţelegeţi?" Părintele Galaction, ridicându-se de pe canapea spuse: "La cinci sute de ani se naşte unul ca el! Popii uniţi se pomeneau cu Mitropolitul peste ei, intrând pe uşile împărăteşti, la prima liturghie a zilei... Control, nu glumă. Mergea pe jos în vizitaţii,... aşa le spune... "Eşti unit sau ortodox?" Fără să-mi aştepte răspunsul continua: "Să ştii dela mine, că, uniţii au dus Dincolo Traiul civilizat creştinesc,... Ştii unde l-au dus"?" "Doi foşti ofiţeri de securitate, degradaţi, cu care am lucrat în lagărul de muncă dela Bicaz, mi-au spus că l-au văzut la Sighet. Unul din ei a zis: "Era atât de gheboşit şi desfigurat, că nu mai părea om. Se târa... Cred că a murit!" Părintele Galaction sări: "Ucigaşii! Ce om!... Doamne, Hristoase apără-L! Maica lui Hristos apără-l!" Părintele Galaction era profund tulburat.

Aminteam, la pornirea acestor rânduri, despre un articol şi lucrarea din care a fost extras. Lucrarea a fost publicată în anul 1973. În vremea aceea cultul catolic unit era interzis (încă din 1948) şi zăcea în deznădejduitoare suferinţă. Se ştia, se ştie. Ne **reamintim**, fără voie, acum, de fabula cu leul bolnav trăgând să moară şi lovitura de copită primită... Şi azi ne întrebăm: "Cine dezbină? Oare se uită că întâi suntem creştini şi fraţi şi abia apoi naţionali? Uniţii fac slujbele religioase în stradă pentrucă nu li se restituie ce li s'a luat cu japca după 1948. Se vede clar că trebue să ne întoarcem **efectiv** la Evanghelie la Fapte la Epistolele Apostolilor... Altfel ne rătăcim în actualitatea laică... Da! Ea dă ranguri civile şi sacerdotale **deşarte**! Deci slujbele se săvârşesc în stradă de năpăstuiţii grecocatolici, iar ierarhii ortodocşi "apără" cu străjnicie neamul (frazele reproduse mai sus între ghilimele, sunt ale unora dintre aceştia).

Iar neparticiparea nici unui ierarh ortodox la ceremonia dela Catedrala Sf. Iosif din Bucureşti în ridicarea la rangul de Cardinal a Mitropolitului unit dela Blaj Alexandru Todea, noi am înţeles-o ca disciplină internă de partid politic... Este oare cazul să ne mai mirăm de : "popa ortodox" despre care vorbea acea doamnă de care aminteam la începutul acestor rânduri? "Duhovniceştile" sfaturi ne-au uluit!... am spus... Tergiversarea restituirii bisericilor şi celorlalte bunuri către grecocatolici arată că democraţia n'a ajuns încă şi la **laicii Şefi al Bisericii ortodoxe**, deşi Puterea de azi a emis Decretul-Lege nr. 126/24 Aprilie 1990, după cum am arătat. Legea e Lege şi se respectă de toţi! Asta se ştie dela Opincă până la Vlădică.

Ion G.MARAS

Citiţi lunar "Cuvântul Românesc"!

ROMÂNII DE DINCOLO DE NISTRU

Sergiu GROSSU

Continuăm seria de articole, reportaje şi poezii, pe care colaboratorul nostru din Franţa, basarabeanul Sergiu Grossu, le-a publicat, în perioada celui de-al Doilea Război Mondial în săptămânalul *"Transnistria"*. Socotim că ele oglindesc, cu fidelitate, sufletul, aspiraţiile şi lupta aceleiaşi moldovenimi - fie ea din stânga sau din dreapta Nistrului -, care s'a opus, cu jertfe mari, atât împotriva stăpânirii ţariste, cât şi a celei sovietice, afirmându-şi dreptul la o viaţă naţională şi *unirea* cu ţara de baştină.

REDACŢIA

Sergiu Grossu (în spate, dreapta) şi Pr. Munteanu-Râmnic, director în Ministerul Propagandei (cu basc şi ochelari de soare), în drum spre satul Sucleia, într'o căruţă de ţărani transnistrieni..

DRUMURI TRANSNISTRIENE

Mi-a fost dragă ţara dintre Nistru şi Bug ca o mamă şi, de aceea, în scurtul popas de trei săptămâni pe care l-am făcut la Tiraspol, am căutat să-i cunosc sufletul şi să-i descopăr rănile. Eram doritor să aflu întregul calvar al norodului moldovenesc. Vroiam să ştiu baniţele de sudoare vărsate şi să-mi adăp entuziasmul tinereţii la izvorul viselor şi al nădejdilor de neînvins, pe care ţărănimea obijduită l-a sfinţit cu aghiasma lacrimilor fără prihană.

Călătoream adeseori. Tiraspolul, acoperit de o ceaţă subţire, rămânea în urmă, ca un bătrân încercat, care a pătimit multe şi a răbdat toate neajunsurile opresiunii sovietice. Maşina alerga neobosită, sfredelind liniştea patriarhală cu zgomotul ei strident, înghiţind lacomă pământul mănoaselor holde răsăritene, peste care tăvălugul războiului lăsase vestigii întristătoare şi mari.

Locurile, de bună seamă, nu le văzusem niciodată. Îmi erau străine. Şi, totuşi, aşa de prietenoase şi scumpe arătau vederii mele, de parcă le-aş fi întâlnit în amintire, de parcă ar fi o părticică din propria-mi fiinţă. Copleşit de vedenii, strângeam la piept, ca pe nişte moaşte ale românismului pretutindenesc, ogoare şi întinderi bogate, spinări de dealuri şi coline fumurii.

Fiecare drum împlinea un destin. Fiecare cărăruie ducea în istorie. Pe luminoasele urme voievodale răsăreau - stinghere şi profund grăitoare - mormintele celor ce şi-au jertfit viaţa, înfiorător de simpli, departe de efemerele comodităţi şi fără să mai aştepte cuvenita răsplată a neamului (...).

Aud şi astăzi, încă, cine ştie unde, răsunând doina acelui mătăsos amurg de început de toamnă, când îmi împrăştiasem inima şi năzuinţele pe toate plaiurile transnistriene, pe toate drumurile ei descătuşate. Sus stăpâneau, turburătoare şi sfinte, înălţimile de cleştar. Jos fremăta, ca pentru o înviere rodnică, ţara Bugului, ţara hatmanilor şi-a obidei de ieri.

... E aproape un an de atunci. Pe bolta senină, prielnică viselor şi peregrinărilor, acelaşi soare hălăduieşte. Adevăratul soare al biruinţei şi al dreptăţii româneşti eterne...

Transnistria, Nr.55
(20 August 1942)

TRANSNISTRIA

Te simt cum creşti, în mine, auroră,
Cum zămisleşti neliniştilor - proră,
Cum pui pe fiecare amintire
Un strop fugar din sfânta ta iubire.

Spre care zodii visul să te crească?
Vreau cântecul şi stepa românească;
Vreau să-ţi cutreier largurile blonde,
Ca nişte mari corăbii vagabonde.

Şi într'o zi de toamnă-apropiată
Ţi-oi strânge'n braţe zaristea bogată;
Pământul plămădit din dor şi oasă
L-oi preschimba în falduri de mătasă -

Şi-apoi în suflet te-oi piti pocladă
(O, ţara mea de vifor şi baladă)
Şi te-oi purta'n peregrinări departe
Pân' dincolo de viaţă şi de moarte!

Sergiu GROSSU
"Transnistria", Nr 3
(11 August 1941)

LIMBA NOASTRĂ

La primul congres naţional de pe pământul Transnistriei, ţinut la Tiraspol în ziua de 17 Decembrie 1917, s'a cerut din partea reprezentanţilor norodului moldovenesc, între altele, împlinirea următoarelor dorinţe sfinte: a) Să se ridice şcoli în limba poporului băştinaş şi cu caracter latin, b) Slujba bisericească să se facă, de asemenea, în limba moldovenească, c) Judecătorii să judece în limba moldovenească, având legi traduse pentru ei anume, d) Doctorii să nu fie străini de limba fruntaşe a provinciei dintre Nistru şi Bug.

Cu alte cuvinte, în acel falnic început de redeşteptare naţională, transnistrienii, conştienţi de originea lor imperială şi dreptrurile lor istorice, au căutat, într'o oarecare măsură, să scuture jugul străin, să păşească spre o viaţă mai bună, să înlăture valul de întuneric şi să aprindă, pe firmamentul meleagurilor noastre orientale, candela limbii moldoveneşti, a graiului autohton, păstrat din moşi strămoşi ca o comoară de preţ.

Îşi dădeau seama, cu toţii, că un neam poate merge împotriva celor mai crâncene adversităţi numai prin păstrarea limbii; că un neam trăieşte prin limba lui proprie şi nu printr'un grai de împrumut; că, altfel, îţi pierzi rădăcinile, contactul spiritual cu comunitatea din sânul căreia faci parte, şi te înstrăinezi.

Bolşevicii ce-au urmărit, însă, în decursul celor 24 de ani de diabolică stăpânire, dacă nu înstrăinarea prin limbă a moldovenilor din Transnistria? Cunoscând prea bine năzuinţele româneşti ale supuşilor lor din stânga Nistrului, cât şi dorul de emancipare al acestor îndârjiţi stâlpi ai latinităţii, conducerea slavo-bolşevică vroia distrugerea completă a limbii româneşti şi îndepărtarea ei din şcoli şi din instituţiile publice. În ce fel? Stâlcind-o, schimonosind-o. Trâmbiţând în lumea întreagă o sfruntată minciună: că limba moldovenilor este cu desăvârşire deosebită de cea a fraţilor din dreapta Nistrului, fiindcă Românii şi Moldovenii sunt două popoare deosebite.

Pentru a ajunge la un liman favorabil cauzei lor nefaste, pentru a adăuga o "biruinţă" în plus la politica lor de oprimare a naţionalităţilor, filologii bolşevici au făcut o mare descoperire: transnistrienii nu vorbesc dialectul moldovenesc, ci au pur şi simplu o limbă independentă. Aceeaşi descoperire s'a putut constata şi în Basarabia, după 28 Iunie 1940, când aceiaşi "savanţi" sovietici au forţat impunerea dialectului moldovenesc basarabean drept o "limbă independentă". Puţin îi interesau justele afirmaţii ale scriitorlui rus T. de Pauly, care înaintea lor s'a convins că "limba română vorbită în Basarabia este aceeaşi ca în Moldova". Deci moldovenii, basarabenii şi transnistrienii vorbesc o limbă comună, fiind fraţi de acelaşi sânge.

E interesant, totuşi, că bolşevivii, deşi aveau în faţă folclorul transnistrienilor (care este oglinda fidelă a simţămintelor lor româneşti şi are atâta asemănare cu folclorul din restul ţării), s'au complăcut în apele celor mai stranii neadevăruri, numai ca scopul lor josnic de cotropire să se poată înfăptui.

Să ascultăm o doină, cântec smuls din inima chinuită, dar răbdătoare a ţăranului transnistrian şi vom vedea că orice Român, din orice colţ al pământului românesc, o înţelege, o simte, o îndrăgeşte. Să colindăm câteva sate de peste Nistru şi să stăm de vorbă cu moldovenii locului. Rămânem uimiţi de frumuseţea limbii care s'a păstrat neştirbită şi ale cărei cuvinte sunt în întregime de origine latină.

Scriitorul rus Cruşevan o spune răspicat, de altfel: "Rudenia apropiată a limbii moldoveneşti cu limbile de rădăcină latină, îndelunga aşezare aici a legiunilor romane, însuşi numele de "Rumâni" (Romani) nu lasă nici o îndoială de originea acestui neam dela popoarele romanizate, care locuiau Moesia şi Dacia lui Traian, şi dela coloniştii romani. Ei vorbesc o limbă latină stricată. Limba lor a păstrat mai multă originalitate din limba veche romană decât chiar limba italiană."

Mai este nevoie de vreun alt comentariu?

Transnistria, Nr.65
(29 Octombrie 1942)

PĂMÂNT SFINŢIT

În Transnistria, dela un capăt la altul, ca o imensă hlamidă, s'au statornicit legendele. Legendele ascensiunii noastre în veac.

Jertfa n'am precupeţit-o. Niciodată. N'am precupeţit, pe câmpurile de bătaie, sub şuerul infernal al obuzelor, dăruirea sublimă a cărnii şi-a sufletelor înfrăţite cu suferinţa, înfrăţite cu eroica adăstare.

Martore ni-s paginile hrisoavelor colbăite de vreme. Martor ni-i pământul plămădit din oase, din dragoste de ţară şi lumini subterane.

Peste Nistru, până hăt departe, dincolo de Bug, e numai olat moldovenesc. Numai ţărână moldavă. Sfântă şi imaculată ţărână. Întru descătuşarea ei au luptat şi-au murit, cu zâmbetul pe buze, Români de pretutindeni, înfierbântaţi de un ideal comun: **biruinţa cea mare.**

Trup din trupul Neamului sângera **acolo**, unde hoardele roşii au distrus, din temelii, orice urmă de civilizaţie. Unde bisericile stăteau ferecate. Unde norodul pravoslavnic nu mai avea nici o rază tămăduitoare. Unde Dumnezeu era scuipat şi huiduit.

Eh, ţară a inimii, Transnistrie! În fiecare seară, 21 de ani, într'una, văduviţi de bogăţia plaiurilor natale, de bătătura copilăriei fără griji, te-am purtat în adâncul fiinţei, ca pe-o icoană, ca pe un maldăr de falnice vise. Da, 21 de ani, într'una, nălucile însingurărilor noastre te-au chemat. Ţi-au strigat numele, Transnistrie. Numele şi drepturile tale. Istoria ta Voevozii...

A noastră eşti. **Numai** a noastră. Te stre-cori cătec - în fibre, şi creşti - dor -, munte de dor, munte de cremene, Transnistrie, pământ sfinţit, fermecătoare grădină a sufletului moldav...

Transnistria, Nr.11
6 Octombrie 1941

URCÂND GOLGOTA

A fost un vis urât, un vis insuportabil. Nefasta oblăduire moscovită, regimul bolşevic din împărăţia haosului şi a mizeriei trona peste toate, ameninţător şi obraznic, sfidând buna înţelegere, liniştea, omenia, sfidând progresul şi civilizaţia. Purtători ai unor planuri incendiare, luptători în numele unei doctrine anti-creştine, tovarăşii lui Stalin voiau, în ura care le fierbea în sânge, să devasteze Europa întreagă, trecând-o prin foc şi sabie, pentru a o îngenunchia, pentru a o preface în acelaşi "paradis" sovietic - falâ stearpă a zădărniciei şi neputinţei lor.

Călătorind prin Transnistria, am avut fericita ocazie să stau de vorbă, de câteva ori, cu o mulţime de ţărani: flăcăi voinici sau moşnegi încărjoiaţi. Am ascultat, cu ochii podidiţi de lacrimi, tragedia atâtor vieţi istovite, deprinse să trăiască nu sub jug străin, nu ca nişte viermi târâtori, ci demne, cu fruntea spre soare şi spre Dumnezeu.

Satele, mândrele sate de altădată, pline de cântec şi de voie bună, zac astăzi într'un hal fără de hal, cotropite de bălării, pradă bolilor şi ignoranţei, fără cimitire, fără biserici, fără nici un reazim şi mângâiere lăuntrică. Ştiau conducătorii comunişti, prea bine, că ele sunt cuiburi de rezistenţă naţională, păstrătoare de minţi luminate şi de caractere neînfrânte.

De aceea, în retragerea lor precipitată, hoardele roşii şi-au pus în aplicare, cu minuţiozitate, maxima lor capacitate distructivă, aruncând în aer: fabrici, uzine de apă, uzine electrice, mori de tot felul, poduri şi căi ferate, magazine, clădiri impozante, nelăsând, după dânşii, decât pârjolul, amprentele celor 23 de ani de nebunie şi apocaliptică opresiune.

"A plâns inima în noi!" Aşa ne întâmpina, la fiecare gard ruinat, moldoveanul transnistrian. Aşa îţi şoptesc, parcă, holdele, păsările, cerul, parcă însăşi brazda reavănă a pământului pentru care degeaba au muncit, pe care l-au frământat cu sudori şi l-au oblojit cu truda palmelor crăpate de vânt şi ploi, ca pe un pierdut talisman.

Sufletele fraţilor noştri de peste Nistru au rămas redute de cremene. Intacte. Viforoase. Tari. N'au putut fi cucerite cu armele, cu executările în masă, cu deportările în Siberia şi Turkestan. Năpasta, dezlănţuită satanic, i-a ţinut dârji pe Români şi neşovăitori, având mereu treză încrederea oarbă în dreptate şi adevăr, siguranţa biruinţei finale a Neamului.

Bucură-te, popor transnistrian! Urcând Golgota, peste dureri şi prăpăstii, ai ajuns la Înviere. Cătuşele se sfarmă, huruind. Visurile se împlinesc. Robia umilitoare nu-ţi mai înnourează căile luminii. Eşti liber, într'o ţară liberă şi bogată, pe pământul vrerilor noastre de ieri şi de totdeauna.

Transnistria, Nr.8
(15 Septembrie 1941)

FARA ARMÂNEASCĂ

VLAHII SUD-DUNĂRENI ÎN EPOCA MODERNĂ

ÎN CONTEXT SUD-EST EUROPEAN

- VI -

Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

După cum se ştie, la începutul secolului XX, România întreţinea relaţii diplomatice şi consulare cu 14 ţări, un loc important revenind statelor din Peninsula Balcanică. Prin aşezarea geografică, prin comunitatea de interese economice şi politice, prin trecutul comun de luptă îndreptat cu precădere împotriva Imperiului Otoman, România gravita în această zonă, chiar dacă dezideratul principal era unirea cu Ardealul, Bucovina şi Basarabia. Era de altfel şi firesc ca în condiţiile tehnicii de atunci şi a posibilităţilor, comerţul românesc să fie îndreptat cu precădere pe Dunăre, Marea Neagră, în zona Strâmptorilor, a Mării Egee, pe căile rutiere spre Balcani, decât spre Atlantic, Peninsula Iberică, Scandinavică sau în alte părţi ale lumii (**N. Ciachir,** Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei în epoca modernă (1789-1923), Bucureşti, 1987, p.296).

Pe plan politic, la începutul secolului al XX-lea, statele şi popoarele balcanice erau într'o continuă frământare, determinată de necesitatea desăvârşirii unificării lor prin eliberarea de teritorii ce se mai aflau încă sub stăpânire otomană. Dar în acelaşi timp, Grecia, Serbia, Bulgaria şi Muntenegru, călcând în picioare trecutul comun de luptă, căutau să acapareze teritorii dela vecini, în plus să-i desnaţionalizeze pe Vlahii balcanici.

Lovitura de stat din Serbia şi înlăturarea dinastiei Obrenovici (1903), care i schimba cursul politicii externe, puterica răscoală din Macedonia (1903), relaţiile deosebit de încordate româno-bulgare, neexistenţa unor relaţii diplomatice normale în perioada 1905-1911 între Atena şi Bucureşti, revoluţia turcă din 1908, proclamarea independenţei Bulgariei (1908), lovitura dată balcanicilor (în special Serbiei, Muntenegrului şi Imperiului Otoman) de către curtea dela Viena prin anexarea Bosniei şi Herţegovinei (1908), răscoala cretană (1908), revoluţia greacă (1909), mişcarea de regenerare naţională albaneză tot mai puternică, sprijinul dat de către România, fraţilor săi dela Sud de Dunăre, implicaţiile pe plan balcanic ale războiului italo-otoman (1911-1912), iată numai o parte din problemele complexe care au frământat Balcanii în acest scurt răstimp de 12 ani, până la declanşarea primului război balcanic (1912).

Dacă la toate acestea adăugăm amestecul când brutal, când rafinat al marilor puteri, de a spori contradicţiile statelor balcanice, de a învenina atmosfera, de a propune diferite combinaţii care le aduceau profituri, înţelegem de ce zona era caracterizată "butoi de pulbere".

Dacă cele cinci state sud-est europene: România, Serbia, Bulgaria, Grecia şi Muntenegru erau în plină ascensiune, iar Albanezii şi Vlahii căutau să-şi păstreze entitatea naţională, Imperiul otoman, fostul stăpân era în continuă decădere, urmărit în această dezagregare atât de marile puteri, cât şi de balcanici.

D.A.Sturdza, primul ministru al României, în şedinţa Camerei, din 10 Decembrie 1901, declara răspicat "că acţiunea noastră în Imperiul Otoman este absolut şi pur intelectuală şi consistă în primul loc a întreţine şcoalele şi bisericile de limba română" (Dezb. Ad. Deputaţilor, Şedinţa Camerei din 10 Dec. 1901). Guvernul român doreşte numai obţinerea acestui deziderat şi el nu doreşte "ca aceste şcoli să devină un focar de anarhie, ci pentru ca să fie un factor de ordine utilă" (ibidem).

Între anii 1900-1903, autorităţile otomane înteţind represaliile în Macedonia, mulţi Aromâni se refugiază în România, printre ei şi Lazăr Duma, care apoi a lucrat ca expert în problemele balcanice în cadrul Ministerului de Externe (Arh. St. Buc., Fond Direcţiunea Poliţiei şi Siguranţei Generale, dos. 2 (1903), f.99).

În urma înteţirii teroarei, la 20 Iulie (2 Aug.) 1903, populaţia macedoneană, formată din Bulgari, Sârbi, Greci, Vlahi, deci populaţia creştină se răscoală. Centrul a fost iniţial în raionul Bitolia, au eliberat 2 oraşele, **Kruşevo**, cu populaţie majoritară vlahă şi proclamarea chiar a republicii Kruşevo, care a existat câteva zile (**Al. Lahovary,** "Amintiri diplomatice", Constantinopol 1902-1906, Buc., 1935, p.24-27).

Răscoala macedoneană a şubrezit poziţiile Otomanilor, dar a dus şi la o încordare maximă cu statele vecine: Bulgaria, Serbia şi Grecia (Arh. Min. Af.Ext., fond 21, Rapoarte politice dela C-pol, vol.38, f.47). În plus, diferendul turco-american din 1900 în problema pagubelor suferite de misionarii americani în urma măcelurilor armeneşti, ia o nouă turnură în 1904 prin apariţia în rada portului Smirna a 3 bastioane de război (Arh. MAE, vol.43, f.11), iar numirea generalului de Georgis în fruntea jandarmeriei macedonene arăta interesul tot mai mare pe care-l acorda Italia, Peninsului Balcanice şi posesiunilor turceşti de aici (Arh. MAE, vol.55, f.32). Opinia publică românească a urmărit cu simpatie, lupta eroică a populaţiei creştine din Macedonia şi în special a Aromânilor. Încă în Martie 1903, Take Ionescu declara: "Nici un om politic român nu aspiră să anexeze Macedonia şi nici să fondeze acolo un stat român. Ţinem însă ca naţionalitatea Românilor din Macedonia, să fie păstrată... garanţia că ei vor putea să cultive în limba lor în toată libertatea" (**Take Ionescu,** Chestiunea Balcanilor, în "Conservatorul" din 16 Martie 1903).

Consulul român din Monastir, raporta că răsculaţii au avut iniţial succese, dar au început represaliile. După date incomplete: 105 sate distruse (9830 case), ucişi circa 1000 de răsculaţi, 1778 executaţi printre necombatanţi, 60953 de locuitori rămaşi fără adăpost (Arh. MAE, fond C-pol, vol.174, rapoartele din 9,15,21 şi 26 Iulie 1903). Ministrul de Externe al României, în şedinţa Parlamentului din 9 Decembrie 1903, comunica faptul că la 14 August 1903, s'au expediat telegrafic bani pentru ajutorarea populaţiei din Cruşevo, care a fost centrul răscoalei şi care a avut foarte mult de suferit. Ajutorul nu s'a limitat numai la Vlahi, ci au fost ajutate şi alte naţionalităţi (Dezb. Ad. Deputaţilor (1903-1904), şedinţa din 9 Dec. 1903). De asemenea, prin proiect de lege, în şedinţa Camerei din 28 Noembrie 1903, s'a creat un fond de 600.000 lei pentru construirea de biserici şi şcoli româneşti în cadrul Imperiului Otoman, mai ales în regiunile care au avut de suferit în urma evenimentelor din 1903. Suma a fost votată de 98 de deputaţi din cei 99 prezenţi, iar deputatul N. Dimancea, propune chiar, ca suma să fie majorată la 1 milion şi "astfel vom face ca Românii din Macedonia să ajungă la nivelul popoarelor celor mai civilizate". Take Ionescu arăta în şedinţa din 4 Decembrie 1903 că numai în vilaetul Monastir, Grecii au 366 şcoli, Bulgarii 245, Sârbii 40, iar noi 20. Trebue să acţionăm cu prudenţă, să urmărim numai activitatea culturală, să nu supărăm pe vecinii noştri, adică Serbia, Grecia şi Bulgaria, deoarece aici urmărim numai o acţiune culturală, avem nevoie de linişte în Balcani, pentrucă în viitor vom acţiona dincolo de Carpaţi.

În şedinţa din 9 Decembrie 1903, Ion I.C. Brătianu, Ministrul de Externe al României, a precizat poziţia ţării faţă de evenimentele din 1903, petrecute în Macedonia cu ocazia răscoalei: "...este că noi dorim să întreţinem relaţiunile cele mai cordiale cu statele vecine, să punem de acord interesele noastre respective, întrucât vom şti, apărând pe ale noastre, să respectăm legitimele drepturi ale amicilor noştri". În legătură cu problema centrală urmărită de România în Macedonia, Ministrul de Externe declara: "voim ca să ajutăm dezvoltarea culturală a unui neam cu care ne găsim în legături de simţăminte şi de origine, dorim ca întreaga populaţie creştină din Imperiul Otoman să aibă condiţii civilizate de viaţă şi relaţii paşnice cu întregul Orient al Europei" (Dezb. Ad. Dep. (1903-1904), şedinţa din 9 Dec. 1903).

Dintre cei 30.000 de refugiaţi care au fost nevoiţi să părăsească Macedonia, unii au venit în România, unde au găsit tot sprijinul populaţiei şi al autorităţilor.

Deşi România făcuse o serie de servicii Imperiului Otoman în anii 1903-1904, sultanul amâna mereu recunoaşterea doleanţelor Aromânilor. Abia la **9 Mai 1905**, sultanul va promulga **iradeaua** prin care se recunoaşte şi se permite constituirea comunităţilor aromâne în cadrul Imperiului Otoman. Iată cuprinsul iradelei: "Majestatea sa Imperială Sultanul, care, cu simţăminte de înaltă dreptate şi cu părintească grijă de popoarele Sale, îşi dăruieşte binefacerile şi favorurile tuturor credincioşilor săi supuşi, fără deosebire de neam şi religie, luând în seamă rugile înălţate spre Tronul Imperial de **supuşii săi Aromâni**; s'a îndurat să ordone ca, pe temeiul drepturilor civile de care se bucură ei ca şi ceilalţi supuşi musulmani, comunităţile lor să-şi poată alege **muhatri** (primari N.C.), în conformitaate cu regulamentele în vigoare, aşa cum e obiceiul pentru celelalte comunităţi; membrii **Aromâni** să fie primiţi în consiliile administrative; autorităţile imperiale să înlesnească profesorilor numiţi de aceste comunităţi inspectarea şcolilor lor şi îndeplinirea formalităţilor prevăzute de legile Imperiului pentru deschiderea de noi aşezăminte şcolare" (reprodus după **N. Ciachir,** Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei..., p.294 subsol).

Pe lângă această iradea din 9/22 Mai 1905, guvernul otoman, în speţă Ministerul de Justiţie şi a Cultelor, adresa la 10/23 Mai 1905, adică a doua zi, o "teschere", Patriarhului Ecumenic, în care îi comunica: "fără a schiba nimic din dependenţa Aromânilor faţă de Patriarhatul Ecumenic, aceştia nu trebue să mai fie împiedicaţi de a-şi celebra slujba religioasă prin preoţii lor proprii şi în limba lor naţională, nici de a se sluji de această limbă în învăţământ".

Se cuvine să adăugăm, că această victorie a diplomaţiei româneşti, pe lângă Poarta otomană, a fost sprijinită dintre marile puteri, de către Germania. Germania a cărei influenţă la Istambul era în creştere, ca dovadă Otomanii vor lupta alături de ea în Primul Război Mondial, făceau servicii României întrezărind în ea un potenţial aliat. Este drept că România aderase în 1883 la "Tripla Alianţă", dar totul era foarte fragil datorită faptului că Austro-Ungaria deţinea provincii româneşti (Transilvania, Banat, Bucovina). "Acest eveniment - raporta Lahovary, diplomatul român la Istanbul - a produs mare senzaţie asupra publicului grecesc şi mai cu seamă asupra cercurilor influente din Fanar. Faptul că România sprijinea elementul aromân din Peninsula Balcanică, irita Atena şi Patriarhia dela Constantinopol, iritarea a atins culmea în 1905 când sultanul iscăilise iradeaua, ajungându-se chiar la ruperea relaţiilor diplomatice, între cele două ţări timp de şase ani (1905-1911).

Continuare în numărul viitor

Scrisoare deschisă

Domnului
Vasile G. BARBA
Preşedintele
"Uniunii de Limbă şi Cultură Aromână"
Freiburg i. Br. - Germania

Domnule Preşedinte,

Regret că, determinat de cauze obiective, sunt nevoit să vă adresez rândurile prezente pe această cale. Menţionez, că scrisoarea prezentă nu mi-a fost sugerată şi nu sunt "manevrat", cum, probabil, veţi fi tentat să credeţi, de nici o persoană.

Am primit cu o reală bucurie vestea fondării "Uniunii de Limbă şi Cultură Aromână" şi i-am apreciat, în mod deosebit, activitatea, nutrind speranţa, ce s'a dovedit, din nefericire, deşartă, că serveşte cauza celei mai nefericite ramuri a neamului românesc, Aromânii. Aceasta a fost şi raţiunea care m'a determinat să vă solicit primirea, în calitate de membru, al Uniunii.

În ultima perioadă de timp am constatat, cu regret, că "dihonia", cum spuneau bătrânii noştri cronicari, şi-a făcut prezenţa simţită şi în cadrul Uniunii. Dumneavoastră şi cei care vă împărtăşesc părerile, colportaţi "idei" curioase, ca să nu le numesc altfel, pe care doriţi să le transformaţi în "noi teorii", susţinând că Aromânii sunt un popor de sine stătător şi, deci, nu sunt parte integrantă a poporului român!!! Mai mult, că Aromânii din România, sunt o minoritate etnică!!! Trebue să recunosc inedităul "teoriei" Dvs., dar, în acelaşi timp, să-i remarc calitatea de "perlă" a ignoranţei în materie de istorie şi, nu în ultimă instanţă, a lipsei de bun simţ. Dumneavoastră, domnule ingíner, prin astfel de "idei" ne afidaţi istoria şi blamaţi pe marii învăţaţi care, după câte cunosc, nu aveau aceleaşi puncte de vedere cu Dvs.!!! Popoarele, Domnule Barba, nu se "fac" când dorim noi şi nici la "comanda" unor cercuri oculte, popoarele se nasc şi nu pot fi nimicite. Nu doresc să facem polemică, dar, îmi permit să vă invit, să învăţaţi istorie.

În această situaţie, protestez faţă de aberaţiile pe care le promovaţi, declinându-mi calitatea de membru al Uniunii, pe care o consider nulă şi neavenită. Îmi exprim, totodată, credinţa că, gestul meu, va fi urmat de toţi cei care cred în trăinicia neamului românesc.

Vă doresc, domnule Barba, bănă lungă - cum spunem noi, Aromânii - şi multă linişte pentru a putea să vă număraţi, poate, sunătorii arginţi.

Prof, dr. Anghel POPA

Eseu despre fenomenul românesc al bancului

Răzvan CODRESCU

Motto: "Aş plânge, dar nu pot de râs"
(o vorbă românească)

- I -

Glume s'au făcut cu duiumul, de când lumea. Dar bancul românesc este ceva mai mult decât o simplă "glumă". În condiţiile de până mai ieri ale societăţii româneşti, el a devenit aproape **o instituţie** anonimă a spiritul naţional, având maeştrii lui neştiuţi, publicul lui devotat (câtă frunză şi iarbă), "jongleurii" lui încercaţi, universul lui plăsmuit cu dibăcie din materia redimensionată a propriului nostru univers. Lumea bancului nu e alta decât lumea noastră epurată în ficţiune, eliberată de sub teroarea concretă a istoriei, râzându-şi cu voluptate de ea însăşi, într'un joc pestriţ şi subţire, fără iluzii şi fără prejudecăţi.

Bancul nu vrea să amuze numai; nu e niciodată doar o glumă de circumstanţă sau o simplă ghicitoare, ci aspiră la o **hilaritate superioară**, oarecum **compensativă** într'un anume regim excepţional. Sub dictatura comunistă bancul a devenit, încetul cu încetul, un soi de "pâine de toate zilele" a rezistenţei româneşti, în lipsa căreia s'a întâmplat să ne simţim flămânzi...

Bancul are întotdeauna un scop mai complex decât râsul; el este într'un fel, ca măscăricii regilor de odinioară, deopotrivă şi **confesorul** nostru: ne ştie toate păsurile şi îşi râde de ele cu propriul nostru râs ("O, ţară tristă, plină de humor!"). Dar acesta nu este nicidecum doar râsul vulgar dela periferia lumii, ci un râs mai subţire, aproape filosofic, voind parcă să ne aducă aminte că în "a face haz de necaz" stă toată înţelepciunea şi toată libertatea existenţei noastre.

Cu toate acestea, bancul a avut harul de a nu deveni niciodată didactic. Anecdota, în înţelesul ei clasic, putea fi programatic pilduitoare; snoava ori fabula, la fel. Bancul nu e însă niciodată în mod expres pilduitor. El poate însinua o "învăţătură", dar niciodată n'o formulează cu adevărat. S'ar zice că tinde numai să ne transpună, cu discreţie, într'o anume "stare de graţie", deschizându-ne ochii sufletului, dincolo de negura atâtor necazuri, spre izvoarele optimismului constituţional al firii românești. Altfel spus, să ne redea pe noi nouă înşine, pe deasupra clipei trecătoare şi-a firimiturii epice pe care aceasta o poate cuprinde.

Caracteristică bancului este luciditatea lui critică, bazată pe o observaţie necruţătoare, deconspirând totul, punând realitatea la stâlpul infamiei, dar mai degrabă în joacă, făcându-i cu ochiul, fără înverşunare şi oarecum recunoscător că se poate hrăni cu imperfecţiunile ei! E o întreagă bufonerie pe marginea realităţii, isteaţă şi neconvenţională, de o maximă luciditate, dar şi de o superioară deferenţă.

E drept că spiritul satiric se face destul de frecvent simţit în bancuri; este însă, la o analiză atentă, o satiră care se abate dela ţelul ei tradiţional, suspendându-şi obiectele în văzduhul comicului pur. Ceea ce primează nu este atât exactitatea şi utilitatea observaţiei, cât **subtilitatea** şi **ingeniozitatea** ei (cu un deosebit efect catalizator asupra spiritului nostru); contează unghiul adesea neaşteptat din care observaţia este făcută, satira fiind implicită, dar total secundară în raport cu aceasta. "Ca atare, acolo unde efortul creatorului e aţintit asupra ingeniozităţii actantului, punându-i în lumină scânteierea inteligenţei, naraţiunea respectivă este o glumă" (Ovidiu Bârlea, **Folclorul românesc**, vol.I, Editura Minerva, Bucureşti, 1981, p.232). Deşi autorul citat evită termenul, avem definită aici tocmai situaţia bancului în raport cu snoava tradiţională. Chiar dacă ar putea să pară exagerat, bancul trădează adesea un demers rafinat, de factură barocă.

Pe scurt, **la baza bancului stă aproape întotdeauna o observaţie insolită, pe care se construieşte un edificiu comic sumar, dar de mare efect, scopul fiind să-ţi sugereze, fără a te angaja atitudini, esenţa comică a unei realităţi imperfecte.**

În fond bancurile, cu tot criticismul lor implicit, par mai degrabă expresia unei **împăcări** cu realitatea, a unei acceptări superioare a lucrurilor **aşa cum sunt**; se poate vorbi de gratuitatea bancului sau de limitele lui pragmatice. "Te văd, îmi râd de tine, dar totuşi te accept, căci în felul tău îmi eşti dragă", pare să spună bancul, cu o oarecare iresponsabilitate, realităţii din care se nutreşte. E bine? E rău? Cert este că, din punctul de vedere al existenţei lui, bancul **are nevoie** de imperfecţiunea realităţii; nedesăvârşirile ei îi sunt **vital necesare.** Într'o lume perfectă bancul ar pieri de inaniţie! Bancurile se definesc tocmai ca o reacţie subtilă la strâmbătăţile lumii, ca un antidot de eficacitate populară pentru dezgustul existenţial. Oricât de scandaloasă ar părea o astfel de afirmaţie, o lume perfectă şi-ar pierde tot... "hazul" (căci i-ar lipsi "necazul" cu care să rimeze!).

În iureşul vieţii, imperfecţiunile lumii se întâmplă să doară, să revolte, să obsedeze, să vlăguiască. Când petreci însă în tovărăşia bancului, faţă de aceleaşi imperfecţiuni ajungi să simţi parcă, fie şi în mod obscur, un soi de deferenţă sau, în orice caz, o toleranţă interesantă, semn că începi să intri în acea paradoxală "stare de graţie" despre care pomeneam. "Aş plânge - zice Românul - dar nu pot de râs"...

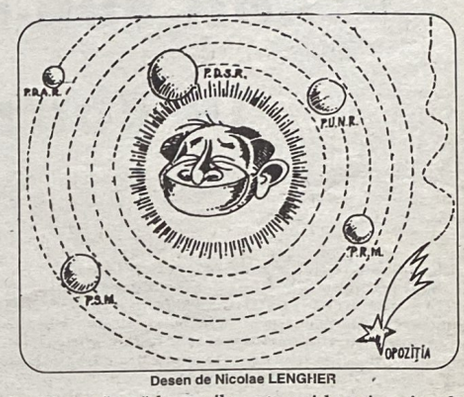

Desen de Nicolae LENGHER

Vrabie, **Folklorul - Obiect. Principii. Metodă,** Bucureşti, 1947, mai ales pp.47-66). Dar cu toate revizuirile teoretice, de principiu, cercetările în noua lumină au rămas până astăzi greoaie şi sporadice.

La noi semnalul "luptei" a fost dat, pe la începutul veacului, de un folclorist semi-profesionist: lingvistul Ovid Densuşianu (**Folclorul. Cum trebue înţeles** - Lecţie de deschidere la Facultatea de Litere - 9 Noembrie 1909). Formele şi valorile **istorice** ale folclorului au continuat, cu toate acestea, să rămână mult mai ispititoare şi net privilegiate. Fascinaţia unei **recuperatio** a trecutului prin vestigiile lui spirituale a pus pe plan secundar, chiar şi în cazul lui O. Densuşianu, preocuparea pentru mult mai anemicele fapte folclorice contemporane. Ni se pare că el însuşi a exagerat susţinând că prezentul folcloric "este mai ales partea ce trebue explorată". Nu problema "priorităţii" este importantă, ci necesitatea de a da seamă şi despre el. De fapt, în practică, O. Densuşianu a rămas la rândul său tot sub seducţia "romantică" a trecutului, lar. Vom arăta că bancurile au, unul peste altul, fără a-i purta numaidecât conştiinţa, o **Weltanschauung** a lor, care este una a poporului mediu, încă foarte vital şi imaginativ, în ciuda vicisitudinilor istoriei.

Acea moarte a folclorului tradiţional, la care ne-am referit mai înainte, este, ca orice moarte, **o trecere spre altceva;** folclorul literar şi-a descoperit treptat **o nouă formă de existenţă:** poate mai puţin spectaculoasă, mai grăbită şi mai cerebrală, dar nu mai puţin reprezentativă. Această formă nouă - derutantă pentru academicieni şi incomodă pentru autorităţi - se arată a fi, mai ales în ultima jumătate de veac, bancul însuşi.

Desigur, avem de-a face cu o formă de manifestare preponderent (dacă nu chiar exclusiv) **urbană**. De altfel, noţiunea însăşi de "spirit popular" ar trebui poate rediscutată în contextul noilor realităţi. Cert este că marşul civilizaţiei nivelatoare, în fond al unei "civilizaţii" rău înţelese, a şters şi la noi, mai mult la nivelul celor sufleteşti decât al celor materiale, deosebirea tradiţională dintre sat şi oraş. Este un aspect major al rupturii violente dintre trecut şi prezent pe care au înlesnit-o mai ales deceniile din urmă. Când te gândeşti că acum doar vreo 60 de ani Lucian Blaga putea să facă, cu sprijin efectiv în realitatea curentă, superbele sale consideraţii despre "cultura minoră" şi "cultura majoră", despre "orizonturile" existenţiale şi mentale specifice ţăranului şi orăşeanului, ajungând până la acel inegalabil (dar atât de vetust astăzi!) **Elogiu al satului românesc! Fugit irreparabile tempus.**

Nivelarea socială, alfabetizarea în masă, urbanizarea accelerată, depopularea satelor, mass-media, scientismul şi desacralizarea - iată tot atâtia factori răspunzători de fenomenul în cauză. Satul părăsit, corupt, vlăguit, cunoscându-şi sub ochii noştri veritabila apocalipsă istorică, a cedat aproape în întregime oraşului iniţiativa acestui folclor nou, complet desacralizat. Curând nu vor mai exista purtători autentici ai vechilor noastre tradiţii populare; tot acest patrimoniu se va retrage în cărţi. Noile generaţii, prinse în alt vârtej existenţial, nu mai pot fi continuatoare întocmai ale spiritualităţii tradiţionale. Ele vor fi, conştient sau nu, mai mult "generaţii ale bancului", de nu cumva şi acest ultim izvor al creativităţii folclorice româneşti nu va seca pe nesimţite, dacă e să ne luăm după anumite semne, asupra cărora vom reveni.

(Va urma)

Desen de Nicolae LENGHER

- II -

În deosebi două discipline şi-ar putea revendica domeniul bancurilor: folcloristica şi sociologia (deşi bancurile, cum vom încerca să arătăm, pot deveni şi pretext pentru o filosofie a spiritului românesc). Prin modul existenţei lui, bancul este o specie a folclorului mai nou, de extracţie orăşenească, de altfel poate ultima manifestare vie, fertilă şi reprezentativă a spiritului popular românesc. Prin conţinutul lui, prin acea analiză caricată a lumii noastre, cu observaţia penetrantă, dar detaşată pe care-şi fundamentează edificiul comic, el ar putea să cadă cu îndreptăţire în lotul sociologiei.

S'a făcut mare caz în folcloristica veacului nostru de necesitatea şi importanţa explorării "prezentului folcloric", a manifestărilor vii şi actuale ale creativităţii de tip popular. S'a luptat cu înverşunare împotriva "prejudecăţilor romantice" în abordarea creaţiei folclorice, mai cu seamă împotriva preţuirii literaturii populare doar în virtutea **arhaităţii** ei, sub presiunea teoriei acelor "survivances du passé (a se vedea prezentarea problemei la Gh. ceea ce a şi făcut posibilă cartea sa despre **Viaţa păstorească în poezia noastră populară**...

Întorcându-ne la bancuri, acestea vin să-şi reclame, în orice caz, cu puternice temeiuri, dreptul de a fi luate în consideraţie, inclusiv de pe poziţiile folcloristicii. Ele constituie, pentru vremea noastră, tocmai acel "prezent folcloric" îndeobşte neglijat şi n'ar fi deloc lipsit de interes să fie puse mai serios în lumina cercetării.

Într'o lume în care, oricât de optimişti ne-am propune să fim, e limpede că asistăm, oarecum neputincioşi, la pervertirea şi dispariţia treptată a folclorului de tip tradiţional, bancul a tins să monopolizeze energiile plăsmuitoare ale spiritului popular. Acest spirit pare a se fi tras întreg în lumea bancurilor, cu toate mijloacele, experienţele, observaţiile, prejudecăţile, obsesiile, nevoile şi temeritătile sale (bancul purtând fără echivoc toate "mărcile" faptului folcloric: oralitate, anonimat, mentalitate colectivă şi uneori chiar sincretism). Bancurile sunt o radiografie de tip colectiv a lumii noastre, iar "filosofia latentă pe care o descoperim în ele este tocmai "filosofia bunului-simţ popu-

AM FOST ŞI RĂMÎN ŞEF LA S.M.A. !
Desen de Nicolae LENGHER

Desen de Nicolae LENGHER

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

UNDE ERA, ÎN 1940, INIMA ŢĂRII?

Cu toate încercările de a cocoloşi adevărul, unele dosare ţinute "la secret" au ieşit la suprafaţă. Se dezvăluie adevăruri parafate şi despre care, dacă îndrăzneai să vorbeşti, erai acuzat c'ai călărit pe muntele de gheaţă care-a scufundat Titanicul. Despre adevărurile îngropate vom mai reveni; ne oprim acum la dosarul oficial luat cu ocazia procesului generalului Ion Antonescu. Reproducem din întrebările şi răspunsurile înregistrate de grefierul care a încheiat procesul verbal.

Acuzatul este întrebat:

"În ce împrejurări aţi ajuns la formarea guvernului cu Horia Sima la 6 Septembrie 1940? Daţi-ne pe scurt împrejurările."

Acuzatul, Ion Antonescu:

"Am ajuns la formarea guvernului cu Horia Sima pentrucă Horia Sima prezenta baza politică a ţării în acel moment. TOATĂ ŢARA SE MANIFESTASE PENTRU REGIMUL LEGIONAR". (Notă: sublinierile sunt ale noastre nu ale grefierului care a înghiţit în sec).

Declaraţia generalului explică furia Camarilei Regelui Carol al II-lea care nu mai putea jefui ţara precum şi teama unor politicieni pitici care se vedeau scoşi la pensie. Printre marii oameni care l-au înţeles pe Codreanu a fost şi Iuliu Maniu, lideri ce s'au respectat reciproc şi-au încheiat un pact electoral ce-a dus la prăbuşirea lui Guţă Tătărescu, impus de Camarilă. Mai târziu acelaşi Guţă a servit interesele guvernului comunist la Conferinţa de Pace dela Paris. Acestea sunt fapte pe care unii politicieni bătrâni le-au "uitat", iar cei tineri n'au apucat să le înveţe.

Azi, în România, eşti democrat dacă nu cunoşti istoria şi strigi la toate colţurile: "Jos Legionarii!"

• • •

PERSEVERENŢA TIPOGRAFULUI

Subliniez culegerea greşită a unui cuvânt care dă un sens contrar ideii autorului. Mă refer la articolul "Adio fără regret" ce se referă la îmbrăncirea D-lui Paul Everac din postul de Director General al Televiziunii Române. Reproduc din paragraful cu pricina: "Revelion 1994 a oferit telespectatorilor pulpe feminine poposite pe pulpe masculine (...) Aşa s'a "everecsat" simbolul revoluţiei. Lăsăm pe cei dela REVOLUŢIE să se împiedice în şampanie şi trecem la...

Rog pe cititor ca în loc de "lăsăm pe cei dela REVOLUŢIE" să citească "Lăsăm pe cei dela REVELION să se împiedice în şampanie".

Făuritorii revoluţiei ce ne-au dat speranţa unei reînvieri morale sunt azi prigoniţi şi n'au nici bani şi nici gusturi să-şi amestece pulpele în văzul lumii "à la Everac".

• • •

MAI BINE CĂ N'A VENIT

Şi-a pregătit bagajele: un spray paralizant, trei perechi de cătuşe, un dispozitiv pentru provocat şocuri electrice şi un pistol cu şapte cartuşe lacrimogene.

Iar pentru costul biletului de avion Dorin Augustin Tamaş şi-a plantat o mustaţă, plus ochelari fumurii şi s'a dus la Casa de Schimb Shaker din Cluj, unde şi-a prezentat cererea de împrumut având ca garantor revolverul. Casierita, sub persuasiunea garantorului, i-a aprobat instantaneu împrumutul umplându-i cu bancnote o pungă de hârtie oferită gentil şi discret. Dar Tamaş a fost prins şi-a trebuit să-şi mărturisească regretul: "Doream să emigrez în America".

• • •

ILIESCU VIZAVI TIMIŞOARA

Între timişoreni şi preşedinte nu-i nici o cumetrie. Listele cu neocomunişti n'au câştigat nici o alegere. Aşa că Dl. Iliescu le-a făcut o vizită a le spune: "Păi, ştiţi, mă, cine sunt eu?" A refuzat să stea de vorbă cu ziariştii incomozi, dar s'a întreţinut cu vechii tovi de pe timpul când răspândea oficial ideile lui Karl Marx pe malurile Canalului Bega; apoi, terminând cu tovii în viaţă, s'a dus la Topoloveni unde a depus flori la mormântul lui Ioan Josu, fost preşedinte al CAP-ului înlăturat după Revoluţie. Pentru eforturile făcute, timişorenii l-au onorat cu huiduieli.

• • •

ARDEIUL ÎL INSPIRĂ

O revistă bucureşteană descrie situaţia pieţii: *"Soaţa'n piaţă când se duce/ Mai întâi îşi face cruce/ Dând de preţul la ardei/ ...Îşi mai face încă trei."*

• • •

CITITE ŞI AUZITE

- Spune-mi un sinonim la **Fărădelege?**
- **Fără de rege!**

• • •

"La noi în Somalia, Capitalei Mogadiscio i se spune "Le Petit Bucharest".

• • •

Radio Bucureşti: Buletinul meteorologic: "În casă şi afară temperatura este aceeaşi."

• • •

"Nu un Văcăroiu ne trebue nouă! De un Tăuroiu ar fi nevoie."

• • •

Fără certuri şi bătăi Parlamentarii din Dealul Mitropoliei şi-au votat unanim o primă de 400.000 de lei.

• • •

MUZEUL CORNEL MEDREA DIN BUCUREŞTI ŞI-A COMPLETAT COLECŢIILE

——Prof. Augustin MACARIE——

Recent, Profesorul Universitar Oleg Medrea, fiul lui Cornel Medrea, sculptor şi pictor, a dăruit muzeului ce poartă numele tatălui său, un important lot de opere, în parte rămase necunoscute şi salvate, cum s'a putut, de "spiritul organizatoric al Geniului Carpaţilor".

Donaţia aceasta este o faptă, prinos de recunoştinţă a fiului care cinteşte astfel memoria tatălui, dar este şi încununarea datoriei unui intelectual care dăruieşte marelui public, opere de înaltă preţuire, legate indisolubil de pământul patriei, aşa cum a cunoscut-o artistul plastic Cornel Medrea, "semănând" în oraşe şi sate, cuget şi simţire românească, opere dintre care, unele nu existau în 1957, când a fost fondat muzeul.

Remarcăm îndeosebi din această donaţie, o pânză de mari dimensiuni (2,5 X 3m), intitulată **Viaţa** (din care unii vizitatori ai acestui lăcaş de cultură cunoşteau o replică de mici dimensiuni), în care maestrul pune în evidenţă alte lucrări ale sale: **Reverie, Prietenie, Refugiata, Bătrânii, Maternitatea...** Unele personaje ca **Beethoven, Michelangelo** şi **Atlas,** întruchipează dinamica psihică a lui Medrea, crezul să într'o lume a forţei şi luptei în plină desfăşurare a celor două personaje, exemple rareori egalate, dar mereu umărite de anume plasticieni. Reţine atenţia grupul aşa de îndrăgit de tineret, **Ileana Cosânzeana** şi **Făt-Frumos, Sărutul,** imnuri cântate în arta plasitcă cu eternul subiect al dragostei pure, creatoare. În cele din urmă, **Fântâna,** simbol veşnic al vieţii. În planul întâi, jos, este reprezentată o barcă şi în ea un bărbat (artistul?) străbătând o apă cu conturul României. Barca are pe ea însămnarea **Gaida,** localitate în care s'a născut artistul, la 8 Martie 1888.

Pânza este aşadar un program de viaţă şi încoronare a strădaniei de viaţă românească, o viaţă de artist închinată patriei, căreia i-a dedicat Cornel Medrea, munca şi strădania sa, lovit fiind de duşmani, în epoca stalinistă, de grea cumpănă a României. (Prin anii ce au precedat deschiderea muzeului, 1957, i s'a sugerat că ar fi bine să demisioneze, "de bună voie şi nesilit de nimeni", dela catedra ce o ocupa la Institutul de Arte Plastice din Bucureşti). Invidioşii şi setoşii de posturi bine distribuite, nu s'au încumetat totuşi să-l forţeze s'o facă deoarece artistul fusese onorat la Paris cu un Grand Prix, pentru sculptura sa **Dragoş Vodă şi Zimbrul** şi cu Premiul Internaţional dela New York, pentru compoziţia sa alegorică intitulată **Cultura.**

Din cele expuse se poate observa că viziunea plastică a artistului a fost monumentală, că ea a fost legată, la acest artist filosof, de ideea de permanenţă a Românilor în spaţiul cuprins între Tisa, Dunăre şi Nistru, spaţiu românesc, în care omul Medrea îşi dă mâna cu artistul Medrea, fără gânduri şovine de naţionalism ieftin, ci de patriotism înflăcărat, dublat de omenia românească.

Aşa apare el, mai ales, în numeroasele sculpturi în care reprezintă, pe tot cuprinsul ţării, pe mulţi dintre marii noştri înaintaşi: **Monumentul ceferiştilor căzuţi în Primul Război Mondial,** grupul statuar **Pescarii,** din Constanţa etc. Numeroase sunt şi portretele-busturi, ori monumente ridicate în cinstirea oamenilor mari ai ţării: **Barbu Ştefănescu Delavrancea,** din Bucureşti, **Ştefan O. Iosif,** din Braşov, **Gheorghe Lazăr,** din Avrig, **Avram Iancu,** din Baia de Criş, **Mihai Eminescu,** dela Giurgiu, **Andrei Mureşanu,** dela Bistriţa Rodnei, **Vasile Lucaciu,** din Satu Mare.

Artist sculptor de talie mondială, Cornel Medrea se înscrie în cadrul istoriei artei plastice româneşti în linie mereu crescândă. Are dârzenia şi gustul rafinat al lucrului finisat cu migală dela **Karl Storck,** are îndrăzneala de abordare a temelor cele mai dificile, dublate de o înţelegere a psihologiei celui reprezentat, dela sculptorul **Georgescu,** are curajul lui **Dimitrie Paciurea,** în mântuirea volumelor ce împletesc în ele forme de viaţă trăită în mare înfrigurare, cum sunt măiestritele **Himere** şi altoieşte totul pe un fond, de o mare plasticitate, în redarea oamenilor mari ai ţării. Repet, un artist nu axat pe un naţionalism searbăd, ci pe un profund sentiment izvorât şi legat de pământul ţării şi de oamenii ţării noastre atât de încercate.

O frământare tăcută se desprinde tainic din aceste personaje cu membrele muşchiuloase şi ea captează şi reţine pe loc pe fiecare privitor, ca o chemare şi de ce nu, ca o mângâiere plină de încurajări... Un admirabil joc de volume ce evocă robusteţe şi tenacitate, joc de linii şi de mase puse în valoare de lumina zilei, ţinuită de artist în opere, pentru a crea şi mai bine efectul sugerat.

Opera lui Cornel Medrea? O muncă încoronată de o viaţă, o sinteză de gânduri corecte, româneşti, surprinse magistral în piatră şi culoare. Chinul de o viaţă al marilor creatori...

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI

pentru numai

$ 30

PE TOATE CONTINENTELE

——EDITORIALE——

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$28.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	25.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	20.00
JURNALUL FERICIRII de N.STEINHARDT	25.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	23.00
FANTOMELE LUI PACEPA de Gh.I.OLBOJAN	15.00
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI de Petru GHEORGHENI	10.00
ŞOIMI PESTE PRAPASTIE şi POEZII ALESE 1914-1944 de Nichifor CRAINIC ambele volume	15.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	30.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	14.00
DIN ÎMPĂRĂŢIA MORŢII de Gabriel BĂLĂNESCU	30.00
ARON COTRUŞ, Opere complete	25.00
SÂNGELE TEMNIŢEI * BALADE de Radu GYR	15.00
ŞI CERUL PLÂNGEA, Amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00
SĂRATA de Nicolae ROŞCA	8.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
CU VIII ŞI CU MORŢII LAOLALTĂ de N. STĂNESCU	10.00
ÎNSEMNĂRI DE PE FRONT (1936-1937) de N.TOTU	15.00
BASARABIA SUB STĂPÂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	10.00
POEZII PRINTRE GRATII de Alex. SILISTREANU	8.00
ISTORIA POLITICĂ ŞI MILITARĂ A RĂZBOIULUI - 22 IUNIE - de G-ral Platon CHIRNOAGĂ	35.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestrială de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 pagini	15.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
POEZII de Nicu Iancu PĂLTINIŞTEANU	10.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	10.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	$20.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	22.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	20.00
VORBE CU TÂLC de Vasile MILITARU	6.00
PĂDUREA DELA TÂNCĂBEŞTI, Poezii de Ion ŢOLESCU	5.00
AMINTIRI DIN COPILĂRIE de P.NĂMOLOASA	5.00
POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
PICURI DINTR'O LUME FĂRĂ SOARE, Poezii de Alexandru BIDEAN	10.00
CĂRUŢA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	7.00
VREŢI SĂ RĂDEŢI de Florin SCĂRLĂTESCU	5.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
MANSARDA DE CATIFEA poezii de Dan Emilian ROŞCA	7.00
ARDEALUL PĂMÂNT ROMÂNESC de M. LEHRER	20.00
PARMITHI de Victoria BAŢU	5.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
CAIDUL - Nuvelele adolescenţei în temniţele comuniste de Mihai RĂDULESCU	7.00
SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BAŢU	7.00
RECONSTITUIRI de Constantin MUSTAŢĂ	10.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

MICA PUBLICITATE

Anunţurile din această rubrică sunt redactate de solicitanţi

SERVICII

• Pensionară, 56 ani, în putere, asistentă medicală, fără obligaţii, cu experinţă, doresc să îngrijesc bolnavi, bătrâni sau house-sitter. Răspuns la: Crăciun Aurora, Bd.Griviţei 69, Bl.49, Sc.B, Ap.28, Braşov, România.

CAUTA

• Dacă printre cititorii acestui ziar se găseşte cineva care să cunoscă familia Ing. Alexandrescu Ana şi Eugen, este rugat să le dea de ştire că sunt căutaţi de prietena lor din România, D-na Cerchezan Maria, B-dul Griviţei 54, Braşov, România.

TEC THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREŞTI	$ 750
MONTRÉAL - BUCUREŞTI	$ 750
VANCOUVER - BUCUREŞTI	$ 1300
CALGARY - BUCUREŞTI	$ 1300
TEC SPECIAL - Toronto - Viena	$ 599
TORONTO-FRANKFURT	$ 499
TORONTO-LONDRA	$ 390
TORONTO-AMSTERDAM	$ 490
TORONTO-LOS ANGELES	$ 350
TORONTO-NEW YORK	$ 199

Servciile noastre sunt disponibile si cu plata in rate (plăti peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg. • Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

NUMAI ÎN 24 DE ORE , SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE

VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

CĂSĂTORII

• Elveţian de origine română, pensionar, 68 ani, 1.65 m. înălţime, 67 kg, fără obligaţii, nefumător, prezentabil, cu bun caracter, doreşte căsătorie cu d-nă pensionară (62-68 ani) cetăţeană americană ori canadiană sau a unei alte ţări, prezentabilă, sănătoasă, gospodină, cu situaţie materilă bună, maximum 1,67 m. înălţime. Pasiuni: excursii, muzică, foto, etc. Scrisori serioase însoţite de fotografie recentă color vor fi expediate pe adresa: I.G.Postfach 3030, 6002 Luzern, Elveţia.

• Doamnă, 41 ani, văduvă de un an, fără obligaţii, blondă cu ochi albaştri, drăguţă, sensibliă, serioasă dar singură. Stabilită de 5 ani în Germania, lucrez ca "Asistentă de Radiologie" într'un spital din Stuttgart. Îmi place muzica clasică, opera, cititul, călătoriile. Doresc pe această cale să cunosc un bărbat de vârstă cuvenită mie, fără obligaţii, serios şi sincer în vederea unei prietenii îndelungate sau eventuale căsătorii. Răspundeţi la adresa: Szrweni Marianne, Karntner Str. 71, 70469 Stuttgart, Germania.

• Medic român, 26 ani, 1.86 m/80 kg, brunet, sportiv, nefumător, cu multă căldură sufletească şi corectitudine, interese în muzica clasică, literatură, filosofie, cu familia de mulţi ani în Germania, caută parteneră corespunzătoare în vederea căsătoriei. Rog să răspundeţi detailat şi cu fotografie pe adresa: Paul Morcov, Postfach 101326, 63069 Offenbach, Germania.

• Ardeleancă, văduvă, 55 ani, brunetă, încă frumoasă, gospodină, plăcută, doresc refacerea fericirii cu Român stabilit în USA sau Canada. Răspunsuri aşteptate la adresa: Flory Nicolae, Str. Mircea Vodă nr.40, 3050 Sighişoara, Jud. Mureş, România.

• D-nă romăncă, 33 ani, 1.50 m. înălţime, studii medii, prezentabilă, bine situată, stabilită în Elveţia, doreşte cunoştinţă pentru căsătorie cu domn intelectual, 33-37 ani, max. 1.75m. înălţime, cetăţean american, canadian ori al unei alte ţări, prezentabil, sănătos, manierat, fără copii sau alte obligaţii, gospodar, cu situaţie materială şi financiară foarte bună. Răspunsuri serioase dela persoane corespunzătoare, cu detalii şi fotografie color recentă pe adresa: P.O. Box 12241, 6000 Luzern 12, Elveţia.

• Doamnă, simpatică, veselă şi inteligentă, în vârstă de 41 de ani, fără obligaţii, bine situată material, dar singură. Doresc pe această cale, cunoştinţa unui bărbat liber şi serios în vederea căsătoriei. Răspuns la adresa: Obradov Nada, Str. Balanţei nr. 10, ap.17, 1900 Timişoara, România.

• Tânăr inginer constructor, 28 de ani, 1.72 m, 59 kg, nefumător, fără obligaţii, azilant în Germania de 3 ani, vorbind germana şi engleza, doresc cunoştinţa unei doamne sau domnişoară, cetăţeană a unei ţări din Vest, în vederea căsătoriei. Adresaţi corespondenţa: C. Liviu, Postfach 26-W, 24547 Untermünkheim, Germania, sau telefonaţi la 07944/8436 zilnic după ora 17.

CORESPONDENŢĂ

• Student la Facultatea de Economie, 20 de ani, atrăgător, simpatic, inteligent, ador dansul, muzica, călătoriile şi tot ce este normal vârstei. Doresc corespondenţă cu tineri şi tinere din toate colţurile lumii. Răspundeţi la adresa: Chirici Alexandru, Str. Calea Martirilor nr.45, ap.4, et.I, 1900 Timişoara, România.

VANZĂRI

• De vânzare 2 locuri de veci în cimitirul românesc memorial din Mississauga, Ontario. Loc central, lângă troiţă. Pentru detalii telefonaţi la : (416) 631-9068.

DENTAL OFFICE

Dr. AXENTE BUCSA & Anna Jarecka
absolvent CHICAGO UNIVERSITY
absolvent LONDON UNIVERSITY

VISA

• acceptăm urgenţe
• noi pacienţi bine veniţi
• consultaţie gratuită
• Sâmbăta tratamente
• vorbim româneşte şi englezeşte

Tel. (905) 318-6336
920 UPPER WENTWORTH ST., HAMILTON
(across from LIMERIDGE MALL)

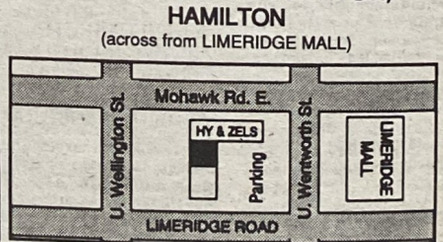

Petreceţi o seară la
RESTAURANTUL ROMÂNESC DIN KITCHENER
Casablanca
Restaurant şi bar
3101 Kingsway Dr., Kitchener, Ont.
Tel. (519) 748-1872

ŞTEFAN HRUŞCĂ

TWIN STAR PRODUCERS
oferă celor interesaţi video-caseta:
"ŞTEFAN HRUŞCĂ"
CONCERT LIVE IN TORONTO
precum şi:
RUGĂ PENTRU PĂRINŢI
UN COPAC CU FLORI
COLINDE I şi
COLINDE II
Vlideo-caseta - $ 24.99
(S&H incluse)
Audio-caseta - $ 11.99
(S&H incluse)
Comenzile la:
TWIN STAR PRODUCERS
P.O.Box 40006, 280 Viewmount Ave., Toronto, Ont., M6B 4K4, Canada, sau tel. (416) 782-3463

CĂRŢI, ZIARE, MUZICĂ DIN ROMÂNIA
LA DVS. ACASĂ, PRIN ARTIMMEX

Exprimati–va optiunile marcand cu "X" in casuta corespunzatoare comenzii dorite si completati valorile in $ in ultima coloana din dreapta. Unele ziare ca Romania libera si Evenimentul zilei se livreaza in seturi de 6 sau cate un singur ziar pe saptamana (de miercuri sau joi). Daca CUMPARATI UN SET DE SASE (PRIMUL), puteti comanda cite un ziar sau set aditional la pretul redus indicat in coloana "ADITIONALE".

ZIARE / SAPTAMANALE:	Bucati in set:	PRET ABONAMENT PE 4 SAPTAMANI Primul	X	Aditional	X	PRET ABONAMENT PE 13 SAPTAMANI Primul	X	Aditional	X	VALOARE $
Daca sint 2, incercuiti doar cel dorit:										
1. Romania Libera	Sase	$28.99		$22.99		$84.99		$76.49		
2. Evenimentul Zilei	Sase	$28.99		$22.99		$84.99		$76.49		
3. Rom.Lib. sau Evenim.Zilei	Unu	$10.99		$8.99		$29.99		$24.99		
4. Expres Magazin/Fotbal Plus	Unu	$11.99		$9.99		$34.99		$27.99		
5. Academia Catavencu	Unu	$5.99		$4.99		$18.99		$15.99		
6. Fotbal sau Sport Star	Unu	$10.99		$8.99		$29.99		$24.99		
7. Adevarul sau Cotidianul	Unu	$11.99		$9.99		$34.99		$27.99		
8.										

spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere; *$ *pret confirmat prin Artimmex

Pentru alte ziare: dati telefon sau trimiteti FAX la Artimmex

CARTI:	AUTOR:	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1.	G.Moderese	–Baietii de bani gata (copii nomenclaturii)	ALCRIS	$11.99		
2.	Mareaal I. Antonescu	Epistolarul Infernului	ALBATROS	$11.99		
3.	Nicolae Iorga	– Politica Externa a Regelui Carol I	VITORUL	$11.99		
4.	Sanda Marin	– Carte de bucate	ORIZONT	$9.99		
5.	Rene Miller	– Rasputin si femeile	ORIZONT	$9.99		
6.	Daphne de Maurier	– Rebecca	ORIZONT	$9.99		
7.	D.H.Lawrence	– Apararea Lady–ei Chatterley	VIVALDI	$9.99		
8.	Mircea Eliade	– Isabel si apele diavolului	MINERVA	$9.99		
9.	Bomba Drogurilor	– Cazuri, filiere, terorism etc.	HUMANITAS	$9.99		
10.	John Steinbeck	– Iarna vrajbei noastre	ORIZONT	$11.99		
11.	Dictionar Englez–Roman sau Roman–Englez(1124 pagini)		GRAMAR	$11.99		
12.	Ajutati Destinul: Horoscopul tau in conjunctie cu al altora		ROZA'VINT	$9.99		
13.	Manuale Matematica sau Geometrie, clasele 4...12, una:		DIDACTICA	$11.99		
14.	Ioan Dan	– Procesul Maresalului Antonescu	TEMPUS	$11.99		
15.	spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere;			** $		
	Pentru alte carti: dati telefon pentru a afla titlul si pretul		SUBTOTAL CARTI:		*da confirmat pretul prin Artimmex	

CASETE–MUSICA	TITLU	PRET	$
1.	"DIVERTIS":cei mai buni (12) comici de la M.Crisan incoace – 2 casete:	$15.99	
2.	Muzica populara:M.Tanase, E.Gavris, I.Ciobanu, D.Siminica, I.Radu etc.Vol.I	$11.99	
	Pentru alte casete: dati telefon pentru a afla titlul si pretul	SUBTOTAL MUSICA:	

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica – TOTAL COMANDA: $

Preturile includ livrarea si GST/PST. Produsele ARTIMMEX se pot procura fie prin abonament, fie prin cumparare directa. Daca comandati prin posta sau abonament, ingaduiti 1–4 saptamani pentru livrare. Puncte de vinzare in Toronto (la magazine de cafi) sunt: "Forest Convenience"–105 Parkway Forest Dr., "Food Plus"–740 Sheppard Ave. East, "Gerry Smoke"–747 Don Mills Rd., "Mila Mart"–441 Rogers Rd., Dominica, la Biserica "St.Gheorghe"–247 Rosethorn Ave. La restaurantul "Dracula House"–2 Thorncliffe Park Dr. se vind ziare de sport si "Evenimentul Zilei".

Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau M.O. la ARTIMMEX:

Name: Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss ☐ Ms. ☐

Street # Street Apt.# City Province Code

Telephone:

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII ETC. ADRESATI–VA DIRECT LA:

ARTIMMEX
importers of exotic art, publications and giftware
3555 Don Mills Road, Unit 6–530
Willowdale, Ontario M2H 3N3
Tel. 416–493 4096
FAX:416–496 9190

APEL

Pentru construirea unei mânăstiri şi spital lângă Bucureşti (comuna Tunari, 20 ha donate în acest scop de Cristiana) în primăvara acestui an, s'a deschis un cont pentru ajutorarea acestui proiect: "PROJECT ROMANIA", Canada Trustco Mortgage Company, 585 Scottsdale Dr., Guelph, Ont., N1G 3E7, la care se pot face donaţii. Părintele Teofil asigură pe donatori că numele lor vor fi trecute în cartea de ctitori şi pomenite la fiecare Sfântă Liturghie.

Vă mulţumim şi Dumnezeu să vă binecuvânteze,
Părintele Teofil.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

LEGATĂ LA OCHI ȘI CU CAPUL SPART

Ne referim la Statuia ce reprezintă "Dreptatea în România".

Curtea Supremă de Justiție a refuzat cererea țăranilor și moștenitorilor de a li se înapoia pământul luat cu pistolul la ceafă și înscris cu forța în C.A.P.

În părerea "Suprimilor", țăranii și-au oferit pământul, vacile și dobitoacele, în baza unui "Consimțământ liber exprimat", iar azi nimeni nu mai are dreptul să-și ceară pământul înapoi.

Conform "juriștilor", n'a existat nici un act de forță, iar hotărârea luată în plenara C.C. a P.M.R. din 3-5 Martie 1949 a fost aplicată cu blândețea caracteristică regimurilor comuniste și rămâne legală și pentru zilele de apoi.

Curtea Supremă ne-a clarificat însă asupra unui alt fapt: România, cu tot bagajul ei "Constituțional", a trecut dela un regim comunist la un regim necomunist, ce respectă "Decretele" transformate în legi de Adunăturile Patriotice, care discutau și aprobau cu brio tot ce le impunea Tovul cel Mare.

Cum onoratii "Supremi" stau cu nasul în legi și n'au avut timp să se uite pe fereastră și pentru a pune un strop de memorie în căpățâna spartă a Statuii care orbește dreptatea, reamintim de cele întâmplate în Argeș, Constanța, Vrancea și în alte părți, unde satele au fost înconjurate de Securitate, iar țăranii revoltați au fost bătuți, arestați, încărcați în camioane și duși în beciurile fostei Securități, de unde mulți nu s'au mai întors, trupurile lor fiind aruncate prin gropi comune, despre care iar nu se vorbește, deoarece cimitirele fără cruci au fost declarate "Tezaure" naționale, naturale, istorice și de tăinuire a crimelor. Guvernul le-a imunizat de tărnăcoapele celor care doreau să afle de soarta celor dispăruți.

Lui Ceaușescu îi era teamă și de o mașină de scris, dar azi, Dl. Iliescu taie, minte și spânzură, iar dacă protestezi, îți răspunde surâzând:

"Du-te și te plânge la Curtea Supremă."

CERȘETORII ȘI TURISMUL

Hotelurile care atrag turiștii atrag și cerșetorii (în majoritate țigani) care au devenit amenințători. Ei nu-ți întind mâna, ci te apucă de mână, iar dacă-i refuzi te îmbrâncesc, te injură și te scuipă. Polițaiul prezent te privește și zâmbește.

...

UN SINGUR VINOVAT!

Condamnații comuniști care au terorizat țara timp de patru decenii sunt în libertate (unul singur a mai rămas în pușcărie, Ion Dincă, dar s'ar putea că până citiți aceste rânduri și el să fie liber, N.R.).

...

ÎN DOI ANI TOȚI VOR FI MILIONARI

În ultimele nouă luni viața s'a scumpit de trei ori, iar la scumpetea actuală e nevoie de un salariu lunar de 94.000 de lei ca să poți trăi modest. Statistica e valabilă pentru luna Martie 1994. Ținând seama de ritmul inflației (de trei ori la fiecare nouă luni) asta înseamnă că în circa 20 de luni un om, ca să poată trăi modest, va avea nevoie de un milion de lei pe lună.

...

S'A DEZGROPAT MISTERUL GROPII COMUNE

În cimitirul comunal din Sibiu s'a descoperit o groapă comună unde s'au găsit osemintele celor 7 luptători anticomuniști din lotul Maiorului Dabija, impușcați ca urmare a deciziei Tribunalului Militar din Sibiu, prin sentința penală nr.816, din 4 Octombrie 1949. Numele lor: DABIJA NICOLAE, SCRIDON IOAN, MIHĂLȚAN TRAIAN, ONEA TITUS, RAȚIU AUGUSTIN, OPRIȚĂ GHEORGHE, BOLFEA SILVESTRU.

...

FĂRĂ CIOCOI

Viitoarea Lege a Arendării prevede că arendașul, persoană fizică, trebue să fie cetățean român, cu domiciliu în România. Legea mai prevede ca arendașul să prezinte garanțiile cerute de cel care îi dă să administreze terenuri agricole, productive, construcții, amenajări piscicole etc.

...

PAZA MORȚILOR

Primăria Municipiului București va angaja 300 de gardieni publici ca să păzească morții. Mai exact să le păzească mormintele, ca să nu mai fie profanate.

...

NE DISPAR CIOBANII

În zonele montane au crescut numărul animalelor, mai ales oi, dar veniturile ce-l aduc nu acoperă cheltuielile de întreținere deoarece ciobanii sunt siliți să-și vândă produsul la Stat, iar Statul a uitat de inflație, așa că azi un ciobanul cu lâna dela trei oi își poate cumpăra un litru de ulei.

SE PREGĂTESC DOSARE TURIȘTILOR?

Dacă un străin vrea să ocupe o odaie la hotelul "Internațional" din Sinaia, el trebue să completeze o fișă cu data venirii, plecării, adresa exactă, data și locul nașterii, seria și numărul actului de identitate, prenumele părinților și scopul pentru care a venit. Pentru 20.000 de lei pe zi, el capătă odaia cu două paturi, un televizor defect, apă caldă cu țâraita și la anumite ore. În cameră e ceva mai cald decât afară. În restaurant mâncărurile de pe menu sunt, dar s'au terminat. Iar pe nota de plată, în glumă dacă protestezi, ți se adaugă și consumul lumânărilor care îți decorează masa.

...

SOLIZI LA COADĂ

Albania a întrecut România. Numărul șomerilor a scăzut, producția s'a mărit și inflația e sub control.

...

0.2% FĂRĂ DUMNEZEU

Numărul ateiștilor este de 35.000, 0.2%; Ortodocși 86.8%, Romano-Catolici 5.1%, Reformați 3.5%, Uniți sunt în număr de 223.200, urmați de Baptiști, Pentacostali etc.

...

PROCESUL VAPOARELOR ÎNCĂ PLUTEȘTE

Procesul "Petromin-Forum" se va rejudeca tot la Constanța, unde Grecul Stelios Katounis face apel la sentința de anulare a actului de vânzare ticluit de premierul Nicolae Văcăroiu și Ministrul Transportului Paul Teodoroiu. Prin această vânzare, un Grec necunoscut deține 51% de acțiuni ale flotei strategice românești.

...

PREOCUPĂRILE PARCHETULUI

În loc de Procuratură avem Parchet, dar s'a schimbat numai numele nu și năravul. În loc de a se urmări cazurile cu criminali care au jefuit țara (Afacerea zahărului, a fixării prețului grâului, cazurile dezvăluite de generalul Gheorghe Florică etc.), Procuratura e ocupată cu cei care au fost prinși în tren fără bilet.

EXCROCHERIILE "CARITAS"-ULUI

"Întrajutorul Caritas" l-a ajutat mai întâi pe Dl. Ion Stoica, inițiatorul care a jefuit pe cetățeni de 1 miliard, ademenindu-i că în 4 luni le dă de 8 ori mai mult decât au investit. Ziarul "Evenimentul Zilei" publică un document unde se arată că Domunl Stoica, Doamna Stoica și funcționarii dela Caritas au fost primii care și-au încasat profiturile, dar nu după patru luni, ci după 6 zile. Au mai fost răsplătiți unii lideri și membri din Parlament, care și-au încasat veniturile în maximum o lună. Asta explică de ce nu s'a inițiat nici o anchetă din partea autorităților.

...

RELIGIA ȘI CONSTITUȚIA

Art. 29, 30 și 32 din Constituție (pe placul unor "Vestici") prevăd libertatea de a fi credincios sau liber cugetător. Iar religia în școli ar supăra pe ateiști. S'a format o Comisie Națională Consultativă de Religie, care caută modalitatea legală de a se preda religia în școli. Ar îndrăzni Statele Unite și restul Marilor Puteri care ajută pe Arabi și Evrei să le ceară acestora de a nu mai învăța religie pe copiii lor, că supără pe ateiști?

...

BUSTUL LUI ANTONESCU LA TÂRGU MUREȘ

Din cauză că Ion Antonescu a fost reabilitat, Consiliul Local al Municipiului Târgu Mureș a fost silit să emită o decizie prin care se aprobă ridicarea bustului Generalului. În contra deciziei au protestat Evreii și Ungurii.

...

SE VOR SCUMPI ȚIGĂRILE

Consiliul de Administrație al Regiei Autonome a tutunului a aprobat o majorare cu 80% a prețului de achiziționare a tutunului. Veste bună pentru agricultori.

...

E MAI IEFTIN SĂ NU MORI

Dacă răposatul a fost pensionar or funcționar public, guvernul oferă familiei un ajutor de înmormântare de 44.200 lei, dar un sicriu și nu din cele elegante costă 50.000 lei.

Mor anual 2.000 de inși pentrucă există doar 14 centre de dializă pentru cei ai căror rinichi nu mai funcționează.

...

A apărut o nouă bancnotă cu chipul lui George Washington în valoare de 2.000 de lei. Ați ghicit? E vorba de dolarul american.

...

Adio memoriei celor sacrificați pentru libertate. Viitoarea lege a presei oferă amenzi și închisoare celor care "insultă" țara, guvernul etc., dar ce este o "insultă" încă nu s'a stabilit.

...

Noul președinte al Academiei Române este profesorul Virgil Constantinescu.

...

Un pachet Kent costă 25.000 de lei. Un muncitor n'are destui bani să fumeze un pachet pe zi.

...

Cam o jumătate din tinerii care și-au terminat școala nu găsesc de lucru. Visul lor e să plece din țară.

...

Deputatul Nicolae Cerveni, președintele PNLCD a fost reales decan al Baroului Avocaților din București.

...

Începând dela 15 Februarie doar prețurile dela grâu și lapte mai sunt controlate de guvern.

...

Din cauza numeroaselor cazuri de intoxicare, s'a introdus legea prin care "Agenții comerciali" care vând alimente alterate vor primi amenzi dela 300.000 la câteva milioane de lei.

...

Șeful Rabin Moses Rosen îl consideră pe Ion Antonescu criminal de război. Cum Antonescu n'a trimis nici un Evreu în lagărele din Germania și a căutat să salveze și pe Evreii din Transnistria, asta înseamnă că Ion Antonescu e criminal de război pentruc'a luptat contra comuniștilor. Dr. Moses Rosen are dreptul să aibă părerile sale personale.

...

Andruța Nicolae Ceaușescu, fost general major, condamnat la 15 ani închisoare, și-a reînnoit concediul de boală. Stă acasă sub îngrijirea fiicei Claudia, care-i doctoriță.

...

Timișoara și Reșița vor avea serviciu de asistență medicală la domiciliu. Vor fi vizitați bătrânii, persoanele netransportabile, cei ieșiți recent din spital etc.

...

România și Bulgaria vor colabora în domeniul militar; e vorba de pregătirea cadrelor, instruirea trupelor, control în domeniul dezarmării, în domeniul tehnic și economic.

...

Banca Națională a cerut băncilor să nu mai întârzie plățile clienților. În caz contrar ele vor fi sancționate.

...

9914 medici de medicină generală nu au locuri de muncă, iar la Facultatea de Medicină se admit numai 2050 de studenți anual.

...

Pâinea albă simplă de 400 g costă 150 de lei; pâinea de casă de 2,4 kg - 790 lei.

...

Conform recensământului din 1992, în România sexul slab e în majoritate cu 382.500 de exemplare.

...

S'a constatat că locuințele clădite înainte de 1915 au rezistat la toate cutremurele. Numărul locuințelor în 1992 a fost de 4.464.000, cu 190.000 mai puține decât în 1977.

...

Prea Fericitul Teoctist, Patriarhul României, a împlinit 79 de ani și nu are de gând să se domicilieze la o mănăstire.

...

Bântuie cea mai mare epidemie de gripă din ultimi 5 ani. Toate spitalele din București sunt în carantină. Cazurile mai grave apar la copiii sub un an, persoanele debilitare sau cu boli respiratorii cronice.

...

Unele magazine refuză monedele de cinci lei, iar cetățenii le oferă cerșetorilor care au invadat băncile pentru a le transforma în monede sau bancnote mai respectabile.

...

În 1993 s'au vândut cărți în valoare de 2 miliarde lei.

...

La Craiova s'a instalat noua centrală telefonică digitală.

...

Pentru ajutorul copiilor din Iugoslavia, s'au strâns prin organizația UNICEF, peste 15 milioane lei.

...

Fostele terenuri ce aparțineau de IAS au fost puse în vânzare la prețuri ce variază dela 30.000 la 70.000 lei hectarul.

...

Din cauza cutremurelor, neîngrijirilor etc., 50 de imobile din București vor trebui dărâmate.

...

A apărut cartea lui Ion Petcu: *"Ceaușescu, un fanatic al puterii, biografie neretușată"*.

...

Mare Reformă la Ministerul de Justiție! Dl. Ministru Petre Ninosu a impus judecătorilor să poarte robe noi, confecționate în penitenciare.

...

S'a format Asociația victimelor Caritas, sau "Prinde Stoica, scoate-i banii!"

...

Pentru a opri valul musafirilor, Ambasada Germană din București cere ca taxele de viză să fie plătite în mărci germane.

...

FĂRĂ COMENTARII

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

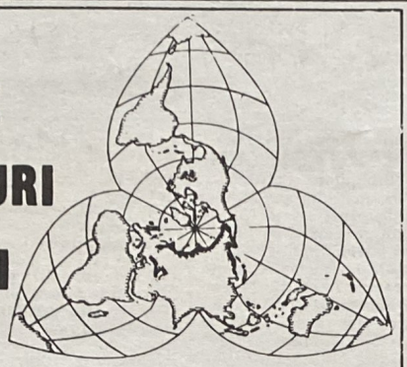

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

AMNISTIILE PARLAMENTULUI RUS

Pe data de 23 Februarie, Duma a votat o largă amnistie, în care au fost trecuți invalizii și femeile în vârstă, ca și toți cei condamnați pentru crime economice comise sub regimul comunist.

Profitând de dreptul, pe care îl dă Constituția recentă, de a amnistia fără a putea fi contracarată în acest caz de

Ruslan I. Khasbulatov

un veto prezidențial, Duma a votat cu mare majoritate (253 contra 67) punerea în libertate a celor 12 care au fost arestați pentru lovitura de stat împotriva lui Gorbaciov, în August 1991. Mai mult, pe această listă au fost trecuți și capii rebeliunii din Octombrie 1993, Alexandr Rutskoi și Ruslan Hasbulatov, cei mai înverșunați adversari ai lui Elțin, care au fost închiși în închisoarea Lefortovo.

Acest vot arată poziția încă slabă a președintelui, în noul parlament în care naționaliștii și comuniștii dețin o puternică influență.

Vladimir Jirinovski a considerat votul ca un moment istoric, care va duce la sfârșitul războiului civil. Fostul prim-ministru, Iegor Gaidar, care conduce partidul reformist "Opțiunea Rusiei", e convins că după ce vor fi eliberați, Hasbulatov și Rutskoi își vor aduce iar suporterii pe străzi și vor

Boris N. Yeltsin

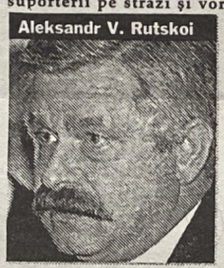

Aleksandr V. Rutskoi

provoca noi vărsări de sânge. Iakolev, reprezentantul lui Elțin în parlament, a declarat că niciodată nu s'a exercitat până acum dreptul de amnistie pentru cazurile politice și nimeni nu se aștepta la acest lucru.

Elțin, care a doua zi și-a prezentat mesajul său, a făcut o serie de promisiuni ca, război împortriva crimelor (care reprezintă o problemă majoră în Rusia), suport pentru cultură, ca și continuarea reformelor pentru economia de piață, reglată însă de stat, ca să aibă mai puțin de suferit majoritatea populației. El a fost combativ în politica externă internațională, subliniind că Rusia trebue să aibă un rol important în aceasta, "ea nu este un musafir în Europa, ci un participant deplin al Comunității Europene".

Elțin a mai dat un avertisment țărilor vestice, ca să nu extindă participarea la NATO pentru a izola astfel Rusia. El a mai reamintit rolul Rusiei pentru păstrarea păcii pe teritoriile fostelor republici ale URSS, ca și obligația de gardian al celor 25 milioane de Ruși care mai trăiesc pe aceste teritorii.

Grupul celor șapte (G-7) a anunțat că dacă Rusia nu continuă reformele, creditele promise vor fi sistate.

Vladimir Jirinovski

CEL MAI GRAV CAZ DE SPIONAJ DIN ISTORIA STATELOR UNITE

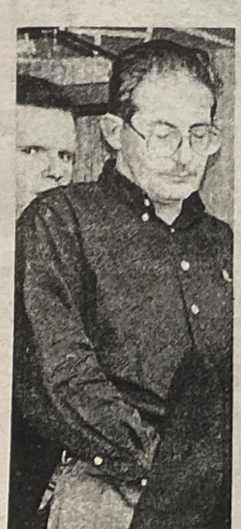

ALDRICH AMES

A fost anunțat de presă și de administrația dela Washington, descoperirea celui mai grav caz de spionaj din istoria Statelor Unite. Aldrich Hazen Ames (52 ani), șeful importantului departament al CIA de contraspionaj pentru URSS și Estul Europei, în perioada 1983-1991, era din 1985, un agent plătit al KGB-ului și apoi al urmașului acestuia, Serviciul Secret Extern al Rusiei.

Prin poziția ocupată, el a avut acces la cele mai importante secrete ale CIA, unde a intrat încă din 1962. Ames a putut divulga toată rețeaua de agenți americani și informatori ai acestora pe teritoriul URSS, ceea ce explică de ce de mai multă vreme CIA era mirată de lacune ale informațiilor din această regiune. S'a descoperit că Ames a primit cel puțin 1,5 milioane dolari dela Ruși, depuși în băncile elvețiene.

Contactele cu agenții ruși se făceau atât la Washington cât și în America de Sud (Columbia și Venezuela). Suspectat încă din 1991, "cârtița" nu a putut să fie depistată decât recent cu probe edificatoare, după o lungă investigație făcută de FBI și CIA, unde s'au utilizat cele mai moderne sisteme electronice.

Interesant că în 1991, Ames a trecut cu succes testul cu "detectorul de minciuni", dar nu trebue uitat, că agenții CIA sunt antrenați pentru a rezista la astfel de teste, în cazul când ar fi depistați de adversari.

Soția sa Maria (41 ani), de origine columbiană, care a lucrat pentru CIA din 1983, a fost și ea arestată.

Președintele Clinton a calificat situația ca fiind foarte, foarte gravă. Unii senatori au cerut sistarea ajutoarelor promise Rusiei, dar președintele ezită să facă greutăți lui Elțin.

Prezența atât de îndelungată a unei "cârtițe" în sânul CIA, ridică suspiciunea că ar mai putea exista și altele. În orice caz, relațiile SUA-Rusia au început să fie mai încordate, începându-se o serie de expulzări diplomatice reciproce.

A ÎNCEPUT FAZA RUSĂ A RĂZBOIULUI DIN FOSTA IUGOSLAVIE

Razboiul din Bosnia a intrat într'o nouă fază, odată cu amestecul Rușilor și tendința angrenajului birocratic, greoi și nehotărât ONU - NATO de a face din nou pași înapoi.

După cum se știe, la ședința din Ianuarie a liderilor NATO, s'a hotărât din nou o amenințare cu atacuri aeriene asupra artileriei sârbe, care bombardează Sarajevo și blochează aeroportul dela Tuzla și strangulează Srebrenica.

Pe data de 5 Februarie, un obuz care a căzut în mijlocul pieții din Sarajevo, a ucis 68 de oameni și a rănit pe alți 200.

În fața acestui fapt, Secretarul General ONU, Boutros-Ghali, s'a hotărât să acționeze, invocând mecanismul NATO, pentru un atac aerian, stabilit încă din August 1993. Astfel, pe data de 10 Februarie, NATO a dat un ultimatum forțelor sârbe, care înconjoară Sarajevo, să-și retragă la o distanță de 20 km de capitala Bosniei, armele grele și tancurile, sau să le predea forțelor ONU pentru a fi depozitate.

Termenul ultimatumului era 20 Februarie, ora 24. Sârbii dețineau peste 300 de piese grele de artilerie și 50 de tancuri. Orice piesă de artilerie depistată ca neretrasă, după expirarea ultimatumului, urma să fie supusă unui atac aerian. Mecanismul birocratic de declanșare a atacului urma să fie acționat de Yasushi Akashi, reprezentantul civil al lui Boutros-Ghali, pentru Iugoslavia, la recomandarea comandantului forțelor ONU. Akashi urma să ceară comandantului NATO pentru Sudul Europei, Amiralul american Jeremy Boorda, cu baza la Napoli, declanșarea atacului. De remarcat, că se putea cere intervenție aeriană și în cazul când forțele ONU ar fi fost supuse oricărui fel de atac pe teritoriul fostei Iugoslavii.

Cele 160 de avioane NATO aparținând SUA, Marii Britanii, Franței, Olandei și Turciei, aveau bazele în Italia și pe portavioanele Fosh (Franța) și Ark Royal (M. Britanie) aduse în Adriatica.

Rusia a încercat să anuleze ultimatumul, cerând o întrunire de urgență a Consiliului de Securitate (unde Rușii au drept de veto), cerere respinsă de puterile vestice, sub motivul că încă din Iunie 1993, acesta votase rezoluția, care autoriza atacuri aeriene. Au început critici din partea lui Elțin, a Ministrului de Externe Kozirev ca și a reprezentantului rus la ONU, pentru faptul că Rusia nu a fost consultată în problema Iugoslaviei, unde Sârbii sunt aliații tradiționali. Liderul Sârbilor bosniaci, Karadzici a făcut o cinică declarație, că masacrul din 5 Februarie a fost o înscenare făcută cu actori, manechine și cadavre vechi. El a jonglat apoi cu declarații pacifice de predare a armamentului, până la declarații agresive, în care a spus că orice avion care va ataca forțele sale va fi doborât, iar Sârbii au luptat 400 de ani cu Turcii, 40 contra Ungurilor și 50 împotriva Germanilor, ca luptători de gherilă.

Bazele aeriene NATO în Italia.

Pe măsură ce se apropia termentul de expirare a ultimatumului, au continuat presiuni din partea Moscovei, iar pe teren predarea armelor de către Sârbi, după opt zile, era aproape neglijabilă.

Pe data de 17 Februarie a urmat o acțiune abilă a Rușilor, care i-a luat prin surprindere pe Occidentali. Ministrul Adjunct de Externe al Rusiei, Vitali Ciurkin, și-a făcut apariția la Pale, capitala așa-zisei republici a Sârbilor bosniaci. Flancat de Karadzici, el a declarat că Sârbii au acceptat să-și retragă armele conform ultimatumului, anunțând totodată că 400 de soldati ruși, care fac parte din trupele ONU din Croația, vor veni în zona Sarajevo, urmând să fie completați de alți 400, puși la dispozitia forțelor de pace.

Intervenția neașteptată a Rușilor în războiul din Bosnia a produs un val de entuziasm în rândurile tuturor Sârbilor. La Belgrad manifestanții au strigat "Trăiască Mama Rusia", "Trăiască Elțin", "Trăiască Jirinovski". De reamintit că acesta din urmă, jucându-și în continuare rolul de sperietoare a Vestului, a declarat la recenta sa vizită în Serbia, că orice bombă aruncată asupra Serbiei va fi considerată ca una aruncată asupra Rusiei. La Pale, trupele ruse au fost primite triumfal.

de a se aplica și altor localități rețeta dela Sarajevo, a căzut în urma intervenției Rușilor, din ce în ce mai angrenați în problemele Sârbilor, frați de sânge și credință religioasă. Propaganda sârbă și rusă a lansat gogoriță pericolului unui stat musulman fundamentalist în Europa. Fundamentaliști sunt numai musulmanii șiiți, care nu reprezintă decât 10% și sunt masați în Iran și o parte a Irakului. Turcii nu sunt Șiiți.

În problema Bosniei, puterile occidentale au dus o politică lamentabilă de

Primirea triumfală a Rușilor la Pale.

De abia când mai rămâseseră două zile până la termenul final, Sârbii au început să-și retragă substanțial armamentul. Președintele Clinton a făcut din nou declarații solemne, că intervenția aeriană va avea loc conform termenilor fixați de ultimatum, dar odată cu intervenția rusă se simțea că aceasta nu va mai avea loc, confirmând scepticismul guvernului bosniac. Astfel declarațiile Premierului britanic John Major la Moscova, convorbirile telefonice Clinton-Elțin, în care președintele american a promis că nu vor exista atacuri aeriene fără consultarea Moscovei, ca și convorbirile telefonice dintre Miniștrii Apărării american și rus, Perry și Gen. Gracev, toate păreau să prevestească un pas înapoi din partea Occidentalilor.

Într'adevăr, atacurile aeriene nu au mai avut loc, deși au mai rămas baterii sârbești care nu au fost retrase, dar atât Akashi cât și Generalul Rose, comandantul forțelor ONU în Bosnia, au anunțat că nu mai sunt motive să se ceară atacuri aeriene.

Cu toate că retragerea Sârbilor a fost considerată de Ruși ca un triumf al diplomației ruse, este clar că ea nu ar fi avut loc fără ultimatumul dat de NATO. Acest lucru confirmă părerea, că poziția forte trebuia aplicată încă dela începutul războiului din Iugoslavia. Ea ar fi redus cu mult numărul victimelor nevinovate, iar perspectivele de pace ar fi fost altele.

Ultimatumul practic nu a rezolvat decât o momentană retragere a artileriei sârbe, dar Sarajevo continuă să fie înconjurat, iar armamentul de aici poate fi deplasat în alte localități, unde Sârbii au intensificat asediile. Planul

de pace, care fără îndoială a fost cel mai bun, a fost respins de Sârbi, care au refuzat să predea armele grele, cerând în schimb ridicarea embargoului asupra armamentului. Ei au mai cerut ca Sarajevo să fie împărțit în două, cu o parte sârbă, ceea ce ar fi însemnat o nouă epurare etnică, cu mii de morți.

Tergiversările, șovăielile și pașii înapoi. În 1992 ele au recunoscut Bosnia ca stat independent și suveran și ea a fost primită ca membru ONU, dar i s'a încălcat dreptul de autoapărare aplicându-i-se același embargou ca și Serbiei, care a fost recunoscută ca agresoare și care a ocupat 70% din teritoriul Bosniei și 30 % din cel al Croației. Vesticii tratează acum dela egal la egal cu Milosevici și Karadzici, care erau trecuți tot de ei pe lista criminalilor de război.

Americanii sprijină tratativele dintre guvernul dela Sarajevo și Croați pentru crearea unei confederații comune croato-bosniacă.

Ultimatumul NATO a fost un examen pentru verificarea voinței și hotărârii de acțiune a Occidentalilor, urmărit cu antenție de Moscova, care nu a putut decât să se bucure că acest test a fost trecut numai cu calificativul "mediocru".

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

ÎNGENUNCHEREA GRUZIEI

Lucian G.COSTI

Încet, dar sigur, Moscova îşi reface imperiul zguduit de criza pe care a traversat-o în anii 1989-1992. Tactica folosită, şi anume alimentarea de conflicte interne cauzate de disensiunile dintre numeroasele grupuri etnice de pe teritoriul fostelor "republici" sovietice, ca şi aţâţarea de războaie locale, funcţionează ireproşabil. Rusii şi-au concentrat atenţia asupra a două zone cheie care, odată pierdute, pun în pericol planurile de viitor ale expansiunii ruseşti. Prima este partea de nord-vest a Mării Negre, cuprinzând Basarabia şi Transnistria, care asigură controlul militar spre Peninsula Balcanică cu perspectiva obţinerii debuşeului la Mediterana; cea de-a doua este zona Transcaucaziei care comandă accesul strategic spre Orientul Mijlociu şi Golful Persic. În primul caz, sângeroasa agresiune contra Românilor din Transnistria soldată cu victoria armatei ruseşti şi sfârtecarea Republicii Moldova prin ruperea Transnistriei, a tranşat problema accesului spre Europa de Sud. Kremlinul şi-a plasat încă din 1989 guverne obediente - ca la Bucureşti - sau prietene şi îndatorate - ca la Belgrad, spre a evita orice surpriză. Pentru neamul românesc, care a plătit cu sânge eliberarea de tirania ceauşistă, anii ce au urmat au consemnat nu lichidarea dominaţiei ruseşti asupra Basarabiei şi provinciilor răpite din nord-est şi a Cadrilaterului ocupat de Bulgari, aşa cum cereau mulţimile în cursul repetatelor demonstraţii în marile oraşe ale ţării, ci o umilitoare înfrângere armată în Transnistria, o permanentizare a divizării ţării şi ruinare de proporţii catastrofale a economiei naţionale.

Valul de energie şi spiritul de sacrificiu al tinerilor români a fost risipit cu bună ştiinţă de cei care s'au căţărat la putere; un mare moment istoric când aveam toate şansele să refacem un stat mare, puternic şi cu adevărat independent de presiunea slavă, o reînviată România Mare - un stat care să-şi impună punctul de vedere în Balcani - a trecut pe lângă noi şi cine ştie când se va mai repeta. Pentrucă este evident pentru orice observator politic că perioada confuziei din Rusia a dispărut, acest neam schimbându-şi tactica din expansiune sub drapelul comunist, la cea sub stindardul panslav. Panslavismul, noua deviză a imperialismului rusesc, reluată după modelele precomuniste, a mobilizat masele de fanatici cazaci la Tiraspol, sau pe cei care luptă ca voluntari în Bosnia. Războiul din Bosnia şi tragedia populaţiei de acolo, inexplicabilă doar prin prisma vendenttelor locale, reprezintă doar un alt pas spre asigurarea controlului rusesc la Adriatica, statul sârbesc devenind astfel condiţionat de bunăvoinţa muscală. O capcană bine pregătită, pe care belicoasa ţară balcanică nu pare a o înţelege. Prinsă în cleşte, România, vlăguită economic, împărţită teritorial, cu un tineret dezorientat şi scârbit, cu milioane de prunci ucişi anual prin avorturi, nu are în faţă decât un viitor de crescută servitute, incomparabil mai dură decât cea din perioada ceauşistă. Este grav că cei aflaţi la conducere nu sesizează plasa de păiajen ce se ţese în jurul nostru.

Flancul caucazian avea mai multe necunoscute în ecuaţie, care dădeau mai multă bătaie de cap Kremlinului, dar şiretenia rusească a fost la înălţime. În războiul armeano-azer, Rusii s'au decis să sprijine pe Armeni, Azerii musulmani bucurându-se de ajutorul constant al Turciei, odinioară rivala de temut a Rusiei. Abandonând pentru moment partea de Est a Transcaucaziei, Rusii câştigaseră avanpostul armean, dar Gruzia, situată între Rusia şi Armenia, nu voia sub nici o formă să redevină vasală. Şi Gruzia a plătit scump pentru nesupunerea ei.

Semnarea pe 3 Februarie 1994 a tratatului de "cooperare" dintre Rusia şi Gruzia nu face decât să consfinţească îngenuncherea Gruziei rebele şi pierderea de facto a independenţei sale prin reintrarea în sfera de autoritate şi interese a Moscovei. Serviciul secret rus (nu e o eroare să-i spunem tot KGB, - "la meme Jeannette autrement coiffée", - a creat fisuri în structura executivului dela Tbilisi şi a asmuţit facţiunile politice una contra celeilalte. Noua republică independentă s'a văzut aruncată într'un război civil sângeros care a culminat cu alungarea preşedintelui Zviad Gamsakhurdia. Concomitent, Rusii au întreţinut focare de nemulţumire în rândul minorităţilor abhaze şi osete, care s'au ridicat contra guvernului dela Tbilisi, declarându-şi "independenţa" după un scenariu similar celui din Moldova, cu Găgăuţii şi Rusii "separatişti" aciuaţi pe pământurile Românilor după înfrângerea armatei noastre în 1944 şi sfâşierea ţării. Separatiştii abhazi, susţinuţi făţiş de trupele ruseşti, au cauzat o umilitoare pierdere Gruzinilor, în timp ce Osetia de Sud, şi ea parte integrantă a Gruziei, a cerut să se alipească Osetiei de Nord, care e administrată direct de Moscova.

Tratatul semnat la Tbilisi de Şevardnadze, preşedintele Gruziei (şi fost Ministru de Externe sovietic sub Gorbaciov) şi Elţin, preşedintele rus (fost membru al Biroului Politic al PCUS), care s'a deplasat personal în capitala gruzină spre a marca astfel noua sa victorie în cursa readucerii la ascultare a foştilor sclavi, asigură menţinerea bazelor ruseşti pe teritoriul gruzin - o trăsătură definitorie a vasalităţii faţă de Moscova. Totodată, Rusii vor supraveghea direct armata gruzină sub pretextul antrenării acesteia şi furnizării de armament: pe plan politic, deciziile majore de politică externă vor fi luate numai după consultarea Rusiei, iar pe plan economic, Gruzia promite că va face eforturi să reintre în sfera economică rusească, depinzând financiar de rublă. Întrucât Gruzia nu este ameninţată de nici o putere străină din regiune, este cât se poate de clar că acest tratat îi este impus de Rusia nu cu scopul de a o proteja, ci de a o domina.

Gruzia, pământ de legendă, unde Grecii situau ţara de origine a lui Prometeu şi fabuloasa Colchidă unde Iason ajunsese în căutarea Lânei de Aur, este binecuvântată de Dumnezeu cu o natură darnică: munţii semeţi ai Caucazului şi Trialeti, văile mănoase ale Kourei şi Rioniului. Climatul favorabil, în care influenţa moderatoare a Mării Negre îşi face simţită prezenţa, permite bogate recolte de produse subtropicale. Dar poziţia acestei ţări la răscrucea drumurilor Asiei a făcut-o ţinta invaziilor şi ocupaţiilor străine care s'au succedat neîncetat de-a lungul istoriei, nelăsând decât rare momente de linişte în care Gruzinii au putut face dovada calităţilor lor, creând o civilizaţie remarcabilă. Creştinismul a fost introdus în secolul al IV-lea, când Gruzia era deja un avanpost roman în faţa ameninţării persane. Ocupată pe rând de Persani, Arabi, Mongoli, Turci, ţara reînvie miraculos de fiecare dată, graţie adăpostului oferit de munţii săi. Geniul artistic al poporului gruzin naşte o arhitectură religioasă a cărei faimă se răspândeşte în Europa Occidentală, mulţi specialişti considerând-o una din sursele arhitecturii romanice din Apus. Înfloresc artele, teologia şi literatura; numele poetului Rustaveli, autorul unei monumentale epopei, intră în panteonul culturii universale.

Dar numărul redus al neamului gruzin şi repetatele catastrofe istorice îşi spun cuvântul: istoria a rezervat acestui talentat popor soarta de a fi la discreţia altora, de a suferi din plin vicisitudinile stăpânirilor străine. Epuizaţi de incursiunile persane şi turceşti, regii Gruziei încearcă să obţină protecţia unei alte puteri care începuse să-şi contureze prezenţa: Rusia. În 1783, Irakli al II-lea al Gruziei (numită şi Georgia) conchide tratatul dela Gheorghievsk cu ţarina Ecaterina a II-a, prin care se recunoaşte suzeranitatea rusească în schimbul garantării independenţei şi integrităţii teritoriale a Gruziei. Ca întotdeauna, Rusii nu-şi respectă cuvântul şi trupele persane devastează ţara. În 1801 ţarul Alexandru I (acelaşi care ocupă Basarabia) anexează fără menajamente Gruzia şi expulzează familia regală. Marea protectoare creştină, Rusia, se va comporta cu şi mai multă brutalitate decât barbarii islamici faţă de Gruzini. Urmează deportări masive, colonizări cu Rusi, deznaţionalizare şi rusificare forţată. Revoluţia din 1917 aduce o umbră de speranţă, Gruzia reclamându-şi independenţa, dar visul frumos se spulberă în 1921, când armata bolşevică reocupă ţara.

Să fie oare 1994 începutul repetării aceluiaşi scenariu? Este oare cu putinţă să te debarasezi de gheara muscală? Obstinata poftă de cuceriri a acestui neam agresiv nu poate fi retezată decât dacă cel în pericol de a fi cotropit dispune de coeziune internă, decizie de a lupta, conducători fermi şi gata să speculeze orice slăbiciune a Imperiului Răului (cum l-a botezat Preşedintele Reagan). Dispun Gruzinii de aceste atribute? Cu gândul la poporul prieten gruzin, nu se poate să nu avem în minte soarta actuală a ţării noastre; şi e greu să fim optimişti.

CITIŢI ACEST ZIAR!
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"!

EFEMERIDE

MĂRŢIŞOARE NEGRE

Nu trebue să fii neapărat un adept al horoscoapelor sau al cabalei, pentru a observa unele legături semnificative între date peste care trecem adeseori, fără a le da vreo importanţă. Oricine poate observa, pe cont propriu, că există date, zile, perioade chiar, când orice ai întreprinde merge cu succes şi alte perioade când toate merg pe dos. Acelaşi fapt se întâmplă cu neamurile, ţările, iar în cadrul marilor calamităţi, chiar cu continentele.

Sunt cunoscute Românilor cele două date de 23 August - 1939 şi 1944 - ca date nefaste în acest secol. Prima prin semnarea acordului Ribbentrop-Molotov, care a dus la pierderea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord, iar a doua, prin capitularea necondiţionată în faţa bolşevismului rusesc, din care, ţara, nu a scăpat nici până astăzi.

Dată fatală pentru Români este şi ziua de 10 Februarie, prima prin lovitura de palat dată Domnitorului Alexandru I. Cuza în 1866 şi a doua prin lovitura dată libertăţilor democratice prin instaurarea dictaturii regale carliste din 1938. Mai nefastă rămâne data de 6 Martie, pentru anii 1939 şi 1945.

Dacă despre 6 Martie 1945 se cunosc mai multe lucruri, fiind mai aproape de zilele noastre şi în plus serbată cu fast de comunişti, pentru instalarea lor la putere, prin aducerea la guvern a lui Petru Groza de către Vâşinski, despre cealaltă dată se cunoaşte mai puţin.

La 6 Martie 1939 moare la Cannes, unde se afla pentru tratament, Patriarhul României Mari, Miron Cristea, pentru a treia oară Preşedinte al Consiliului de Miniştri al României, după remanierile guvernamentale care au avut loc dela 10 Februarie 1938 la 1 Februarie 1939. Cu moartea sa a fost deschis drumul la conducerea statului, celui care până atunci a condus din umbră, cel mai odios criminal din istoria statului, Armand Călinescu.

Au trecut de atunci 55 de ani, s'a vărsat atâta sânge nevinovat, a fost ucisă toată floarea intelectualităţii româneşti, s'au pierdut teritorii din trupul ţării, a fost pervertită conştiinţa Românilor, un rege degenerat a dus ţara înapoi spre timpul fanarioţilor, dar politicienii români de astăzi n'au învăţat nimic din lecţiile trecutului.

Patriarhul Miron Cristea era un om dotat intelectual, având o cultură aleasă, îi plăceau jocurile politice şi era plin de ambiţie. Ce orgoliu sau slăbiciune l-au făcut să accepte o funcţie unde era doar un element de decor?

Primul patriarh al României Mari a dat Cezarului mai mult decât era al Cezarului. La ceremonia care a avut loc după promulgarea constituţiei carliste din 1938, în calitatea sa de Preşedinte al Consiliului de Miniştri, Patriarhul Miron Cristea a declarat în faţa lui Carol al II-lea: "Astăzi s'a distrus hidra cu 29 de capete electorale, care a învrăjbit fără de folos pe toţi, spre paguba ţării întregi. Astăzi s'a rupt păienjenişul de pe ochii cetăţenilor României întregite, ca să vadă limpede de unde vine mântuirea: dela eroica hotărâre a Majestăţii Tale". Cu această declaraţie s'a încheiat slujba de înmormântare a democraţiei din România, ucisă de Carol al II-lea şi Armand Călinescu.

La numai un an după acest discurs, trupul neînsufleţit al Patriarhului Român era adus cu trenul în ţară şi dus până la Patriarhie. Starea care domnea atunci sub crunta dictatură, este zugrăvită chiar de un ministru din cabinet, Victor Slăvescu: "Lumea ţinută la distanţă. Toate ferestrele închise. Atmosferă rece ce aminteşte de regimul ţarist. Nici un sentiment de reculegere la populaţie. Mulţi diplomaţi se derobează de a urma parcursul... " Ce trist şi dureros tablou pentru cel care trebuia să fie primul îndemn al creştinismului ortodox. Biserica ortodoxă trăieşte prin martirii şi mucenii ei, lipsiţi de fast şi onoruri în viaţă, dar vii în eternitate în Iisus Hristos.

În această atmosferă de teroare, handicapatul fizic Armand Călinescu devine la 7 Martie 1939 Preşedinte al Consiliului de Miniştri, Ministru de Interne şi Ministrul Apărării Naţionale, ad-interim. Trei poziţii cheie într'o singură mână, fără ca generalii şi oamenii politici să ridice un singur glas. Oare chiar nu mai exista nici un general român şi nici un om politic în România? Mai este oare nevoie să ne întrebăm când a început violenţa, ilegalitatea, teroarea şi dictatura în România? Şi de ce s'a ajuns atât de uşor la celălalt 6 Martie din 1945? Pentrucă adevărata înlăturare a prerogativelor regale n'a fost în actul de abdicare a regelui Mihai din 30 Decembrie 1947, ci la 6 Martie 1945, când guvernul comunist, adus de Rusi la putere, a ignorat total şi brutal prerogativele regale.

Am însăilat aceste rânduri nu pentru a aminti doar nişte date istorice care cad în sarcina istoricilor corecţi, ci ca un protest împotriva acţiunii de reabilitare a lui Armand Călinescu, pe care masoneria din ţară şi regimul comunist a lui Iliescu o încearcă pe toate căile, de unde putem trage concluzia că dela dictatura lui Carol la cea a lui Iliescu, este un fir roşu continuu, cu excepţia rupturii din timpul dictaturii antonesciene.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

OFENSIVA ADEVĂRULUI

- VI -

Ion BOIERU

Urmare

Închisoarea Piteşti

După prezentarea situaţiei creată prin arestările studenţilor legionari din Moldova şi încarcerarea lor la închisoarea Suceava, precum şi procesele care au avut loc şi pregătirile iniţiale ale procesului de aşa-zisă re-educare, ajungem cu povestirea lui Bordeianu la închisoarea Piteşti. Aceasta este piesa centrală din tragedia studenţilor legionari.

Cei din Suceava au sosit la Piteşti prin Aprilie 1949 şi au găsit deja acolo pe studentii legionari, aduşi din Bucureşti. Bordeianu a fost repartizat în celula 18.

"Această celulă,ca şi celulele 59,15,21,din închisoarea Suceava,a lăsat amprente de neşters,în gândirea,trăirea,conştiinţa şi inima mea.

Dacă celulele 59,15,21, dela Suceava şi celula 18 dela Piteşti,n'ar fi fost,nici gândirea,cunoaşterea şi trăirea mea,n'ar fi fost aşa cum sunt. Atunci,mă întreb,a fost un rău sau a fost un bine pentru mine,aceste celule? Categoric,a fost un bine,o favoare,pe care mi-a făcut-o Dumnezeu,ca să-mi arate calea ce duce la El. In celula 18 am fost repartizat cu camaradul Iosub Mihai. Ţin să precizez,că acest cuvât de camarad,folosit în închisoare,a însemnat,pentru comunişti,activitate legionară,care a costat multe vieţi,arest sever,procese cu condamnări şi depistarea legionarilor,prin informatori,legionari,care n'au renunţat la credinţa lor în Mişcarea Legionară.

In celule erau paturi suprapuse iar duşumeaua era din scânduri. Camerele aveau beton pe jos. Saltelele paturilor nu aveau cearceafuri,nici perne,ci o pătură uzată, cu care ne acopeream. Cele două tinete,una pentru apă şi alta pentru necesităţi,erau confecţionate din lemn de brad. Dimineaţa şi seara eram scoşi din celule,pentru deşertarea tinetelor,pentru necesităţi şi să luăm apa,în tineta pentru băut. Spălatul,dimineaţa,îl făceam în celulă,fără săpun. Ce ne-a surprins,dela început,până spre toamnă, a fost faptul,că atunci,când ieşeam cu tineta la WC-uri,uşile celulelor pe toată secţia, erau descuiate şi zăvoarele trase,iar noi ieşeam singuri din celule,ba de multe ori,gardianul de pe secţia noastră,nea Georgică,se făcea că are alte treburi şi ne spunea: "batule! (băiatule) eu sunt tata vostru,eu vă dau de mâncare,eu vă dau apă,eu răspund de voi,deaceea eu vă deschid celula iar voi ieşiţi în ordine,la WC,că eu am treabă".

Datorită acestei presupuse înlesniri,se urmărea un scop bine precizat şi descoperit în timpul demascărilor. Care a fost acest scop?. Să ne întâlnim la WC cu studenţi dela diferite centre universitare,să ne cunoaştem şi să facem schimb de informaţii şi activitate,stabilind anumite înţelegeri sau hotărâri,care,toate acestea au făcut obiectul unor crunte torturi,ani de zile,când s'au declarat toate cele amintite mai sus. Iată scopul presupuselor înlesniri şi neatenţia gardianului. Privind retrospectiv,a fost o mare greşeală,care pe mulţi i-a costat viaţa .Cât de naivi şi neştiutori eram,în materie de cunoaştere a bolşevismului,a metodelor şi scopurilor lui. Cât de pervers,fără,rnic şi ipocrit este satana şi slujitorii lui.

Când am sosit noi,primul lot dela Suceava,mjoritatea studenţilor dela Bucureşti erau deja în această închisoare. Camarazii dela Bucureşti şi dela celelalte centre universitare,cu munca silnică,erau încarceraţi la etajul doi şi trei,iar la etjul întâiu,cei cu temniţă grea. Bucureştenii au făcut impresie bună şi erau numiţi "aristocraţii". Atât cei din Bucureşti,cât şi noi,cei condamnaţi la muncă silnică,am găsit în închisoare pe studenţii condamnaţi depe timpul lui Antonescu,care aveau deja făcuţi,8 ani de închisoare şi noi ne uitam la ei,ca la niste sfinţi.. Dau câteva nume dintre aceşti studenţi: Gafencu, Dragodan (Magistrul)Ianulide,Costandache,Dinescu etc...Aceşti camarazi ne-au informat despre viaţa din închisori şi modul cum va trebui să ne comportăm,faţă de pază şi administraţia închisorii.

O caracteristică esenţială a acestor camarazi,era atitudinea lor de pace,ordine şi disciplină,pentru a evita orice conflict cu paza şi administraţia închisorii. Tonul acesta l-a imprimat,cel care a împresionat prin trăirea,atitudinea şi exemplul pe care l-a dat,ca nimeni altul,Valeriu Gafencu,care va rămâne în amintirea deţinutilor politici,din România comunistă,în special,a tuturor deţinuţilor bolnavi de tuberculoză,dela sanatoriul penitenciar,Târgul Ocna. El a fost un mit şi un factor de convertire,încât,cei mai înraiţi,în faţa lui Gafencu,uitau cine sunt.

Se apropiau Sfintele Paşti,pela sfârşitul lui Aprilie iar noi ne pregăteam să sărbătorim,primul Paşti în închisoare. Camarazii arestaţi,depe timpul lui Antonescu,memoraseră un repertoriu bogat,din poeziile lui Radu Gyr,iar aceste poezii,prin conţinutul şi valoarea lor literară,ne-au determinat,că în puţine zile,să le învăţăm pe de rost.

Acum,un fapt ieşit cu totul din comun,în care s'a demonstrat,încă odată,dragostea,unitatea şi coeziunea de nesdrucinat, a acestor tineri,hotărâţi să nu facă niciun compromis,în lupta lor împotriva comunismului.

Cu o zi sau două,înainte de Paşti,un camarad din Bucureşti,al cărui nume prefer să nu-l dau,pentru secretul familiei lui,a primit,pe căi lăturalnice,un pachet de alimente. De remarcat,că nu aveam voie să primim niciun pachet de Paşti. Nu mai reţin ce greutate avea pachetul dar nu trecea de zece Kg. In acest pachet erau puse,cu grijă şi prescuri pentru anaforă,a se lua,cu ocazia Paştelor. Din acest pachet s'au înfruptat toţi studenţii,legionari şi nelegionari,fără deosebire,dela muncă silnică şi temniţă grea. N'a rămas niciunul din închisoare,care să nu primească ceva,din acest pachet.Cantitatea a fost simbolică,dar efectul moral al acestui gest,a impresionat în aşa măsură,pe toţi dintre noi,fiind un mare suport de fraternitate,dragoste,încredere şi coeziune,în drama care a urmat. Ca cititorul să aibă o imagine clară,de modul cum s'a împărţit acest pachet,dau ca exemplu,că un ou roşu,de Paşti,s'a împărţit în 24 de părţi,ca să ajungă la toţi şi cu o bucăţică de coajă roşie de ou,ca simbol al marei sărbători.

Trăirea acestui gest de neuitat,cu ocazia Paştilor,marca,pentru posteritate, dragostea,unirea şi frăţia tinerilor închişi la Piteşti.

Cele petrecute,cu prilejul Paştilor,din 1949,la închisoarea din Piteşti, m'au îndemnat să mă gândesc serios şi să caut un răspuns şi să înţeleg,ce este a avea "inimă bună",cum ne-a îndemnat bădia Ghiţă Bărbieru,în celula 121,fiind împreună în aceasta celulă,la Suceava. Luni de zile m'a muncit această întrebare,iar noaptea nu aveam somn,căutând,în adâncul sufletului meu,un răspuns,ca să înţeleg şi să cunosc,ce este pentru om,a avea inimă bună şi mai ales,a o avea în condiţiile în care ne găseam. Eu am înţeles acum ce este a avea inimă bună,prin prezenţa lui Dumnezeu în inima omului. Pentucă omul să simtă pe Dumnezeu în inima lui,el trebuie să-şi cureţe inima conform indemnului dat de Isus oamenirii:"Fericiţi cei curaţi la inimă,că aceea vor vedea pe Dumnezeu". Această prevestire,a spus-o Fiul lui Dumnezeu,pentru toată făptura umană. Deci,această inimă bună se poate dobândi,oriunde s'ar afla omul pe pământ şi ea depinde numai de el. In condiţiile de închisoare,unde tentaţiile sunt mai mici,dar suferinţele,aproape de nesuportat,inima poate fi uşor "măturată",de tot ceeace ar împiedeca şi ofensa prezenţa lui Dumnezeu,în inima omului. In condiţiile de detenţie,fiind o formă de existenţă cu totul aparte,"măturarea" trebuie făcută,având în vedere aceste condiţii. Poporul român este pătruns de anumite stări,pe care şi le explica în felul următor:"om rău la inimă,are inimă rea,a murit de inimă rea" (culmea disperării) sau "om cu inimă bună,are inimă bună,nu face rău,pentrucă esta bun la inimă".

In concluzie,am înţeles,prin inimă bună,prezenţa lui Dumnezeu într'o inimă curată. Primul pas,în găsirea răspunsului,la această întrebare şi căutarea înţelegerii ei,a fost,pentru mine,în celula 18 din Piteşti,unde am aflat "cheea",cu care să încui uşa,pentru lumea din care veneam şi să deschid "uşa",în lumea în care întram. Intâiu ,am curăţit inima de lumea din care veneam. Dacă-mi aminteam de lucruri frumoase,trăite,mă durea inima,că nu le mai puteam avea,dacă-mi aminteam de lucruri urâte,îmi reproşam că le-am făcut,deci şi într'un caz şi într'altul,neliniştea ar fi umplut inima mea şi s'ar fi înstalat suferinţa.

N'aş vrea să fiu greşit înţeles,pentrucă n'am abandonat lumea din care veneam,ci numai am "încuiat " uşa,ca să nu mai ştiu şi nici să nu-mi mai amintesc,de ce se petrece dincolo de uşă. Dacă aş fi rămas în relaţie cu această lume,suferinţa pentru pierderea ei,s'ar fi instalat ,ca o permanenţă în inima mea. Tot cu această "chee",a inimii bune,am descuiat uşa,care mă întroducea în lumea omului privat de tot ceeace lăsase el,în lumea din care venise. Problema principală,era înţelegerea acestei lumi,acceptarea şi trăirea ei,în condiţiile care ţi le oferea. Iată ce am înţeles şi înţeleg şi azi,prin ceeace a spus,cât se poate de clar,bădia Bărbieru - inimă bună.

Atmosfera din celula 18 era cât se poate de plăcută,deoarece,cei doi tineri bucureşteni,fiind atât de împresionaţi ,de cele petrecute de Paşti,s'au încadrat perfect în atmosfera celulii,de înţelegere şi bună convieţuire,indiferent de concepţia politică.

In luna Mai am scris acasă,o scrisoare,numai de cinci rânduri şi am primit de acasă una la fel. Scrisorile care au avut mai mult de cinci rânduri,nu s'au dat deţinuţilor ci au fost rupte. După citirea acestor scrisori,am avut ordin să le predam gardianului. Tot în aceasta lună,am avut voie să primim un pachet cu rufe,de maximum trei Kg. A fost prima şi ultima oară,în 15 ani de închisoare,când am putut avea legături cu ai mei şi să primesc pachet.

Există oare,în lumea aceasta,în afară de lagărul comunist,vreun deţinut politic,ca în 15 ani de detenţie,să aibă,o singură dată,legături cu ai săi,cei dragi,printr'o carte poştală de numai cinci rânduri ? Ţin să precizez şi să o recapitulez, pentru a afla şi lumea liberă,civilizată şi cultă,ce s'a petrecut în închisorile din România.

Iată faptele: In cincisprezece ani de închisoare,cât am executat,împreună cu toţi deţinuţii politici,am scris o singură scrisoare acasă şi am primit răspuns. Am mai primit şi unul sau două pachete,dar aceasta,numai în anii 1948-1949. N'am primit şi n'am citit,în 15 ani,nicio carte. Da! au primit cei ce au aderat la reeducarea dela Suceava,în 1948-1949,câteva tipărituri de doctrină comunistă.

-In 15 ani n'am avut niciun fel de hârtie sau ceva de scris.

-Cei care au fost prinşi cu o mină de creion sau hârtie,chiar de ziar,au fost crunt pedepsiţi,unora li s'a tras chiar moartea.

-N'am ştiut de ai mei şi nici ei de mine,timp de 14 ani-N'am primit niciun medicament,în tot timpul celor 15 ani de detenţie.

-Fumătorii n'au primit nicio ţigare,timp de 16 ani.

-In ce priveşte hrana,ca valoare calorică,ea a variat între 600 şi1000 de calorii iar ca valoare nutritivă,deseori refuzată la aprozare.

-N'am văzut sau citit un ziar, în tot acest timp.

Cine ar putea crede,în lumea liberă, că timp de 15 ani n'am citit o carte,om cu studii universitare,că nu am avut voie să-mi exprim ideile,talentele şi gândurile prin scris. Nimeni nu te crede,decât Dumnezeu şi noi,cei ce am trăit această existenţă. Tot ceeace am învăţat,primit şi transmis,în 15 ani-,s'a făcut numai cu ajutorul memoriei".

Continuare în numărul viitor

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului
cu cel putin 4 saptamâni înainte.

NOTE ŞI COMENTARII

"ZIDUL PLÂNGERII"

În mintea unor oameni lipsiţi de cea mai elementară judecată, a aduce critici conducătorilor vremelnici ai României înseamnă a-ţi bate joc de ţară şi poporul român. Pentrucă, acest soi de oameni, confundă ţara şi poporul cu preşedintele şi guvernul dumnealui. Această judecată strâmbă am mai întâlnit-o nu de mult. Adică, acum mai bine de patru ani, pe vremea de tristă amintire a "geniului Carpaţilor" şi "savantei" cu patru clase. Şi tare dezamăgiţi am fost constatând că Revoluţia din '89 n'a adus nici un fel de schimbare în această mentalitate obtuză.

Să ne mai întrebăm însă, cu cât au fost mai patrioţi, mai buni Români, cei ce se duceau la sindrofiile ambasadelor ceauşiste, decât cei care-l criticau pe neisprăvitul gângav dela Scornicesti, împuşcat mai apoi pentru actul de "înaltă trădare" a poporului român? Aceşti fripturişti, din exil sau din ţară, ar vrea ca toată lumea să urmeze exemplul scorniturilor bicefale Adrian Păunescu sau Corneliu Vadim Tudor şi să ridice ode de preamărire celui ce, întreaga-i viaţă a umblat cu cioara vopsită, pre nume, Ion Ilici-Iliescu, sau vânzătorului Flotei Navale a României, pentru câteva "măslinuţe" grecesti, Nicolae Văcăroiu! Altcum, vezi Doamne, sunt categorisiţi drept "trădători de ţară". Povestea cu creastă de pe vremea lui Ceauşescu, s'a lămurit acum şi lumea de bună credinţă ştie că tocmai cei ce strigau din toţi bojocii, altora, că sunt **trădători,** ei înşişi erau cu musca pe căciulă, fiind adevăraţii trădători ai intereselor poporului.

Când veştile ce ne vin din ţară sunt de fiecare dată mai triste şi mai proaste, cum, pentru numele lui Dumnezeu, putem noi spune, măsluind adevărul, că Românii trăiesc acolo ca'n sânul lui Avram, că preşedintele, tovarăşul Ion Iliescu, împreună cu tovarăşul Nicolae Văcăroiu, au transformat România într'un nou Canaan în care curge lapte şi miere? Ne-ar seca mâna scriind asemenea neadevăruri, mintind cu neruşinare şi inconştienţă, când ştim că realitatea este cu totul alta de cum o prezintă dezinformatorii opiniei publice.

Adevărul gol-goluţ de spre România, de cum trăiesc şi câte sunt siliţi să îndure fraţii noştri din ţară din pricina unei conduceri incompetente, se desprinde din cele câteva ziare independente - încă - ce au curajul să spună şi să prezinte realitatea aşa cum este. Aşa de exemplu, am ales de această dată, câteva mărturii apărute în cel mai popular ziar ce apare la Bucureşti, "Evenimentul Zilei", la rubrica "Zidul Plângerii". Iată mai jos doar câteva din mulţimea plângerilor lor:

**LAURA BUZESCU - Purtătoare de cuvânt a Consiliului Local Sector 4 Bucureşti: "S'a trimis telegrama Preşedinţiei, Senatului, Camerei Deputaţilor şi Guvernului, în care se cere luarea de urgenţă a unor măsuri concrete de rezolvare pentru căldură şi apă caldă. S'a constatat că problema depăşeşte competenţa Primăriei de sector, cât şi a Primăriei Municipiului Bucureşti." *EUGENIA IONESCU - Str. Ştefan cel Mare - "O să ajungem la balamuc din cauza frigului, apă caldă nu avem, căldură nici atât." *MIHAI DRAGAN - Str. Intr. Soldat Minea Gheorghe - "De patru luni nu avem un strop de apă." *GAVAL VICTORIA - Str. Intrarea Ziduri - "De săptămâna trecută am făcut o comandă de butelie, în schimb s'au vândut pe stradă la preţul de 3.000-3.500 lei." *VIORICA TEBE - Str. Râmnicu Sărat - "Murim de frig şi foame, nu avem gaze, căldură şi apă caldă. Unde vom ajunge?" *RADU S. - Aleea Baia de Arieş - "De o lună de zile, dela blocul 6 nu s'a ridicat gunoiul, cu toate că lucrătorii dela salubritate au încasat banii. În această situaţie, Crin Halaicu (Primarul General al Capitalei, n.n.) nu are nimic de spus?" *MIHAI GEORGESCU - Aleea Cetăţuia - "De o lună de zile nu s'a mai ridicat gunoiul pe Aleea Cetăţuia." *MIRCEA MARINESCU - Str. Avrig - "Preşedintele să se ocupe mai bine de problemele ţării, noi nu avem apă şi căldură de aproape o săptămână de zile." *ION GAVRILĂ - Str. Cluj - "Nu avem apă rece în locuinţe, în schimb pe străzi curge din toate direcţiile." *ION JINIGA - B-dul 1 Mai - "Dela începutul lunii Noembrie nu s'a ridicat gunoiul. Dispeceratul RASUB-ului ne ameţeşte cu promisiuni." *STELA VLASCENU - Str. Tomis - "De două luni de zile, pe strada Râmnicu Vâlcea este o conductă spartă. Apa curge din abundenţă, a inundat strada." *NICOLAE SĂRBU - Şos. Sălaj - "Canalul colector din spatele blocului este înfundat şi apa refulează în apartamente." *AURELIA DEHELEANU - Str. Veteranilor - "În acest bloc lipseşte cu desăvârşire căldura şi apa caldă. Am ajuns să stăm în casa îmbrăcaţi în haine groase. Dorim ca RADET-ul şi termoficarea să soluţioneze această problemă." *UN GRUP DE CETĂŢENI DIN STRADA PAJURA - "Cea mai mare parte a străzii Pajura nu este luminată de mai bine de un an. Sesizările făcute au rămas fără ecou."*

Toate citatele de mai sus - minus numărul casei, blocul, scara etc. - au fost luate din numerele 428, 450, 455 şi 465 ale ziarului amintit, "Evenimentul Zilei".

Tovarăşul Preşedinte Ion Iliescu şi tovarăşul Primministru Nicolae Văcăroiu împreună cu cei din guvern şi aleşii poporului, nu se plâng de nimic. La dânşii în case, există căldurică, apă caldă şi rece şi de toate celea. Numai că ei nu sunt... poporul.

Nicolae NOVAC